

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ – 7. DUBNA 2024

**Děkujte Hospodinu, neboť je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.**

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

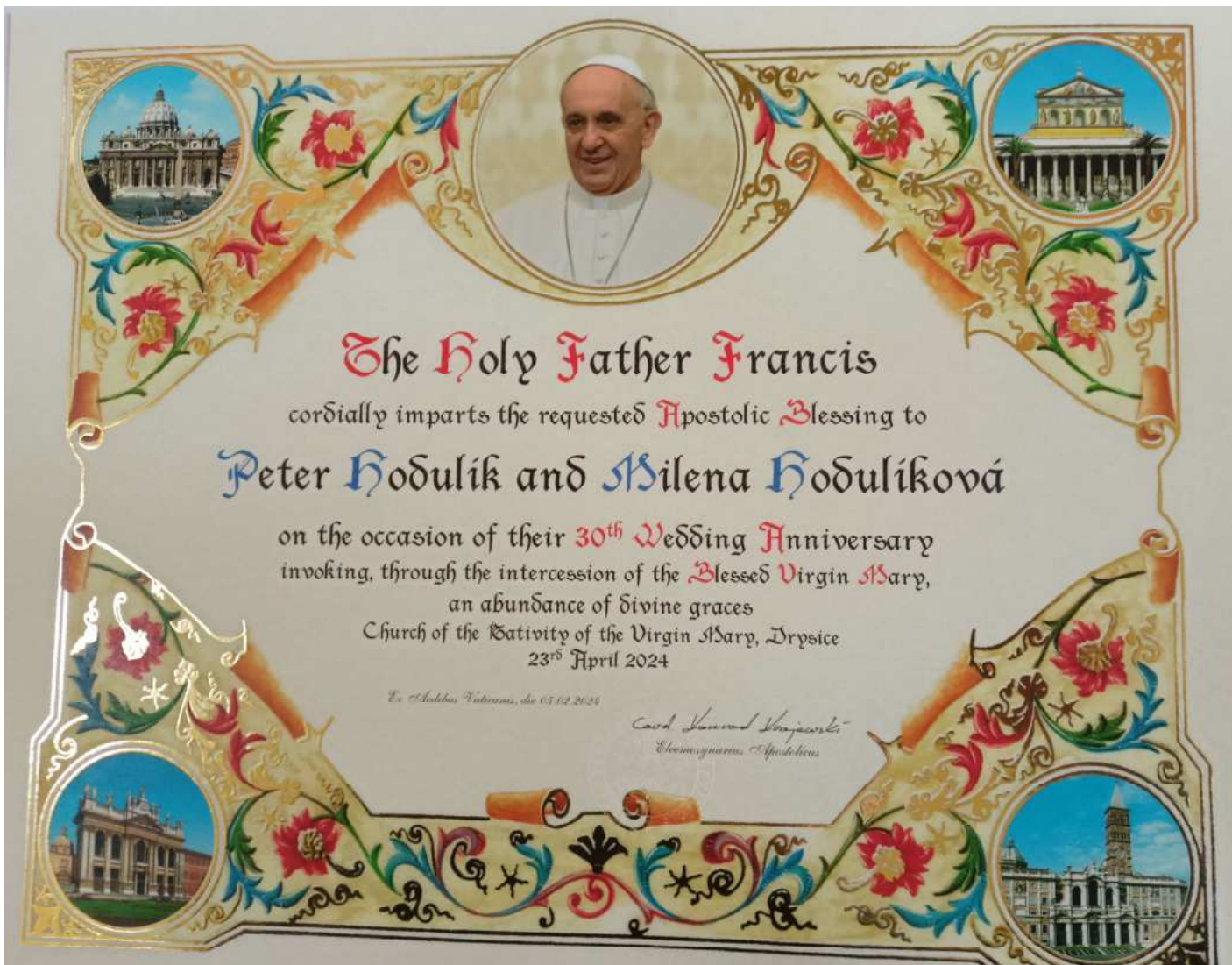
K: Bratři a sestry, o této neděli Božího milosrdenství vyjádříme svou vděčnost věčnému Otci, neboť je věrný a jeho milosrdenství trvá navěky:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosíme tě za papeže Františka, aby jeho služba byla požehnáním pro celou církev.
- Prosíme tě za našeho biskupa Josefa, aby byl věrným služebníkem Božího slova a rozdělovatelem milostí z pokladnice svátostí.
- Otče, tys tak miloval svět, žes obětoval svého jediného Syna, dej ať při pohledu na Kristův kříž poznáváme hlubinu tvého božství, která se sklání k našemu lidství a svou věčnou láskou se dotýká těch nejbolestnějších ran našeho pozemského putování.
- Otče, jenž jsi vzkříšením svého Syna, zlomil moc hříchu a smrti, dej, aby tam, kde dosud panuje nenávisť, touha po pomstě; kde válka v Izraeli, Palestině a barbarská Putinova agrese proti Ukrajině, přináší smrt nevinných; moc tvého milosrdenství zklidnila mysl i srdce a dala vzejít pravému míru.
- Otče, tys naučil sv. Faustynu důvěře v tvé milosrdenství: i my Ti svěřujeme Tělo a Krev, duši a božství tvého milovaného Syna a našeho Pána Ježíše Krista za hříchy naše i celého světa; pro jeho bolestné utrpení smiluj se nad námi a nad celým světem.
- Modleme se, aby ženám v každé kultuře byla přiznána jejich důstojnost a bohatství, a aby ustala diskriminace, které v různých částech světa čelí.
- Modleme se za ty, kdo byli o Velikonocích pokřtěni, aby vytrvali v následování Krista.
- Otče, prokaž své milosrdenství našim zemřelým bratřím a sestrám.

K: Otče, poznej v našem volání hlas vzkříšeného Ježíše a mocí jeho zmrtvýchvstání nás zahrň svou spásou. Neboť on žije a kraluje na věky věků.

L: Amen.

*Svatý otec František ze srdce uděluje Apoštolské požehnání Petrovi a Mileně Hodulíkovým u příležitosti 30. výročí sňatku a na přímluvu blahoslavené Panny Marie vyprošuje hojnost Božích milostí. Kostel Narození Panny Marie, Drysice, 23. dubna 2024.
Z vatikánských paláců, 5.2.2024*

Jeho Svatost František z celého srdce uděluje Apoštolské požehnání Zuzaně Janské u příležitosti 70. narozenin a na přímělu Svaté Panny Marie vyprošuje novou hojnost Božích milostí. 5. dubna 2024. Z vatikánských paláců, 5.2.2024

ZUZANA JANSKÁ (vpravo) na Hoře Blahoslavenství. Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 26.2.2013.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ – 14. DUBNA 2024

Hospodine, ukaž nám svou jasnou tvář.

„SVATÁ TVÁŘ V MANOPPELLU JE NEJVĚTŠÍ ZÁZRAK, JAKÝ MÁME“ (sv. Pio z Pietrelciny).

"TVÁŘ, KTEROU BUDEME KONTEMPLOVAT NAVĚKY" (kardinál Carlo Maria Martini, arcibiskup milánský).

Svatyně Svaté Tváře v Manoppellu, *Peregrinatio Ad Loca Sanctitatis et Historiae*, Manoppello, Abruzzo, Itálie, 1. července 2018.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, s vírou volejme k Bohu Abrahámovu, Izákovu a Jakubovu, k Bohu našich praotců, který oslavil svého služebníka Ježíše, a prosme, aby otevřel naše srdce pro porozumění Písmu i cestám své prozřetelnosti v našem životě i v dějinách světa a lidí:

L: PRO SLÁVU SVÉHO JMÉNA, BOŽE, VYSVOBOĎ NÁS.

- Za Boží Církev, aby si stále živěji uvědomovala, že je velikonočním společenstvím, zrozeným z Krista poníženého na kříži a oslaveného vzkříšením.
- Za obyvatele Ukrajiny, Palestiny a Izraele, sužované válkami, aby na těchto místech zkropených slzami, krví a beznadějí zavládl pokoj Zmrtvýchvstalého.
- Za naše farní společenství, aby zakusilo svěžest pramenů víry.
- Modleme se, aby ženám v každé kultuře byla přiznána jejich důstojnost a bohatství, a aby ustala diskriminace, které v různých částech světa čelí.
- Modleme se za ty, kdo byli o Velikonocích pokřtěni, aby vytrvali v následování Krista.
- Za všechny zemřelé věřící, aby došli vzkříšení a života věčného.

K: Otče, vzkříšením svého Syna zaháníš všechen strach a otevíráš cestu naději; dej všem, kdo přijali Kristovo jméno, aby obnovili své smýšlení a jednání jako ti, kdo byli křtem povoláni ke zmrtvýchvstání. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána.. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SK 4,32-35

Čtení ze Skutků apoštolů.

Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši. Nikdo neříkal o ničem ze svého majetku, že je to jeho vlastní, ale měli všechno společné. Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost. A tak nikdo u nich nežil v nouzi. Kdo měli totiž pole nebo dům, prodávali je a peníze za to stržené přinášeli a kladli apoštolům k nohám. Z toho se pak rozdělovalo každému, jak kdo potřeboval.

ŽALM 118

Nechť řekne dům Izraelův: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ – Nechť řekne dům Áronův: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ – Nechť řeknou ti, kdo se bojí Hospodina: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ Kámen, který stavitelé zavrhli, – stal se kvádrem nárožním. – Hospodinovým řízením se tak stalo, – je to podivuhodné v našich očích. – Toto je den, který učinil Hospodin, – jásejme a radujme se z něho! Hospodine, dej spásu, – Hospodine, popřej zdaru! – Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu! – Žehnáme vám z Hospodinova domu. – Bůh je Hospodin a dopřál nám světlo.

2. ČTENÍ – 1 JAN 5,1-6

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

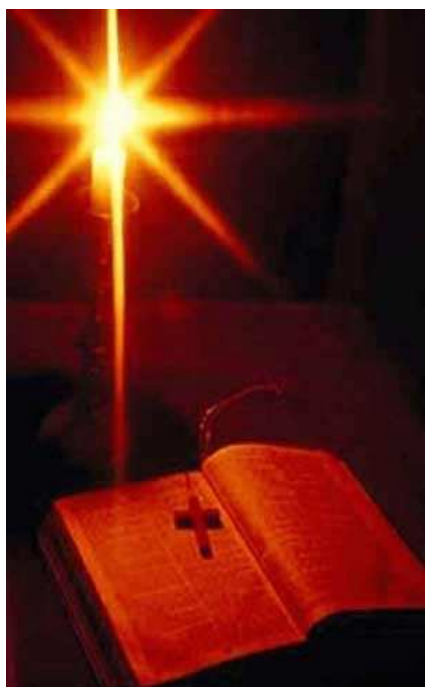
Milovaní! Každý, kdo věří, že Ježíš je Mesiáš, je narozen z Boha; každý, kdo miluje Boha Otce, miluje i toho, komu on dal život. Podle toho můžeme poznat, že milujeme Boží děti: když milujeme Boha a plníme jeho přikázání. Láska k Bohu záleží právě v tom, že zachováváme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká, protože každý, kdo je narozen z Boha, vítězí nad světem. A to je vítězství, které přemohlo svět: naše víra. Kdo vítězí nad světem, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? Ježíš Kristus je ten, který přišel skrze vodu a krev; nejen skrze vodu, ale skrze vodu a krev. A to dosvědčuje Duch, protože Duch je pravda.

EVANGELIUM – JAN 20,19-31

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho ruku jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili!“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

LITURGICKÉ TEXTY 3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SK 3,13-15.17-19

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr promluvil k lidu: "Bůh Abrahámův, Izákův a Jakubův, Bůh našich praotců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého jste vy sice vydali a kterého jste se zřekli před Pilátem, ačkoliv on rozhodl, že ho propustí. Vy však jste se zřekli Svatého a Spravedlivého, a vyprosili jste si milost pro vraha. Původce života jste dali zabít, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky. Já ovšem vím, (bratři) že jste to udělali z nevědomosti, a stejně tak i vaši přední muži. Bůh to však dopustil, aby se tak splnilo, co předem oznámil ústy všech proroků, že jeho Pomazaný musí trpět. obraťte se tedy a dejte se na pokání, aby vaše hříchy byly zahlazeny."

ŽALM 4

Bože, zastánce mého práva, – vyslechni mě, když volám, – tys mě v soužení vysvobodil, – smiluj se nade mnou a slyš mou prosbu! Pamatujte: Hospodin vyznamenává svého svatého; – Hospodin vyslyší, když k němu zavolám. Mnoho lidí říká: "Kdo nám ukáže dobro?" – Hospodine, ukaž nám svou jasnou tvář! Usínám klidně, sotva si lehnu, – vždyť ty sám, Hospodine, – dáváš mi přebývat v bezpečí!

2. ČTENÍ – 1JAN 2,1-5

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Moje milé děti! Toto vám píšu, abyste nehřešili. Zhřeší-li však někdo, máme přímlovce u Otce: Ježíše Krista spravedlivého. On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa. Podle toho víme, že jsme ho poznali, když zachováváme jeho přikázání. Kdo tvrdí: "Znám ho", ale jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravda. Kdo však jeho slovo zachovává, v tom je Boží láska opravdu přivedena k dokonalosti.

EVANGELIUM – LK 24,35-48

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba. Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: "Pokoj vám!" Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: "Proč jste rozrušeni a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně." A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a jen se divili. Proto se jich zeptal: "Máte tady něco k jídlu?" Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: "To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech." Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. Řekl jim: "Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlásáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky."

„Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s tebou“

(Vstupní antifona slavnosti Zmrtvýchvstání Páně, srv. Žl 139,18)

DOBA VELIKONOČNÍ **S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,**

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 8. DUBNA 2024

Mezi farizeji byl člověk, jmenoval se Nikodém, člen židovské velerady. Ten přišel (k Ježíšovi) v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha, protože nikdo nemůže konat ta znamení, která konáš ty, není-li s ním Bůh.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova, nemůže spatřit Boží království.“ Nikodém mu namítl: „Jak se může člověk narodit, když je starý? Přece nemůže podruhé vejít do mateřského lůna a narodit se.“ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znova. Vítř vane, kam chce; slyšíš, jak hučí, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ (Jan 3,1-8)

Nenarodí-li se kdo znova, nemůže vidět Boží království. Zrození je začátek života. Je tedy neopakovatelné, jak správně namítl Nikodém. Nemůžeme se znovu zrodit k témuž životu. Ale Kristus jej poučuje, že musíme začít žít životem novým. Kolikrát se ta výzva v Bibli opakuje! Sama v sobě však není jenom křesťanská. K tomu, abychom začali nový život, nás povzbuzují všichni mravokárci. V jejich ústech má význam morální. Někdo např. rozhazoval peníze, žil lehkomyšlně, pil. Začne nový život nápravou chyb. Je jakoby znovuzrozen. Nový život po smrti slibují všechna náboženství za odměnu tomu, kdo dobře dělal v tomto životě. Bude to život věčný, šťastný, ale jiný, odlišný od tohoto pozemského. Kristus slibuje zdánlivě totéž. Ale přece je jeho příslib podstatně jiný. Dostáváme nový život už zde na zemi, tj. nový stupeň života. Se zvířaty máme společné živočišné funkce. Ve spojení s ostatními lidmi rozvíjíme druhý stupeň života, tj. činnosti duševní, rozum, vůli, city. Křesťan však dostává ještě třetí stupeň, rodí se k životu milosti, životu v Duchu svatém. Ten pak žije ve spojení se všemi, kdo patří do Kristova království na zemi i na nebi.

Z vody a Ducha svatého. Nový život Ducha a milosti dostáváme při křtu, proto se tato svátost jmenuje „znovuzrození“. Když na koncilu v Efezu v Malé Asii (r. 435) definovali Otcové, že je Panna Maria v pravém slova smyslu „Bohorodička“, tj. že zrodila Boha v

lidské přirozenosti, byl v Římě papežem sv. Lev I. Ten pak podal toto vysvětlení. Nemusíme se tomu divit, že Bůh dává takovou privilegovanou moc tvorům. Vždyť se něco podobného děje stále v církvi. I tu se rodí Boží děti při křtu. V Nazaretě byl Kristus počat z Panny a z Ducha svatého. Křtem tedy vstupujeme do svátostného života církve. Je tu nový poměr ke světu, který nás obklopuje. Dostává novou sílu. Jeden z prvních řeckých filosofů Thales Milétský tvrdil, že všechno vzniká z vody. Jisté je, že rostliny i živočiši nemohou bez vody žít. Ve svátostech je to přeneseno na vyšší úroveň. Křestní voda dodává sílu Ducha, abychom žili duchovně, s Kristem a věčně.

Vítr vane, kam chce. Odpůrci svátostí v různých starých a nových sektách často tvrdí, že jsou svátosti jakýmsi magickým obřadem, podobným starým pověrám. Je proto potřeba si uvědomit, co pověra je a co není. Někdo zakope medailonek s obrazem svatého do země, kde se má stavět jeho dům. Je to pověra? Myslet si, že kousek kovu sám přinese požehnání, je ovšem pověra. Je-li to zakopání medailonku symbolem modlitby, kterou se obracíme k Bohu, pak je to výraz víry v modlitbu, důvěry v Boží milost. Také ve křtu je voda symbol, ale síla svátosti je z modlitby. V případě sedmi svátostí věříme, že je doprovází modlitba samého Krista, který posílá svého Ducha svobodně a přitom neomylně k posvěcení křesťana v církvi a ve světě. Ten ovšem není vázán jenom na vnější symbol, i když je svatý. Proto věříme, že posvěcuje spravedlivé lidi, i když nebyli pokřtěni vodou, protože k tomu neměli příležitost. Patří k církvi, jak říkáme, „křtem touhy“, tj. snahou o dobro. I ta touha je totiž vlivem Ducha svatého, který „vane, kam chce“.

Každoročně se připomíná o velikonočním oktávu známá událost, která se stala v podvečer velikonoční neděle, jak zklamaní a skleslí Ježíšovi učedníci jdou z Jeruzaléma do Emauz. Ježíš se k nim připojí, oni ho však hned nepoznají, teprve až s nimi zasedne ke stolu, alespoň se jim otevrou oči, oni ho poznají a utíkají zpět do Jeruzaléma, oznámit to apoštolům. Ještě ale nestačili domluvit a Ježíš se nečekaně objevuje mezi nimi. Dává jim důkaz, že není nějaký přízrak, duch, dokonce před nimi pojí. Ve své řeči poukazuje na slova Písma, která se v jeho osobě naplnila a vyzývá je ke svědectví. Apoštolové hlásají tuto pravdu. Ve jménu Ježíšově, nikoli ze své moci či zbožnosti uzdravují nemocné, aby dali důkazy o své pravdě. Jsou ochotni i život položit protože ví, že svůj život neničí, ale budou žít věčně s Kristem. Dnes jsme svědky Zmrtvýchvstalého my, zde přítomní. Máme být svědky více činy než jen slovy.

ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 9. DUBNA 2024

Ježíš řekl Nikodémovi: „Musíte se narodit znova. Vítr vane, kam chce; slyšíš, jak hučí, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ Nikodém se zeptal: „Jak se to může stát?“ Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi v izraelském národě učitel a to nevíš? Amen, amen, pravím ti: Mluvíme o tom, co známe, svědčíme o tom, co jsme viděli, ale vy naše svědectví nepřijímáte. Nevěříte-li, když jsem k vám mluvil o věcech

pozemských, jak (teprve) uvěříte, až k vám budu mluvit o nebeských? Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný.“
(Jan 3,7b-15)

Nikdo nevystoupil do nebe. Symbolicky umísťujeme nebe nahoru. Vyjadřuje to sama etymologie slova. České „nebe“ má stejný kořen jako německé Nebel, mraky, mlha. Bydliště bohů národy obyčejně umísťovaly na horách. Pout' ke svatyni tedy znamenala „výstup“. Platón však k tomu přidal vysvětlení. K pravému Bohu se nevystupuje nohama, ale myslí. Filosofie se tedy stává „pozdvíženou myslí k Bohu“. Jeho výrok se dostal i do našich katechismů jako definice modlitby. Ale přesto se musí vzít v jiném smyslu, než jí rozuměl Platón. Pro řeckého filosofa je Bůh „čistá myšlenka“. Proto i myšlenka, je-li čistá, k němu doletí. Pro křesťany je Bůh daleko víc. Je Otec, je to tajemství nekonečné lásky. Tam pak nikdo nevystoupí, tam nikdo nepronikne bez zjevení. Myslet si tedy, že někdo může vytvořit „vědecký světový názor“, tj. jakýsi druh náboženského postoje, jenom podle logického myšlení a rozumových principů, by znamenalo vystoupit na nebe, které není nebe, protože je bez lásky a bez důvěry v Otce.

Kromě toho, kdo sestoupil z nebe. „Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh...“ Těmito slovy začíná list Židům (Žd 1,1). A přece právě tu se zdůrazňuje jedinečné, centrální postavení Krista v dějinách spásy. Tajemství Boží můžeme poznat, jenom když nám je zjeví sám Bůh. Činí tak skutečně mnohokrát a mnoha způsoby. Origenes se pokusil o to, aby je zařadil do různých skupin. Zjistil tedy, že Bůh mluví k člověku nejdříve v jeho svědomí a v obrazu stvořeného světa, v kráse nebe i země. Hlas Boží zaznívá i v Písmu svatém, v církvi, ve spisech duchovních autorů. Je tedy slov Božích skutečně mnoho? Jak se mají k sobě navzájem? Odpověď Origenova je jednoduchá: Všecka tato slova jsou jakoby paprsky jednoho jediného pravého Slova, Syna Otce, který pro nás a pro naši spásu sestoupil z nebe. Každá pravda a každé dobro, se kterým se setkáme, je tedy Kristus. Je částečný, ale pravý. Kdo jde tedy důsledně za hlasem pravdy a dobra, dojde nakonec ke Kristu.

Musí být vyvýšen Syn člověka. Tzv. židokřesťanskou teologií nazýváme první křesťanské myslitele, kteří pocházeli z obrácených Židů a mysleli v semitské biblické tradici. Ti nám představují vykoupení jako postupný sestup Syna Božího do světa, trpícího ve stavu hříchu. Ten sestup je však spojen s výstupem, protože tam, kam Bůh sestoupí, se otvírá nebe. Nejbolestnější byl ovšem sestup Krista do smrti, a to tak potupné. Ale právě proto se stává kříž výstupem na nebe. Syrští Otcové rádi nazývali kříž žebřem do nebe a srovnávali jej s žebřem, který viděl ve snu Jákob (Gn 28), po kterém andělé sestupovali a vystupovali. Podle sv. Řehoře Nysského se tím vyjadřuje tajemství celého křesťanského života. Základní ctnost tu je pokora. Tu pak Řehoř definuje zvláštním slovním obratem: „sestup do výše“. V životě nás totiž stále něco tlačí k zemi, hmotně i duchovně. Ale v Kristu nás každé přitlačení k zemi pozdvihne k nebi.

STŘEDA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 10. DUBNA 2024

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu. (Jan 3,16-21)

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna. Máme něco rádi, milujeme to, po čem toužíme, co potřebujeme, co nám dělá dobře. Bůh nepotřebuje nic. Když miluje, je to proto, že chce dobro druhému. Nebere, ale dává. Velikost jeho lásky se měří podle velikosti daru. V životě Nejsvětější Trojice Otec dává sebe celého Synu, od věčnosti ho rodí. A týž Syn se při vtělení stává darem pro nás a pro naši spásu. Nedovedeme si tedy představit, že by nám mohl Bůh dát ještě něco většího. Takový dar ovšem žádá odpověď z naší strany, která by byla důstojná. Je pěkně vyjádřena v modlitbě sv. Ignáce z Loyoly na konci exercicií: „Vezmi si, Pane, celou mou svobodu. Přijmi mou paměť, můj rozum a celou moji vůli. Všechno, co mám a vlastním, jsi mi dal, Tobě to, Pane, vrátím zpět. Všechno je tvoje, nalož s tím zcela podle své vůle. Dej mi jen svou lásku a milost, to mi stačí.“ Jde tu tedy o svatou výměnu. Člověk dává sebe celého Bohu za to, že Bůh se dává jemu. To, co dává Bůh, nemůže být nikdy mrtvý dar, je to život. Žijeme tedy v Bohu, s ním a v něm, skrze našeho Pána Ježíše Krista.

Aby kdo v něho věří, měl život věčný. Sv. Jan nazývá druhou božskou osobu Slovem, které bylo na počátku u Boha (Jan 1, 1n). Je to ovšem výraz obrazný. Ale přece poodhaluje smysl tajemství. Slovy vyjadřujeme myšlenku, to, co máme v srdci, co nejvíc odpovídá důstojnosti osoby. Když se naše myšlení ztotožní s myslí Boží, stáváme se syny Boha Otce. Ve slovníku našeho náboženství má tento proces název víra. Věřit znamená vzít za pravdu, co nám Bůh zjevuje. Víra ovšem není myšlení abstraktní, matematické. Je to především důvěra a životní postoj. Zahrnuje tedy i dobré skutky. Věřící jsou ti, kdo následují Krista, důvěřují jeho slovům a jdou po cestě jeho přikázání. Ta cesta vede do života, a protože je to život Boží, je věčný. Není proto vhodné říkat, že dostaneme po smrti věčnost. Vlastně už tu věčnost máme tím, že věříme, že se naše mysl ztotožňuje s myslí Boží, že poznáváme Otce, který je na nebesích.

Světlo přišlo na svět. Podzemní jeskyně Moravského krasu se staly cílem turistů z celého světa až po zavedení elektrického osvětlení. Předtím to byly tmavé díry, které budily strach. Krása krápníků se dá ocenit jenom ve světle. I život člověka je takovou tajemnou jeskyní. Dostane smysl, až když jej osvítl víra. Živě to pociťují zvláště tzv. konvertité, lidé, kteří se stali věřícími neobvyklým způsobem. Tak píše např. známý Alfons Ratisboune, židovský ateista, kterému se 20. ledna 1842 zjevila Panna Maria v římském kostele San Andrea del Fratte: „Procházel jsem se chrámem. Náhle jsem pocítil

velký neklid a zdálo se mi, jako by všechno zahalil závoj. Celý kostel se mi zdál ztemnělý, s výjimkou jediné kaple, do které se slilo všechno světlo. Pozdvihl jsem oči k oné kapli, zářící takovým světlem, a uviděl jsem, že na jejím oltáři stojí přesvatá Panna Maria... V její přítomnosti jsem pochopil všechno, ačkoli mně neřekla ani slovo, celou hrůznost stavu, ve kterém jsem byl, zrudnost hříchu i krásu katolické víry. Jedním slovem, pochopil jsem všechno!“

ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 11. DUBNA 2024

Kdo přichází shora, je nade všemi; kdo pochází ze země, je pozemský a mluví pozemsky. Kdo přichází z nebe, je nade všemi; svědčí o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá. Kdo však jeho svědectví přijal, dotvrdil tím, že Bůh je pravdivý. Vždyť ten, kterého poslal Bůh, mluví slova Boží; (Bůh) mu totiž dává Ducha v míře neomezené. Otec miluje Syna a všechno mu dal do rukou. Kdo věří v Syna, má život věčný; kdo však odpírá věřit v Syna, nespatří život, ale zůstává na něm Boží hněv. (Jan 3,31-36)

Kdo pochází ze země, je pozemský, mluví pozemsky. Bůh stvořil člověka z hlíny země, vypravuje Bible (Gn 2,7). Je to výraz symbolický, ale názorný. Obvykle z toho odvozujeme poučnou myšlenku na smrt: „Pomni, človče, že jsi prach a že se v prach obrátíš!“ Ale tento důsledek se neváže k textu evangelia, který má na mysli člověka myslícího a mluvícího „pozemsky“. I ten výraz nemá pěkný zvuk. Je to něco jako nízké, hmotné zájmy, praktický materialismus. Lepší rozlišení najdeme ve scholastické teologii. Tam se mluví o poznání přirozeném a nadpřirozeném. Máme schopnost poznávat pravdu. Je úžasná. Ale přece jenom nepřekročí hranice lidských obzorů. Je tedy naše myšlení pozemské. Jsme za tento dar Boží vděční, jako je vděčný člověk za to, že má nohy a může chodit po zemi. Nohy mu však neumožní let do výše. Tak si musíme i my být vědomi, že pouhým lidským rozumem nepochopíme to, co jej přesahuje. Uvažovat rozumem, rozvíjet jej, je moudrost. Myslet si, že existuje jenom to, co rozumem pochopíme, je bláhovost.

Kdo přichází z nebe, svědčí o tom, co viděl a slyšel. Základní prvek v Bibli ve Starém i v Novém zákoně je pojem zjevení. V přírodě pozorujeme mnoho věcí, říkáme jim „jev“, jeví se nám před očima. „Zjevením“ však nazýváme něco, co jsme viděli, poznali, ale co zřejmě není částí světa, který nás obklopuje. Bernadetta měla v Lurdech zjevení Panny Marie, viděla ji ve formě krásné paní v tmavé jeskyni. Bylo by to však velké zúžení pojmu, kdybychom ho užívali jenom pro tzv. zjevení viditelná. Ta nejsou nejdůležitější a nejsou vždycky bezpečná. Je tu nebezpečí iluze. Zjevení, které známe z Bible, je především v mysli. Poznáváme a přijímáme za pravdu něco, co sám lidský rozum nemůže pochopit. Křesťan věří v Nejsvětější Trojici, vyznává, že je Kristus Bůh a člověk, že je Ježíš přítomen v eucharistii. Jak může přijmout tak nepochopitelné pravdy? Je to proto, že mu v jeho mysli sám Kristus dává milost, aby je přijal, zjevuje se mu, mluví mu v srdci a on nepochybuje. Víra jsou totiž slova, která sám Bůh mluví do duše.

Koho poslal Bůh, mluví slovo Boží. V katechismu je otázka: „Co znamená věřit křesťansky?“ Odpověď: „Uznat za pravdu všechno, co Bůh zjevil a co předkládá k věření v katolické církvi.“ Teologové rozlišují zjevení vnitřní a vnější. To první je v srdci, ve svědomí, přímé. Druhé je v Písmu a ve svědectví druhých lidí, tedy nepřímé. Apoštolové dostali od Krista poslání, aby šli do celého světa a aby vydávali svědectví o tom, co sami viděli a slyšeli od Krista. Můžeme jim věřit? Může člověk říci druhému člověku „Toto praví Bůh?“ Už ve Starém zákoně začínali proroci svá kázání těmito úvodními slovy (srv. Jer 2,5). Bylo však i u Židů mnoho falešných proroků. Ti mluvili za sebe a ne z Božího poslání. Dodnes věříme církvi jenom proto, že jsme přesvědčeni, že tu byli lidé, které posílá sám Bůh, aby řekli to, co mají světu ohlásit. Nejsou to vždycky věci líbivé, vyžaduje se odvaha k tomu, aby se řekly, veřejné mínění je za to odsuzuje. Ale právě ten odpor bývá známkou pravosti, protože to nejsou slova ze země, ale z nebe.

Vypráví se, jak se jednou velký vojevůdce Napoleon svěřil jednomu knězi, svému příteli, že zničí Církev. Kněz se tehdy usmál a ironicky poznamenal: "když se to za 19 století nepodařilo nám farářům, ty to zcela určitě během několika let nezvládneš". Nechtěl tím, říct, že my kněží máme v úmyslu Církev oslabovat, ale dějiny ukazují, že ani hříchy či pohoršlivý život papežů, biskupů a kněží nezpůsobily zánik Církve, která, bohudík, nestojí na lidech, ale je to dílo Boží, které se nikdy nepodaří zničit. Snažme se proto i my rozlišovat, prosme o dar umění, abychom se i my řídili učením Krista a Církve a nebyli příliš zahleděni na lidi, kteří jsou jejími představiteli, protože i oni jsou jen lidi a mají své chyby a hříchy. Spíše se za ně modleme. "Více je třeba poslouchat Boha, než lidi" - zaznívá dnes v prvním čtení. Papež Benedikt XVI. kdysi na otázku, zda-li si někdy nezoufá, když slyší spoustu nepříznivých zpráv o stavu Církve a její víry, odpověděl asi takto: Je třeba si přiznat, že by bylo z čeho si zoufat, ale je třeba dodat, že Církev nevedeme my, ale vzkříšený Pán a jeho Duch, takže pro zoufalství nemáme důvod. A to je Boží slovo i pro nás.

PÁTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 12. DUBNA 2024

Ježíš odešel na druhou stranu Galilejského neboli Tiberiadského moře. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky. Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat. Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ Jeden z jeho učedníků - Ondřej, bratr Šimona Petra - mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co to je pro tolik lidí?“ Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé

kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“ Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám. (Jan 6,1-15)

Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Říká se, že lidé povrchní, ať už jsou to umělci nebo politici, mívají velký úspěch na počátku. Ponenáhlu však od nich davy odcházejí. Hlubocí lidé mají jiný osud. Na počátku je nechápou, ale nakonec se dočkají opravdového úspěchu. Pozemský život Krista šel ovšem opačnou cestou, od velkých úspěchů k opuštěnosti. Jaký je důvod? Protože je davové smýšlení povrchní. Za jediného dobrodince lidstva se považuje ten, kdo zlepší hmotné podmínky, kdo zvýší blahobyt. Ježíš, který uzdravuje a nasycuje hladové, se zařadil do této kategorie, a proto ho oslavovali. Je v tom něco zlého? Jistě ne. Ale Ježíšův zájem byl poučit je, aby se nezastavili u tohoto prvku, aby pochopili, že je to jenom náznak něčeho, co chce dát navíc, darů duchovních. Při této lekci už mnoho úspěchů nebývá.

To je jistě ten prorok, který má přijít na svět. V literatuře 19. století se často vyskytuje téma Kristus a Antikrist. Je to konfrontace dvou metod, jak dobýt vládu nad světem. Antikristovi obyčejně přisuzují zásluhu, že vyřeší všechny sociální problémy. Nebude už chudých a potřebných po materiální stránce. Tím oslní i mnoho křesťanů, kteří se přiznají, že už o to po staletí usilovali, ale nedovedli to provést. Je zajímavé, že se podobná konfrontace čte už v exerciciích sv. Ignáce z Loyoly v rozjímání O dvou praporech. Proti Kristu sbírá vojsko Satan a verbuje lidi blahobytem, vládou nad jinými a pýchou. První inspirace těchto meditací je však už v samém evangeliu, ve vypravování o pokušení Páně (Mt 4, 1-11). Přistoupil-li zlý duch s těmito pokušeními k samému Kristu, je pochopitelné, že začíná stejnou metodou i u těch, kteří se chtějí ke Kristu připojit.

Chtěli se ho zmocnit, aby ho prohlásili za krále. Podle Písma je Mesiáš z rodu Davidova, tedy z rodiny izraelských králů. Víme, že se Bůh ustanovení království ve vyvoleném národě bránil (1 Sam 8). Nakonec tu instituci připustil, aby se David a Šalamoun stali předobrazem budoucího království Mesiáše. Když tedy davy uvěřily, že je Ježíš Mesiáš, bylo úplně logické, že ho chtěly provolat králem. Ježíš se jim skryl. Nechtěl svou budoucnost popřít. Vždyť ji později úředně potvrdil před zástupcem římského císaře Pilátem: „Já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět“ (Jan 18,37). Ale v této chvíli nebyly davy schopny slyšet doplnění, které slyšel Pilát: „Ne, moje království není odtud“ (Jan 18,36). Od krále Davida ke králi Kristu je stejný pokrok, jako při všem ostatním: Od Starého zákona se přechází k Novému, když se postoupí od tělesného k duchovnímu, od světa k věčnosti.

Stále prožíváme dobu velikonoční. Skutky apoštolů nám představují apoštoly jako svědky Zmrtvýchvstalého, kteří nemohou nemluvit o Kristu, kterého viděli, slyšeli, dotýkali se ho - zkrátka představovali Krista jako jediného, v němž je možné dojít spásy, protože vstal z mrtvých. Nevyhnuli se přitom pronásledováním, hlavně ze strany členů velerady, kteří se jim snažili ztrpčovat život zákazy, bitím, ale stejně nic nepomohlo. Dílo

Kristovo žije dodnes v jeho Církvě, a protože pochází od Boha, žádné lidské moci se ho nepodaří zničit. V evangeliu se opět vracíme k události před velikonočními svátky. Ježíš nasycuje hladový zástup, který mu naslouchal a viděl různé zázraky na nemocných. Rozmnožení chleba a ryb je také velký zázrak. Nasytit 5000 mužů - a to se nepočítaly ženy a děti, které tam jistě také byly, - 5 chleby a 2 rybami, je nemožné. U Boha však není nemožného nic, jak jsme slyšeli. Poučení pro nás může být to, že i my kolikrát vidíme, že na různé věci sami nestačíme, klesáme pod nápor všelijakých úkolů, starostí, práce. A tady je nutné nespolehat se jen na své omezené síly, ale důvěřovat i Bohu. "Člověče přičiň se a Pán Bůh ti pomůže".

Toto pravidlo káže nás v životě provázet. Je třeba se ovšem vyhnout dvěma krajnostem. Ta první spočívá v tom, že člověk řekne: Pane Bože, postarej se, já proto nic dělat nebudu; a z druhé strany zase budeme spolehat jen na sebe a Pána Boha hodíme za hlavu. Správně je využít všech možných prostředků ke konání dobra, řídit se heslem "dělej všechno, jak nejlépe dokážeš" a výsledek nech na Bohu.

SOBOTA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 13. DUBNA 2024

Když nastal večer, šli Ježíšovi učedníci dolů k moři, vstoupili na loď a jeli na druhý břeh moře do Kafarna. Už byla tma, a Ježíš k nim ještě nepřišel. Moře se vzdouvalo nárazy silného větru. Když uveslovali pětadvacet nebo třicet honů, viděli Ježíše kráčet po moři a blížit se k lodi. Padl na ně strach. On však na ně zavolal: „To jsem já, nebojte se!“ Chtěli ho vzít na loď a vtom loď přirazila k břehu, ke kterému jeli. (Jan 6,16-21)

Uviděli Ježíše, jak kráčí po jezeře. Ptali se jednoho odborníka v mystice, co soudí o zjeveních. Namítali mu, že jsou často velice osobní, těžko věřit, že by tomu bylo tak, jak to viděli. Odpověděl docela prostě. Jde-li o osoby hodnověrné, které neklamou a samy nepodléhají iluzím, je rozumné jim věřit. Ale co jim doopravdy věříme? Ti lidé říkají, že viděli. Zůstaňme u toho. Oni to a to viděli. Je to důležité? Jsou-li opravdu duchovní, vědí, že není důležité vidět, ale pochopit, co jim Bůh chce tímto viděním říci, vždyť to je jejich smysl. Co chtěl říci Ježíš apoštolům, když ho viděli chodit po jezeře? Byli v těžkém zápase s vlnami a s větrem. Ukázal jim, že se nemusejí bát živlů. Má je všechny v moci. Ale byla to i bezprostřední příprava na řeč o eucharistii, kterou pronese ráno v Kafarnaum. Tam půjde o tajemství vrcholného posvěcení viditelného světa, který se má stát jeho tělem a krví.

Já jsem to, nebojte se. Ti, kdo měli zjevení, vypravují, že se v prvním okamžiku lekli. Tvrdíme sice rádi, že věříme leda tomu, co vidíme očima a čeho se hmatem dotýkáme. Ale je i v nás jakýsi podvědomý strach z nevypočitatelné přírody. Staré báje zosobňovaly ve vodníkovi záludnou sílu vod, v bludičkách přitažlivost nebezpečných terénů. Uvidět najednou něco neznámého, co překračuje normální smyslové poznání, ten atavistický

strach probudí. Taková byla i reakce apoštolů. Ale Ježíš je ujistí svou přítomností! Jaký to mělo smysl? Je to malý náznak nového stupně zjevení. Židé našli Boha, když pozorovali historii svého národa, tok dějin. Bylo potřeba je přesvědčit, že smysl těch dějin je Kristus. Řekové došli k ideji Boha pozorováním vesmíru, jeho prvků a sil. I oni později dojdou k poznání, že smyslem všeho viditelného je Kristus a že celý kosmos je jeho zjevením jako kniha psaná rukou Boží.

Ihned byla loď u břehu, kam jeli. Nesnadno se rozlišuje pravé vidění od klamu iluze. Rozpoznávacích znamení je vícero. Jedno z nich však je také toto: Lidé v iluzích ztrácejí zájem o skutečnost, začínají zanedbávat své povinnosti a práce. Pravé vidění je naopak ulehčuje. Sv. Faustina Kowalská pracovala jako sestra v kuchyni a při zjeveních, která měla, bylo jídlo vždycky včas na stole. Apoštolové jeli na druhý břeh jezera. Zjevení je neopozdilo, přijeli dřív, než se čekalo. To platí všeobecně o duchovním životě. Neumenšuje pravé lidské hodnoty a činnost. I sv. Ignác z Loyoly byl vizionář, ale zanedbával žádnou ze svých povinností představeného. A kolik dopisů denně napsal Don Bosco! Divíme se, jak to mohl zvládnout. Jeho prorocké sny mu při tom nepřekážely. Pravá vidění dávají lepší vhled do skutečnosti, proto skutečnost podporují.

Dnešní krátké evangelium nám popisuje plavbu učedníků po moři do Kafarna. Vlny se vzdouvaly, a tak učedníci bojují s nepřízní počasí. V této situaci se blíží po moři Ježíš, který jim zpočátku nahání strach, protože ho nepoznávají, ale on je ubezpečuje slovy: "nebojte se, já jsem to!" Tradice Církve vidí v této lodi obraz církve uprostřed světa, která je také zmítána vlnami pronásledování, nevěry, omylů. Církev bojuje stále s protivníky, kteří útočí otevřeně navenek, ale i skrytě uvnitř, ale zato vytrvale. Útočí se stále na reálnou přítomnost Krista v eucharistii, Petrův primát, zmrtvýchvstání Páně, zviditelňují se hříchy jednotlivců - kněží, biskupů - a tím se hanobí celá církev. My však víme, že je to Kristus, který v těchto bouřích stojí u loďky Církve. Brány pekelné ji nepřemohou. Všechno lidské pomine, ale Církev bude trvat až do konce světa. Nejde totiž o dílo lidské, ale o dílo Boží. Stejně to platí i o každém z nás. I my se dostáváme do zkoušek, bouřek, starostí, pochybností, ale jde s námi stále Pán. Vždyť křtem jsme s ním navěky spojeni. Jeho slova platí i nám.

PONDĚLÍ PO 3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 15. DUBNA 2024

Lidé, kteří zůstali na protějším břehu moře, si všimli, že tam byl jenom jediný člun a že Ježíš zároveň se svými učedníky na loď nevstoupil, ale že učedníci odjeli sami. Přijely jiné čluny z Tiberiady blízko k místu, kde lidé jedli chléb, nad kterým Pán vzdal díky. Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci nejsou (na břehu), nasedali do člunů, přijeli do Kafarna a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto,

že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ (Jan 6,22-29)

Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli. Když prožijeme nějakou nečekanou událost, zanechá v nás hluboký dojem. A přece je zajímavý psychologický pokus. Dá se lidem za úkol, aby své zážitky popsali. Ani jeden popis nebývá totožný s druhým. Na každého zapůsobilo něco jiného. Bývá to podle vnitřní dispozice, kterou už předtím měli. To platí zvláště v případech, kdy se nemluví přesně a dává se jenom znamení. Často je pochopí jen dva, kdo je dal a komu je dal, protože je spojuje společný zájem. Díla Boží mají všechna charakter znamení. Jsou slova, kterými Bůh něco říká lidem. Jaký by to byl rozhovor, kdyby někdo jenom opakoval naše slova, měl radost ze zvuku jejich samohlásek, ale nestaral se o to, co ta slova znamenají, co se jimi řeklo. Podobně se i Židé spokojili s faktem, že se najedli, nezajímali je smysl zázraku. I náš život je plný znamení. Ale je málo těch, kdo se snaží je pochopit.

Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu. Práce o svůj pokrm a obživu vlastní rodiny je nejdůležitější činností převážné většiny všech lidí. Ježíš ovšem nemíní zlehčovat zásluhy těch, kdo se tak namáhají. Ale u všeho viditelného odkrývá tajemství, které je za ním skryto. Každé dobré dílo má svůj rytmus, který se nesmí zastavit. Práce o denní chleba se má stát prací o věčné hodnoty. Obojí se dá dobře spojit. Kdo má před očima duchovní růst a bohatství, nezanedbává své denní povinnosti v tomto životě. Dává jim naopak náplň. Jeden umělec fotografoval sošky v katedrále v Chartres. Jsou neuvěřitelně propracované, a přece umístěné tak, že je tam po staletí nikdo dobře neviděl. Teprve moderní prostředky nám umožňují je obdivovat. A přece ti umělci pracovali s takovou láskou a věrně. Byli si vědomi, že jejich dílo bude pozorovat a obdivovat sám Bůh, proto bude věčné.

Ten vám dá Syn člověka, neboť do něho vtiskl Otec - Bůh - svou pečeť. V byzantské liturgii se užívá ke mši kvašeného chleba. Když se peče, vtiskuje se do něho pečeť se jménem Kristovým. Na počátku liturgie se tento chléb, tzv. prosfora, ořezává a střední části s pečeti se říká Beránek. Pečeť se vtiskuje do tvárné hmoty, především do vosku, podoba a forma, kterou smí užívat jen její majitel. Zapečetěný dopis nám zaručuje, že máme v ruce list, který nám posílá jeho pisatel. Život Kristův je život, který nám dává Bůh. Symbol pečeti to potvrzuje. Není proto divné, že si světci bývali vědomi velké síly, kterou dostávají přijímáním eucharistie. Vždyť je to sám Boží život. Považovali ji za zvlášť účinnou zbraň proti zlým sklonům. Boží život je jak očišťující oheň, aby duše zazářila jak čisté zlato.

Zástupy hledají mistra jen proto, že se zadarmo najedli. Ježíš však

tímto prorockým znamením jasně ukazuje, že lidé mají usilovat o pokrm pro duši, toužit po duchovních hodnotách. Jedno je k tomu zapotřebí - uvěřit v Krista. Nejen přijímat, ale hlavně dávat, stát se svědkem Kristovým, znamená - stejně jako Štěpán - mít odvahu i přesto, že se setkáváme s nepochopením, nedoceněním, možná i s odporem a nenávisťmi nebo nepřátelstvím.

ÚTERÝ PO 3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 16. DUBNA 2024

Zástup řekl Ježíšovi: „Jaké ty děláš znamení, abychom (ho) viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: `Chléb z nebe jim dal jíst.' Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života! Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“ (Jan 6,30-35)

Naši předkové jedli na poušti manu. Známe vypravování Exodu (Ex 16) o tom, jak Židé dostali zázračný pokrm z nebe - manu. Kdo cestoval sinajskou pouští, si situaci dovede dobře představit. není to lehké ani dnes se zásobami v autě. Když si však představíme, že sem do skalních údolí dospěly karavany s rodinami a dobyt看kem, nedivíme se, že Židé zoufali a reptali. Dobře nám bylo v Egyptě! Bez zvláštní Boží pomoci se cesta touto pustinou nedala překonat. Symbolika tohoto přechodu je jasná. Egypt znamená otroctví hříchu, přechod Rudým mořem je očištný křest. Zaslíbená země je Boží království. Cesta pouští pak je lidský život na této zemi. Bez zvláštní Boží pomoci nejsme schopni přestát jeho potíže. Tato pomoc se pro nás konkretizuje v eucharistii, "chlebu z nebe!

Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. Eucharistie je tedy duchovní pokrm na cestu životem. Poslednímu přijímání před smrtí se říká latinsky viaticum, tj. doslova zásoba na cestu. Za starých dob mívali křesťané touhu, aby byl u nich kněz v hodině smrti, aby zemřeli s eucharistií v ústech. Ale celý život je cesta. Proto nám dává eucharistie sílu, abychom ji přešli. „Chléb z nebe dával jim – všechno potěšení v sobě mající.“ Je to překlad přibližný, vzatý z Bible. O maně se tam totiž tvrdí, že stačila vždycky pro všechny a všichni byli spokojeni (Ex 16, 17-18). Tak i oltářní svátost dává všem tolik duchovní síly, kolik potřebuje ke svému poslání zde na zemi.

Dává život světu. Specifický úkol chleba je udržovat člověka při životě. Jsme už na tu stravu tak zvyklí, že si neuvědomujeme, jak složitý proces předchází, abychom měli v ruce skývu chleba. Nemyslíme tím mletí mouky, děláni těsta a pečení. To je poměrně jednoduché. Ale složitě je, co bylo před tím. Než uzraje zrno žita nebo pšenice, kolik bylo potřeba dešťů, záření slunce, vstřebávání solí ze země. Je tu kus života přírody. Jedlé jsou

jen živé věci: rostliny a maso živočichů, ne mrtvé nerosty. Jídlem si totiž přisvojujeme život přírody a stává se naším vlastním životem. Chléb nám proto dává život. Ježíš však slibuje, že nám pod způsobou tohoto denního chleba dá i život Boží. Proto se dá říci o eucharistii, že dává život světu, ovšem život nadpřirozený. Požíváním vstupuje v nás a stává se životem naším, jím sílíme a rosteme do věčnosti.

STŘEDA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 17. DUBNA 2024

Ježíš řekl zástupům: „Já jsem chléb života! Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit. Ale řekl jsem vám: Viděli jste mě, a přece nevěříte. Každý, koho mi Otec dává, přijde ke mně, a kdo ke mně přijde, toho jistě neodmítnu, protože jsem sestoupil z nebe, ne abych konal svou vůli, ale vůli toho, který mě poslal. A to je vůle toho, který mě poslal: abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den. Neboť to je vůle mého Otce: aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný. A já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,35-40)

Já jsem chléb života. Dary utužují přátelství mezi lidmi. Proto si při různých příležitostech posílají dárky. Nemusejí to být velké věci. To, co dostaneme k svátku od přítele, jsme si mohli sami snadno koupit. Ale nemělo by to tu hodnotu, kterou má dar. Skrze něj jako by přítel mluvil: Bylo to moje, ale to, co je moje, patří i tobě, vždyť jsme spojeni. Mají-li hodnotu dárky mrtvé, tranzistor, kniha, hodinky, jak velký dar dává dítěti matka, která mu předává svůj vlastní život. Ten svazek už nikdo nemůže zrušit. Kristus, který nám v eucharistii dává své tělo a svou krev, nám dává svůj vlastní život. Jsme s ním tedy spojeni nejužším poutem, jaké je vůbec možné. Na zemi je nejsilnější spojení v rodině. I ty se bohužel rozpadají.

Eucharistií vstupujeme do rodiny Boží, která je věčná.

Kdo přichází ke mně, nebude už nikdy hladovět. Hlad je zajímavý přírodní jev. Na jedné straně je známkou zdraví. Nemocní ztrácejí chuť k jídlu. Na druhé straně se však může hladem umřít, když organismus nemůže doplnit životní síly, které mu chybí. Dostaví se hlad kratší nebo delší dobu po nasycení. To dosvědčuje, že žádné jídlo na zemi není dostačující, aby udrželo při životě natrvalo. Jen sebe sama připodobňuje Kristus ke chlebu, po kterém se už nelační, tj. který pro věčný život nepotřebuje už nic dalšího. Vyskytují se v dějinách církve častěji omilostněné osoby, které se udržovaly při životě jen denním sv. přijímáním. Je to jakoby symbolické potvrzení pravdy víry, že eucharistie je Kristus, který dává věčný život, a že kdo má jej, už nepotřebuje nic jiného.

Kdo věří ve mne, nebude už nikdy žíznit. Žízeň má stejné fyziologické základy jako hlad. Častěji se však cítí. Proto se obrazně přenáší výraz žízně na každou touhu. Říkáme, že někdo žízní po poznání, po zábavě, po lásce atd. Lidské touhy jsou nejrozmanitějších druhů. Starobylý a pěkný výraz je: žíznit po pravdě. Ta tu ovšem neznamená jen abstraktní poznání, logické a matematické formule, ale vyrovnaný styk se skutečností. Nikdy

nebudeme spokojeni, pokud cítíme, že je mezi námi a realitou, ve které žijeme, nějaký rozpor, že neodpovídají tomu, co od nich očekáváme. Ten zážitek nás nutí, abychom měnili místo, práci, styky s lidmi a bohužel i rodinné svazky. Důvod je vždy stejný: zklamání, nenacházíme, co jsme čekali. Co nám tu pomůže víra? Ta nás učí najít ve všem Krista. Ten pak, kdo našel, nepotřebuje hledat dál, protože se setkal se vší pravdou.

ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 18. DUBNA 2024

Ježíš řekl zástupům: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. Stojí psáno v Prorocích: ‘Všichni budou vyučeni od Boha.’ Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti mannu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“ (Jan 6,44-51)

Stojí psáno v Prorocích: ‘Všichni budou vyučeni od Boha.’ Izaiáš (Iz 54,13), Jeremiáš (Jer 31,33) předpověděli, že se dostane v mesiášské době všem Božího poučení. Už ta doba minula? Jeden francouzský kněz píše ve svém deníku: "Na počátku své činnosti jsem si myslel, že musím lidi hledat a že o Bohu nevědí nic, než co jim řeknu. Dnes vím, že je tomu úplně jinak. Kristus posílá ke mně ty, které už předtím navštívil on sám. Obyčejně mi pak říkají: Přichází mně na mysl stále a stále tato myšlenka. Odkud se bere?" Tu zkušenost už dávno, v době Otců Církve, popsali duchovní autoři. Bylo jim nápadné, že taková myšlenka přichází úplně znenadání, neví se proč, a přitom duši rozjasní, dá jí zvláštní pokoj a současně chuť něco velkého udělat. Žalm 95,7nn, proto napomíná: "Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce!" Ten žalm se modlí jako ranní modlitba. Předpokládá se tedy, že tyto Boží inspirace jsou časté, denní.

Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Mnoho tzv. konvertitů, lidí, kteří se obrátili ke křesťanství, k církvi, popsali svůj duševní stav při tomto přechodu. Nebývá jim těžké uznat, že existuje Bůh a že se jeho hlas ozývá ve svědomí. Ale zdá se jim nemyslitelné, že by měli Boha potkat v denním životě, v lidech, v institucích církve. Jinými slovy, teď z víry v Boha přejít k dalšímu stupni: k zážitku, že existuje Bůh vtělený, Bůh, který sestoupil mezi svůj lid, a to je Ježíš Kristus. A přece i tento přechod se jednoho dne dostaví. Jeden ruský poutník jej popisuje takto: „Otevřely se mně oči, viděl jsem Ježíše ve všem. Chtělo se mi stále líbat zem, objímat květy. Kohokoliv jsem potkal a cokoliv jsem pozoroval, ve mně vzbudilo touhu říci: Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!“

Kdo věří, má život věčný. Jak se k takovému poznání Boha a Krista dojde? Rozhodně ne pouhou rozumovou úvahou, přirozenými silami. Je to Boží osvícení. Kdo je přijme, má víru. V křestním obřadu bývaly tyto otázky: „Co žádáš?“ – „Víru.“ – „Co ti dá víra?“ – „Život věčný.“ V tomto jednoduchém dotazníku je skryto vícero hlubokých teologických pravd. Život sice probíhá v čase. Ale čas jej nenaplní. Ceníme si život podle toho, s kým jsme se setkali a jaká byla mezi námi důvěra. Ve víře k nám mluví Bůh. My mu odpovídáme tím, že jeho slova přijímáme, že máme pevnou důvěru v něho samého. Setkali jsme se tedy v životě s Bohem. Jiná setkání jsou dočasná. Lidé nás opouštějí a umírají. Bůh však je věčný. Kdo se s ním setkal ve víře, přišel tedy do věčného života.

Anglický cestovatel Robert Scott, který žil na přelomu 19. a 20. století se vypravil se svými přáteli na jižní pól. Výprava byla dobře zabezpečena. Jakmile se dostali k věčnému ledu, museli vystoupit z lodi, schovat si zásoby jídla na zpáteční cestu a jít pěšky k vytčenému cíli. Cíle dosáhli, ovšem na zpáteční cestě ztratili orientaci, potraviny nenašli a nakonec vysílení a hladoví všichni zemřeli. Ironie osudu však byla v tom, že když je pak našli umrzlé, leželi velmi blízko schovaných potravin. Byli blízko zásob a přesto zahynuli. My také máme Krista - chléb života - na dosah ruky. Je to chléb věčného života - na dosah ruky; máme ho tak blízko sebe a přesto mnozí umírají duchovně, protože jsou vysílení a hladoví.

Svaté přijímání nemá být jen sváteční záležitostí. Máme přijímat co nejčastěji, tedy pokaždé, když jsme na mši svaté. Pán Ježíš v eucharistii není jen pro lidi dokonalé, bez hříchu, - takoví konečně ani neexistují, ale právě naopak říká: "nepřišel jsem povolát spravedlivé, ale hříšníky. Proto i my přijímáme, abychom byli lepší. Pouze těžký hřích nám brání účasti na hostině Kristova Těla a Krve. Hodně lidí má pochybnosti, zda-li se takového hříchu dopustili - nebojme se, řešme to ve zpovědnici, zeptejme se na to kněze, abychom se zbytečně nepřipravovali o ovoce mše svaté - sv. přijímání. Myslím, že kdyby přišel do našeho společenství nějaký církevní učitel ze starověku a viděl, klik lidí v neděli nejde ke svatému přijímání, asi by se podívil, a řekl by: Nevěřím, že by ti lidé, kteří ke stolu Páně nepřistoupili, jsou vrazi, zloději, cizoložníci či odpadlíci od víry. Kéž je i pro nás eucharistie pokrmem na cestu za Kristem, cestu, která vede do věčnosti.

PÁTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 19. DUBNA 2024

Židé se mezi sebou přeli a říkali: „Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo?“ Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. To je ten chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli otcové, a umřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky.“ Tak mluvil, když učil v synagoze v Kafarnau. (Jan 6,52-59)

Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo? Známe vícero eucharistických zázraků, při nichž např. hostie krvácela, nebo se v ní objevila podoba živého Krista. V Lancianu v Itálii, může každý vidět v relikviáři sraženou krev, která se tam uchovává po staletí, má formu živého těla, a i moderní vědecké analýzy potvrzují, že je to jev přirozeně nevysvětlitelný. V katedrále v Orvietu se uchovává krví potřísněný korporál, pozůstatek divu, který svými pochybnostmi přivodil pražský kněz Petr. Ale přesto není radno brát výraz "Kristovo tělo" tuze somatologicky, jen jako hmotnou část naší osoby, zvláště ne jako oddělenou od duše. V Bibli má slovo "tělo" širší význam. I ve Starém zákoně Bůh "přijímá tělo", když se zjevuje, když se stává viditelným, když vstupuje do světa. V eucharistii Kristus vstupuje mezi nás na oltáři, chléb se stává jeho tělem, to znamená, je tu skutečně, a to celý, s duší i s tělem, s lidstvím i božstvím.

Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. I výraz „pít krev“ nezní v uších moderních lidí líbivě. Máme ke krvi odpor, někteří omdlévají, když krev vidí. Daleko neutrálněji ovšem zní, když řekneme o příbuzných, že jsou stejné krve. Staré národy si někdy představovaly, že duše sídlí v krvi. Došlo se k tomu asi obyčejnou zkušeností: Když člověk vykrváčí, umírá. Sv. Ignác z Antiochie tedy užívá slovního obratu: jíst eucharistický chléb a pít víno znamená mít účast na těle a duši Kristově. Je to však jenom slovní obrat, protože obojí je neoddělitelné. Moderním lidem se zamlouvá výraz „být s Ježíšem stejné krve“. Svatým přijímáním se s ním skutečně stáváme příbuznými ve věčném životě. Proto je Bůh náš skutečný Otec, Panna Marie naše opravdová matka, ostatní lidé jsou naši bratři. Vždyť v nás koluje stejná krev!

To je chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli otcové, a umřeli. O maně na poušti čteme, že padala shůry (Ex 16), že to byl tedy chléb z nebe. Eucharistické dary jsou naopak plod země a plod lidské práce. Ale stává se tu něco podobného, jako při stvoření člověka. Jeho tělo vzal Bůh „z hlíny země“ (Gn 2,7), ale život mu „vdechl“ sám. Ježíš jako Syn člověka pochází z Davidova rodu, z lidského pokolení, ale jako Syn Boží sestoupil z nebe. I při eucharistii je tedy chléb z našich polí, ale Kristus, který v něm přichází k nám, je z nebe. Je starý zvyk zobrazovat okolo svatostánku anděly. O andělech se mluví v liturgických textech. Podle biblického pojetí se objevují andělé tam, kde je Bůh zvláštním způsobem přítomen. Tam je tedy i nebe na zemi.

SOBOTA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 20. DUBNA 2024

Mnozí z jeho učedníků řekli: „To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat?“ Ježíš věděl sám od sebe, že jeho učedníci na to reptají, a proto jim řekl: „Nad tím se pohoršujete? Co teprve, až uvidíte Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve? Co dává život, je duch, tělo nic neznamena. Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život. Ale jsou mezi vámi někteří, kdo nevěří.“ Ježíš totiž věděl od začátku, kdo jsou ti, kdo nevěří, a kdo je ten, který ho zradí. A dodal: „Proto jsem vám říkal, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ Proto mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili. Ježíš tedy

řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života, a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží!“ (Jan 6,60-69)

To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat? Proč přijímáme něco za pravdivé a proč se od něčeho odvracíme s nechutí? Souhlasí to nebo nesouhlasí s našim obvyklým způsobem myšlení. Vždyť i pojem "blázen" je relativní. Za takového bychom považovali člověka, který by dnes chodil po ulici v napoleonské uniformě, zatím co ve své době to mohl být vrchol elegance. Řečníkům a kazatelům, kteří chtějí mít úspěch, se proto radí, aby začali s něčím, co posluchači rádi slyší, teprve pak, až se naladili, se může pomalu přidat to, od čeho by se odvrátili. Je to dobrá rada, psychologická, i Boží pedagogie ji svým způsobem užívá. Ale přece není neomylná.

Poslední a základní Kristovy pravdy jsou v radikálním rozporu se smýšlením a mentalitou světa. Proto se nakonec od křesťanství odvrátí i ti, kdo byli, jak se zdálo, z počátku k hlásání evangelia tak přízniví.

Chcete i vy odejít? Není příjemný pocit pro někoho, kdo mluvil s velkým úspěchem, vidět najednou, jak se davy vytrácejí, jak ho opouštějí i ti, kteří se k němu tak blízko tlačili. Politické strany bývají v takových situacích schopny všech ústupků a změny třeba i radikálně program, jen aby neztratily všechny. Vytýkají církvi, že není v tomto ohledu dost dynamická a že může svou morální neústupností ztratit všechny. Jako odpověď slouží kazatelský příklad. Kněz stál sám na prahu kostela. Venku bylo mnoho lidí, ale nemohli do kostela dovnitř, protože byla před kostelem velká jáma. Kněz jim to chtěl usnadnit, nosil z kostela kameny, sošky, dřevo lavic. Jáma se zaplnila, lidé se nahrnuli do kostela, ale už tam nebyl svatostánek. Ježíšova otázka k apoštolům jistě nesledovala tuto taktiku.

Pane, ke komu bychom šli? Po přímé Kristově otázce se mohlo očekávat i nejhorsí. I apoštolové mohli odejít. A přece zůstali. Sv. Petr, který měl podle svého jména a poslání jiné posilovat ve víře, udává pravý důvod. Uvěřil slovům Krista ne proto, že se mu zdála srozumitelná, rozumná, užitečná. On v tomto okamžiku snad ani o jejich obsahu příliš neuvažoval. Ale bylo mu jasné, že se od Krista odloučí, nepřijme-li s důvěrou jeho slova. Jsou totiž ve víře dvě stránky: věřit něco a věřit někomu. První je možné bez lásky. Abychom však věřili někomu, musíme ho nejdříve mít rádi. A pak zase tato důvěra lásku rozmnožuje a posiluje. To je též odpověď na námitku, že by neměla být ve víře nepochopitelná tajemství. Pak by tam ovšem ani nebyla důvěra a láska, která všemu věří a všeho se naděje (1 Kor 13,7).

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

ODESLANÉ SBÍRKY DOBY VELIKONOČNÍ

SBÍRKA NA SVATOU ZEM (*Arcibiskupství olomoucké*)

PUSTIMĚŘ: 2.000,-Kč; DRYVICE: 1.000,-Kč; PODIVICE: 700,-Kč

POSTNÍ ALMUŽNA (*Charita Vyškov*)

PUSTIMĚŘ: 5.356,-Kč; DRYVICE: 808,-Kč; PODIVICE: 1.295,-Kč; TOPOLANY: 1.019,-Kč

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

SVATÝ TÝDEN 2024 S PAPEŽEM FRANTIŠKEM

KVĚTNÁ NEDĚLE

(před modlitbou Anděl Páně)

Zdravím vás všechny, věřící Říma a poutníky z různých zemí. Zvláště zdravím delegaci z města San Remo, která i letos, věrna čtyřsetleté tradici, nabídla pro tuto slavnost pletené palmové listy. Děkuji vám, Sanrémští! Kéž vám Bůh požehná.

Drazí bratři a sestry, Ježíš vstoupil do Jeruzaléma jako pokorný a pokojný Král: otevřeme mu svá srdce! Jen

On nás může vysvobodit z nepřátelství, nenávisti a násilí, neboť On je milosrdenství a odpuštění hříchů. Modleme se za všechny naše bratry a sestry, kteří trpí v důsledku války; zvláště mám na mysli sužovanou Ukrajinu, kde se tolik lidí ocitlo bez elektřiny kvůli intenzivním útokům na infrastrukturu, které kromě smrti a utrpení přinášejí riziko ještě větší humanitární katastrofy. Prosím, nezapomínejme na sužovanou Ukrajinu a myslíme na Gazu, která tolik trpí, a na mnoho dalších míst, kde se válčí.

A nyní se v modlitbě obracíme k Panně Marii: učme se od ní, jak zůstat v Ježíšově blízkosti během dnů Svatého týdne, abychom dospěli k radosti ze Zmrtvýchvstání.

ZELENÝ ČTVRTEK

Mše svatá se svěcením olejů

Děkuji vám za vaše námahy i za vaše slzy

"V synagoze na něj všichni upírali oči" (Lk 4,20). Tento úryvek z evangelia je vždy působivý a vede člověka k vizualizaci oné scény: představíme si ten okamžik ticha, v

němž se všechny oči upíraly na Ježíše ve směsici úžasu a nedůvěry. Víme však, jak to skončilo: poté, co Ježíš demaskoval falešná očekávání svých krajanů, "byli naplněni rozhořčením" (Lk 4,28), vyšli ven a vyhnali ho z města. Jejich oči se upíraly na Ježíše, ale jejich srdce se nechtělo na základě jeho poselství změnit. Tak přišli o životní šanci.

Dnešní večer, na Zelený čtvrtek, dochází k vzájemnému protnutí pohledů. Hlavním hrdinou je první pastýř naší církve Petr. Ani on zpočátku nevěřil "demaskujícímu" slovu, které mu Kristus adresoval: "Třikrát mě zapřeš" (Mk 14,30). Proto "ztratil Ježíše z očí" a zapřel ho, když kohout zazpíval. Ale když se pak "Pán obrátil a pohlédl" na

něj, "vzpomněl si na slovo, které mu Pán řekl [...] Vyšel ven a hořce plakal" (Lk 22,61-62). Jeho oči byly zaplaveny slzami, které vytryskly ze zraněného srdce a osvobodily ho od falešných přesvědčení a ospravedlňování. Tento hořký pláč změnil jeho život.

Ježíšova slova a činy po celá léta Petra nevychýlila z jeho očekávání, podobného očekávání obyvatel Nazareta: i on čekal politického a mocného Mesiáše, silného a rozhodného, a tváří v tvář pohoršení nad slabým Ježíšem, zatčeným bez odporu, prohlásil: "Neznám ho!" (Lk 22,57). A je pravda, že ho neznal: začal ho poznávat, když v temnotě zapření dal prostor slzám hanby, slzám pokání. A skutečně ho pozná, až když se "zarmoucen, že se ho potřetí zeptal: 'Miluješ mě?'" nechá plně proniknout Ježíšovým pohledem. Pak od "neznám ho" přejde ke slovům: "Pane, ty znáš všechno" (J 21,17).

Drazí bratři kněží, k uzdravení Petrova srdce, k uzdravení apoštola, k uzdravení pastýře dochází tehdy, když si zranění a kající se necháme od Ježíše odpustit: prochází slzami, hořkým pláčem, bolestí, která nám umožňuje znovu objevit lásku. Proto jsem cítil, že bych se s vámi měl podělit o několik myšlenek týkajících se poněkud opomíjeného, ale podstatného aspektu duchovního života; dnes ho znovu navrhuji slovem, které je možná zastaralé, ale o němž se domnívám, že je dobré, abychom ho znovu objevili: zkroušenost.

Toto slovo evokuje bodnutí: zkroušenost (italsky *compunzione*) je "bodnutí do srdce", bodání, které ho zraňuje a způsobuje, že tečou slzy pokání. Pomůže nám v tom jedna epizoda, která se stále týká svatého Petra. Ten, proboděný pohledem a slovy zmrtvýchvstalého Ježíše, v den Letnic, očištěný a zapálený Duchem, hlásal obyvatelům Jeruzaléma: "Bůh učinil Ježíše, kterého jste vy ukřižovali, Pánem a Mesiášem" (srov. Sk 2,36). Posluchači najednou pocítili to zlo, kterého se dopustili, a spásu, kterou jim Pán udělal, a "když to slyšeli," říká text, "cítili, jak byli v srdci zasaženi" (Sk 2,37).

Toto je zkroušenost: ne pocit viny, který člověka sráží k zemi, ne skrupule, která ochromuje, ale je to blahodárné bodnutí, které pálí uvnitř a uzdravuje, protože srdce, když

vidí své vlastní zlo a poznává se jako hříšník, se otevírá, přijímá působení Ducha svatého, živou vodu, která ho dojímat tak, že mu po tváři stékají slzy. Kdo odhodí masku a nechá Boha nahlédnout do svého srdce, dostává dar těchto slz, nejsvětější vody po křtu. Drazí bratři kněží, dnes vám přeji toto.

Je však třeba dobře pochopit, co to znamená plakat nad sebou samým. Neznamená to plakat kvůli sobě, jak jsme často v pokušení. To se stává například tehdy, když jsme zklamáni nebo znepokojeni svými nesplněnými očekáváními, nepochopením ze strany druhých, třeba našich bratří a nadřízených. Nebo když pro zvláštní a nezdravé potěšení duše rádi omíláme křivdy, kterých se nám dostalo, abychom se litovali, myslíme si, že jsme nedostali, co jsme si zasloužili, a představujeme si, že budoucnost pro nás může chystat jen neustálá negativní překvapení. To - učí nás svatý Pavel - je smutek podle světa, na rozdíl od smutku podle Boha.

Plakat nad sebou naproti tomu znamená vážně litovat toho, že jsme Boha zarmoutili hříchem; znamená to uznat, že jsme stále v dluzích a nikdy v zásluhách; znamená to přiznat, že jsme ztratili cestu ke svatosti, protože jsme nedokázali zachovat víru v lásku toho, který za mě dal svůj život. Znamená to podívat se do svého nitra a oplakávat svou nevděčnost a nestálost; znamená to se smutkem rozjímat o své obojakosti a falešnosti; znamená to sestoupit do hlubin svého pokrytectví, klerikálního pokrytectví, drazí bratři, toho pokrytectví, do kterého tolik, tolik sklouzáváme... Dávejte si pozor na klerikální pokrytectví. A to znamená znovu pozvednout oči k Ukřižovanému a nechat se pohnout Jeho láskou, která vždy odpouští a povznáší, která nikdy nezklame očekávání těch, kdo v něj důvěřují. Tak slzy dál padají a očišťují srdce.

Zkroušenost totiž vyžaduje námahu, ale obnovuje pokoj; nezpůsobuje úzkost, ale zbavuje duši břemen, protože působí v ráně hříchu a disponuje nás k tomu, abychom právě tam přijali Pánovo pohazení, které proměňuje srdce, když je "zkroušené a utrápené" (Ž 51,19), obměkčené slzami. Zkroušenost je tak protilátkou proti sklerokardii, oné tvrdosti srdce, kterou Ježíš tolik odsuzuje (srov. Mk 3,5; 10,5). Srdce totiž bez pokání a slz ztuhne: nejprve se stane navyklým, pak nesnášenlivým k problémům a lhostejným k lidem, pak chladným a téměř netečným, jako by bylo obaleno neprolomitelnou kůrou, a nakonec srdcem kamenným. Ale tak jako kapka rozrušuje kámen, tak slzy pomalu rozrušují zatvrzelá srdce. Tak jsme svědky zázraku smutku, dobrého smutku vedoucího ke sladkosti.

Pak chápeme, proč duchovní učitelé trvají na zkroušenosti. Svatý Benedikt nás vyzývá, abychom každý den "se slzami a sténáním vyznávali Bohu své minulé viny", a potvrzuje, že modlitbou "nebudeme vyslyšeni kvůli našim slovům, ale kvůli čistotě našeho srdce a zkroušenosti, která stírá naše slzy". A jestliže pro svatého Jana Zlatoústého jediná slza uhasí žár provinění, v Následování Krista se doporučuje: "Odevzdej se zkroušenosti srdce", neboť "pro lehkomyšlnost srdce a nedbalost svých vin si často neuvědomujeme trápení své duše". Zkroušenost je lékem, neboť nás přivádí zpět k pravdě o nás samých, takže hloubka naší hříšnosti odhaluje nekonečně větší skutečnost, že nám bylo odpuštěno, radost z toho, že nám bylo odpuštěno. Proto nepřekvapuje výrok Izáka z Ninive: "Kdo zapomíná na míru svých hříchů, zapomíná na míru Boží milosti vůči němu".

Je pravda, drazí bratři a sestry, že každé vnitřní znovuzrození vždy pramení ze setkání naší bídy s jeho milosrdenstvím, každé vnitřní znovuzrození prochází naší chudobou ducha, která umožňuje Duchu svatému, aby nás obohatil. V tomto světle lze pochopit silná tvrzení tolika duchovních mistrů. Vzpomeňme si na paradoxní slova svatého Izáka: "Ten,

kdo zná své vlastní hříchy [...], je větší než ten, kdo modlitbou křísí mrtvé. Kdo hodinu pláče nad sebou samým, je větší než ten, kdo slouží celému světu kontemplací [...]. Ten, komu je dáno poznat sebe sama, je větší než ten, komu je dáno vidět anděly".

Bratři, pojďme nyní k nám, kněžím, a ptejme se sami sebe, kolik zkroušenosti a slz je přítomno v našem zpytování svědomí a v naší modlitbě. Ptejme se sami sebe, zda s přibývajícím věkem přibývá slz. V tomto ohledu platí opak biologického života, kdy člověk, když dospěje, pláče méně než v dětství. Naproti tomu v duchovním životě, kde se počítá stát se dítětem (srov. Mt 18,3), ten, kdo nepláče, upadá do regrese, vnitřně stárne, zatímco ten, kdo dospěje k prostší a důvěrnější modlitbě, tvořené adorací a pohnutím před Bohem, takový člověk zraje. Stále méně se váže na sebe a stále více na Krista a stává se chudým v duchu. Tak se cítí být blíže chudým, miláčkům Božím, které si dříve držel v odstupu - jak píše svatý František ve svém testamentu -, protože byl v hříchu, ale jejichž společnost se pak mění z hořké na sladkou. A tak ten, kdo je ve svém srdci soucitný, se cítí stále více jako bratr všech hříšníků světa, bez jakéhokoli náznaku nadřazenosti nebo přísného posuzování, ale vždy s touhou milovat a napravovat.

A to je, drazí bratři, další vlastnost zkroušenosti: solidarita. Učenlivé srdce, osvobozené duchem blahoslavenství, přirozeně inklinuje ke zkroušenosti nad druhými: místo aby se hněvalo a pohoršovalo nad zlem, které páchají bratři, pláče nad jejich hříchy. Není pohoršeno. Dochází k jakémusi zvratu, kdy se přirozený sklon k nesmiřitelnosti vůči sobě a nepružnosti vůči druhým obrací a člověk se díky Boží milosti stává pevným vůči sobě a milosrdným vůči druhým. A Hospodin hledá, zvláště mezi těmi, kdo se mu zasvětili, ty, kdo pláčou nad hříchy církve a světa a stávají se nástroji přimluvy za všechny. Kolik hrdinných svědků v církvi nám ukazuje tuto cestu! Vzpomeňme na mnichy pouště na Východě i na Západě; na nepřetržitou přimluvu, tvořenou sténáním a slzami, svatého Řehoře z Nareku; na františkánskou oběť za nemilovanou Lásku; na kněze, jako byl kurát z Arsu, kteří žili pokáním pro spásu druhých. Drazí bratři, to není poezie, to je kněžství!

Drazí bratři, od nás, svých pastýřů, Bůh nežádá pohrdavé soudy nad těmi, kdo nevěří, ale lásku a slzy pro ty, kdo jsou daleko. Těžké situace, které vidíme a prožíváme, nedostatek víry, utrpení, kterého se dotýkáme, ve styku se zkroušeným srdcem nevzbuzují rozhodnost ve sporu, ale vytrvalost v milosrdenství. Jak moc se potřebujeme osvobodit od hrubosti a obviňování, od sobectví a ctižádosti, od strnulosti a nespokojenosti, abychom se svěřili a spolehli na Boha a našli v něm pokoj, který zachraňuje před každou bouří! Klanějme se, přimlouvejme se a plačme za druhé: dovolíme Hospodinu, aby konal zázraky. A nebojme se: On nás překvapí!

Naše služba bude mít užitek. Dnes, v sekulární společnosti, nám hrozí, že budeme velmi aktivní a zároveň se budeme cítit bezmocní, což má za následek, že ztratíme nadšení a budeme v pokušení "vytáhnout vesla na loď", uzavřít se do svých stížností - běda stížnostem - a nechat velikost problémů převážit nad velikostí Boží. Pokud se to stane, staneme se zatrpklými a pichlavými, stále pomlouváme, stále hledáme nějakou příležitost ke stížnostem. Pokud se však na druhé straně hořkost a zkroušenost obrátí místo ke světu k našemu vlastnímu srdci, Bůh nás neopomene navštívit a pozvednout. Jak nás k tomu nabádá Následování Krista: "Nenos v sobě záležitosti druhých, ani se nevměšuj do toho, co dělají významnější lidé; raději vždy a v první řadě bdi nad sebou a napomenutí adresuj zvláště sobě, než je budeš adresovat jiným lidem, i těm, kteří jsou ti blízcí. Nebud' smutný,

když se ti nedostane přízně lidí; to, co by tě mělo tížit a zarmucovat, je naopak vědomí, že nejsi zcela a jistě na cestě dobra".

Nakonec bych chtěl zdůraznit jeden podstatný aspekt: zkroušenost není ani tak výsledkem našeho cvičení, ale je milostí a jako takovou je třeba si ji vyprosit v modlitbě. Pokání je dar od Boha, je to ovoce působení Ducha svatého. Abychom usnadnili jeho růst, podělím se o dvě drobné rady. První je nedívat se na život a povolání v perspektivě efektivity a okamžitosti, spojené pouze s dneškem a jeho naléhavostí a očekáváním, ale v celku minulosti a budoucnosti. Z minulosti pamatovat na Boží věrnost - Bůh je věrný -, připomínat si jeho odpuštění, zakotvit v jeho lásce; a z budoucnosti myslet na věčný cíl, k němuž jsme povoláni, na konečný cíl naší existence. Rozšiřování obzorů, draží bratři, rozšiřování obzorů pomáhá rozšiřovat naše srdce, povzbuzuje nás, abychom se s Hospodinem vraceli k sobě samým a zakoušeli zkroušenost. Druhá rada, která přichází jako důsledek: znovu objevme potřebu věnovat se modlitbě, která není povinná a účelná, ale svobodná, tichá a dlouhá. Bratře, jaká je tvá modlitba? Vraťme se k adoraci - zapomněl jsi adorovat? - a vraťme se k modlitbě srdce. Opakujme: Ježíši, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšníkem. Pociťujme Boží velikost v naší nízkosti hříšníků, abychom se mohli podívat do svého nitra a nechali svůj pohled projít skrze něj. Znovu objevme moudrost svaté matky církve, která nás do modlitby uvádí vždy vzýváním chudáka, který volá: Bože, pospěš mi na pomoc.

Draží, vraťme se nakonec ke svatému Petrovi a jeho slzám. Oltář umístěný nad jeho hrobem nás nemůže nepřimět k zamyšlení nad tím, kolikrát my, kteří tam každý den říkáme: „Vezměte a jezte z toho všichni: toto je mé tělo, které se za vás vydává“, kolikrát zklameme a zarmoutíme Toho, který nás miluje natolik, že naše ruce učinil nástroji své přítomnosti. Je proto dobré, aby nám byla vlastní ta slova, jimiž se potichu připravujeme: "S duší pokornou a se srdcem zkroušeným", a pak: "Smyj ze mě Bože moji nepravost a očisť mě od mých hříchů." Ve všem nás, bratři, utěšuje jistota, kterou nám dnes předává Slovo: Pán, pomazaný (srov. Lk 4,18), přišel "obvázat rány zlomených srdcí" (Iz 61,1). Je-li tedy srdce zlomené, může být Ježíšem obvázáno a uzdraveno. Děkuji vám, draží kněží, děkuji vám za vaše otevřená a poddajná srdce; děkuji vám za vaši práci a děkuji vám za vaše slzy; děkuji vám, že přinášíte zázrak milosrdenství - vždy odpouštějte, buďte milosrdní - a přinášejte toto milosrdenství Boží bratřím a sestrám naší doby. Draží kněží, kéž vás Hospodin potěší, povzbudí a odmění. Děkuji vám.

Mše svatá na památku Večere Páně

Ježíš nás chce naučit šlechetnosti srdce

V rámci pokračování svého zvyku slavit mši sv. Večere Páně ve věznicí navštívil papež František na Zelený čtvrtek v podvečer ženské oddělení nápravného zařízení Rebibbia v Římě. Předsedal mši svaté a rituálu mytí nohou pro desítky vězňů, dozorců, kaplanů a úředníků shromážděných ve venkovním areálu věznice. Ve své krátké promluvě, kterou pronesl bez připraveného textu, se papež zaměřil na dvě epizody z Ježíšovy poslední večeře v předvečer jeho umučení.

VELKÝ PÁTEK

Liturgie památky umučení Páně

Až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem

Z homílie papežského kazatele, kardinála Raniera Cantalamessy, OFM Cap

Ježíš nepřišel, aby vylepšil a zdokonalil představu lidstva o Bohu, ale aby ji převrátil a svou smrtí na kříži jim ukázal svou pravou tvář. Teprve když je vyzdvižen na kříži, člověk pozná, co "On je", a to v absolutním a metafyzickém smyslu.

Ježíš přišel "svrhnout" ideu Boha, ale "ideu Boha, kterou Ježíš přišel změnit, si bohužel všichni neseme v sobě, ve svém podvědomí", protože "lze mluvit o jediném Bohu, čistém duchu, nejvyšší entitě", ale je obtížné vidět ho "v anihilaci jeho smrti na kříži". Abychom to pochopili, je skutečně nutné zamyslet se nad skutečným významem Boží všemohoucnosti. "Tváří v tvář lidským tvorům," je Bůh ve skutečnosti "zbaven jakékoli schopnosti, nejen omezující, ale i obranné. Nemůže zasáhnout autoritou, aby se jim ubránil. Nemůže dělat nic jiného, než v nekonečné míře respektovat svobodnou volbu lidí". Pravá tvář jeho všemohoucnosti se tedy zjevuje "v jeho Synu, který pokleká před učedníky, aby jim umyl nohy; v něm, který, zredukován do nejradikálnější bezmoci na kříži, nadále miluje a odpouští, aniž by kdy odsoudil".

Skutečná Boží všemohoucnost je tedy "naprostá bezmocnost Kalvárie". Skutečně, k tomu, aby se člověk "vystavoval na odiv, je zapotřebí jen málo síly", ale "k tomu, aby se člověk odložil, aby se zmařil, je zapotřebí hodně síly". "Jaké to poučení pro nás, kteří se více či méně vědomě chceme stále předvádět!" "Jaké to poučení především pro mocné světa! Pro ty z nich, kteří ani vzdáleně nemyslí na službu, ale jen na moc pro moc".

Triumf samotného vzkříšení, "konečný a neodolatelný", se liší od okázalosti císařů nebo "triumfu Církve svaté", o němž se mluvilo v minulosti. "Vzkříšení," pokračuje, "se odehrává v tajemství, beze svědků". Zatímco jeho smrt vidí velké zástupy a nejvyšší politické a náboženské autority, "jako vzkříšený se Ježíš zjevuje jen několika učedníkům, mimo pozornost". Po utrpení totiž "nelze očekávat vnější, viditelný triumf, jako je pozemská sláva. Triumf je dán v neviditelném a je nekonečně vyššího řádu, protože je věčný! Mučedníci včerejška i dneška jsou toho důkazem".

"Není to pomsta, která ponižuje jeho protivníky," protože "jakákoli pomsta by byla neslučitelná s láskou, kterou chtěl Kristus svým umučením dosvědčit lidem". Jeho slova na kříži to znovu potvrzují: "Poďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste unaveni, a já vám dám odpočinout". "Ten, který sám nemá kámen, na který by položil hlavu, ten, který byl zavržen svými vlastními, odsouzený k smrti," uzavírá kazatel papežského domu, "se obrací k celému lidstvu, ke všem místům a všem dobám". Všichni, bez výjimky: "staří, nemocní a osamělí", ti, které "svět nechává zemřít v bídě, hladu nebo pod bombami", ti, kteří pro svou víru v Něho nebo pro svůj boj za svobodu živoří ve vězeňské cele", žena, která se stala obětí násilí. Tím, že se zřiká lidské představy všemohoucnosti, zachovává si svou vlastní, kterou je všemohoucnost lásky.

VIA CRUCIS V ŘÍMSKÉM KOLOSEU

Text papež František

ÚVODNÍ MODLITBA

Pane Ježíši, díváme se na tvůj kříž a uvědomujeme si, že jsi za nás dal všechno. Tento čas věnujeme tobě. Chceme ho strávit v blízkosti tebe, který ses od Getseman až po Kalvárii modlil. V Roce modlitby se k tobě připojujeme na tvé cestě modlitby.

"Přišli na místo zvané Getsemany. Ježíš řekl svým učedníkům: „Počkejte tu, než se pomodlím.“ Pak vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Přepadla ho hrůza a úzkost. A řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Poodešel od nich, padl na zem a modlil se, aby ho, je-li možné, minula tato hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš.“ Přišel k učedníkům a zastihl je ve spánku. Řekl Petrovi: „Šimone, ty spíš? Nedokázal jsi jedinou hodinu bdít? (Mk 14,32-37)

Pane, modlitbou jsi začínal každý svůj den a nyní v Getsemanech začínáš Velikonoce. Abba! Otče! Tobě je možné všechno - říkáš - protože modlitba je především dialog a důvěrnost; ale je to také boj a prosba: Odejmi ode mne tento kalich! A je to i odevzdání a dar: Ale ne to, co chci já, ale to, co chceš ty. Tak jsi v modlitbě vstoupil do úzkých dveří naší bolesti a prošel jsi jimi až na konec. Pocítil jsi "strach a úzkost" (Mk 14,33): strach

tváří v tvář smrti, úzkost pod tíhou našeho hříchu, který jsi na sobě cítil, zatímco tě přepadala nekonečná hořkost. Ale během tohoto zápasu ses modlil "ještě intenzivněji" (Lk 22,44): tak jsi prudkost bolesti proměnil v obět' lásky.

Jen o jedno jsi nás žádal: abychom zůstali s tebou, abychom bděli. Nežádáš od nás nemožné, jen blízkost. Kolikrát jsem se však od tebe vzdálil! Kolikrát jsem jako učedníci místo bdění spal, kolikrát jsem neměl čas ani chuť se modlit, protože jsem byl unavený, znečitlivělý pohodlím, ospalý na duši. Ježíši, opakuj mi znovu, nám, své církvi: "Vstaň a modli se" (Lk 22,46). Probud' nás, Pane, vyburcuj nás z letargie našich srdcí, protože i dnes, zvláště dnes, potřebuješ naši modlitbu.

I. zastavení

Ježíš je odsouzen na smrt

*Tu povstal velekněz, (postavil se) doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito (lidé) proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“
Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil.
(Mk 14,60-61;15,4-5).*

Ježíši, ty jsi život a jsi odsouzen k smrti; ty jsi pravda a podstupuješ falešný soud. Proč si však nestěžuješ? Proč nezvýšíš hlas a nevysvětlíš své důvody? Proč nevyvracíš učené a mocné, jak jsi to vždy úspěšně dělal? Tvá reakce je udivující, Ježíši: v rozhodující chvíli nepromluvíš, mlčíš. Čím silnější je totiž zlo, tím radikálnější je tvá reakce. A tvou reakcí je mlčení. Ale tvé mlčení je plodné: je to modlitba, je to pokora, je to odpuštění, je to cesta k vykoupení zla, k proměně toho, co trpíš, v dar, který nabízíš. Ježíši, uvědomuji si, že tě znám málo, protože neznám dostatečně tvé mlčení; protože ve shonu spěchu a konání, pohlcený věcmi, uchvácený strachem, že se neudržím na hladině, nebo dychtivostí postavit se do centra dění, nenacházím čas, abych se zastavil a zůstal s tebou: abych nechal tebe, Otcovo Slovo, působit v tichu. Ježíši, tvé mlčení mnou otřásá: učí mě, že modlitba nevyhází z pohybuujících se rtů, ale ze srdce, které umí naslouchat: protože modlit se znamená stát se poslušným tvému Slovu, znamená to klanět se tvé přítomnosti.

II. zastavení

Ježíš přijímá kříž

*On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo (kříže),
abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.
(1Petr 2,24).*

Ježíši, i my neseme kříže, někdy velmi těžké: nemoc, nehoda, smrt milované osoby, citové zklamání, ztracené dítě, chybějící práce, vnitřní zranění, které se nehojí, neúspěch projektu, další prázdné očekávání... Ježíši, jak se zde člověk modlí? Jak to udělat, když se cítím zdrcený životem, když mě tíží břemeno, když jsem pod tlakem a už nemám sílu reagovat? Tvá odpověď spočívá v nabídce: "Pojďte ke mně všichni, kdo jste unavení a obtíženi, a já vám dám odpočinout" (Mt 11,28). Přijít k tobě; já se naopak uzavírám do sebe: přemítám, hloubám, pláču nad sebou, propadám se do role oběti, přeborníka v negativitě. Pojďte ke mně: říct nám to nestačilo, a tak tu přicházíš k nám a bereš náš kříž na svá bedra, abys z nás sejmul jeho břímě. To si přeješ: abychom do tebe vložili své námahy a starosti, protože chceš, abychom se v tobě cítili svobodní a milovaní. Děkujeme ti, Ježíši. Spojuji svůj kříž s tvým, přináším ti svou únavu a své trápení, vkládám do tebe všechna břemena svého srdce.

III. zastavení

Ježíš padá pod křížem poprvé

*Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.
(Jan 12,24).*

Ježíši, upadl jsi: na co myslíš, jak se modlíš s tváří v prachu? Ale především, co ti dává sílu vstát? Zatímco ležíš tváří k zemi a už nevidíš nebe, představuji si, jak si v duchu opakuješ: Otče, jenž jsi na nebesích. Láskyplný pohled Otce, který na tobě spočívá, je tvou silou. Představuji si však také, že když líbáš suchou a studenou zem, myslíš na člověka, vyvedeného ze země, na nás, kteří jsme středem tvého srdce, a že opakuješ slova svého odkazu: "Toto je mé tělo, které se za vás vydává" (Lk 22,19). Otcova láska k tobě a tvá k nám: láska, to je pramen, který tě nutí vstát a jít dál. Vždyť kdo miluje, nezůstává na zemi, ale znovu začíná; kdo miluje, neunavuje se, ale běží; kdo miluje, letí. Ježíši, vždycky tě prosím o mnoho věcí, ale potřebuji jen jednu: umět milovat. V životě budu padat, ale díky lásce se budu umět zvednout a jít dál, jako jsi to udělal ty, který jsi zkušený v pádech. Tvůj život byl vlastně jeden nepřetržitý pád směrem k nám: od Boha k člověku, od člověka ke služebníkově, od služebníka k ukřižovanému, až k hrobu; padl jsi na zem jako semeno, které umírá, padl jsi, abys nás pozvedl ze země a vzal do nebe. Ty, který vstáváš z prachu a oživuješ naději, dej mi sílu milovat a začít znovu.

IV. zastavení

Ježíš potkává svou Matku

*Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce:
„Ženo, to je tvůj syn.“ Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“
A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě.
(Jan 19,26-27).*

Ježíši, tvoji vlastní tě opustili, Jidáš tě zradil, Petr tě zaprel: zůstal jsi sám s křížem. Ale tady je tvá matka. Není třeba slov, stačí její oči, které se umí dívat utrpení do tváře a vzít ho na sebe. Ježíši, v Mariině pohledu plném slz a světla nacházíš vzpomínku na něhu, pohlazení, milující náruč, která tě vždy přijímala a držela. Pohled matky je pohledem vzpomínky, která nás zakládá v dobrotě. Nemůžeme se obejít bez matky, která nás porodila, ale ani bez matky, která nás uvádí do rovnováhy ve světě. Ty to víš a z kříže nám dáváš svou vlastní matku. Zde je tvá matka, říkáš učedníkovi, každému z nás: po eucharistii nám dáváš Marii, největší dar před svou smrtí. Ježíši, tvoje cesta byla utěšena vzpomínkou na její lásku; i moje cesta potřebuje být založena na vzpomínce na dobro. Uvědomuji si však, že moje modlitba je chudá na paměť: rychlá, uspěchaná, seznam potřeb pro dnešek a zítřek. Maria, zastav můj běh, pomoz mi vzpomínat: opatrovat milost, připomínat si Boží odpuštění a zázraky, oživovat první lásku, znovu vychutnávat zázraky prozřetelnosti, plakat vděčností.

V. zastavení

Šimon z Kyrény pomáhá Ježíši nést kříž

*Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem.
(Lukáš 23,26).*

Ježíši, jak často si tváří v tvář životním výzvám troufáme na to, že to zvládneme sami! Jak těžké je požádat o pomoc ze strachu, abychom nevyvolali dojem, že na to nestačíme, my, kteří vždy dbáme na to, abychom vypadali dobře a předváděli se! Není snadné důvěřovat, a tím méně se na někoho spolehnout. Ale ti, kdo se modlí, vědí, že jsou v nouzi, a ty, Ježíši, jsi zvyklý důvěřovat v modlitbě. Proto nepohrdáš pomocí Kyréňana. Vystavuješ mu své slabosti, prostému člověku, rolníkovi, který se vrací z pole. Děkuji ti, protože tím, že se ve své nouzi dáváš podpořit, stíráš obraz nezranitelného a vzdáleného boha. Nejsi nezastavitelný v moci, ale nepřemožitelný v lásce, a učíš nás, že milovat znamená pomáhat druhým přímo tam, ve slabostech, za které se stydí. Pak se slabosti proměňují v příležitosti. Stalo se to Kyréňskému: tvoje slabost změnila jeho život a on si jednoho dne uvědomí, že pomohl svému Spasiteli, že byl vykoupen skrze ten kříž, který nesl. Aby se změnil i můj život, prosím tě, Ježíši: pomoz mi snížit svou obranu a nechat se milovat: tam, kde se za sebe nejvíce stydím.

VI. zastavení

Ježíš přijímá útěchu od Veroniky, která mu utírá tvář

*Bud' veleben Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy. On nás těší ve všech našich souženích, abychom pak mohli těšit druhé v jakémkoli soužení tou útěchou, jakou Bůh potěšuje nás. Jako se na nás ze všech stran valí Kristovo utrpení, tak se nám také skrze Krista dostává všestranné útěchy.
(2 Kor 1,3-5).*

Ježíši, tolik lidí sleduje barbarskou podívanou na tvou popravu a aniž by tě znali a aniž by znali pravdu, vynášejí soudy a odsouzení, vrhají na tebe hanbu a pohrdání. Děje se to i dnes, Pane, a není k tomu třeba ani žádného hrůzného průvodu: k urážkám a zveřejňování soudů stačí klávesnice. Ale zatímco tolik lidí křičí a soudí, davem si razí cestu žena. Nemluví: jedná. Nehněvá se: soucítí. Jde proti proudu: sama, s odvahou soucitu, riskuje pro lásku, najde si cestu, jak projít mezi vojáky, jen aby ti poskytla útěchu v podobě pohlazení po tváři. Její gesto vejde do dějin a je to gesto útěchy. Jak často se od tebe, Ježíši, dovolávám útěchy! Ale Veronika mi připomíná, že ji potřebuješ i ty: ty, Bůh blízký, žádáš mou blízkost, ty, můj utěšitel, chceš být utěšován mnou. Nemilovaná lásko, i dnes hledáš v davu srdce citlivá na své utrpení, na svou bolest. Hledáš pravé ctitele, kteří v duchu a v pravdě (srov. J 4,23) zůstávají s tebou (srov. J 15), opuštěná Lásko. Ježíši, zapal ve mně touhu být s tebou, klanět se ti a utěšovat tě. A učiň mě ve svém jménu útěchou pro druhé.

VII. zastavení

Ježíš stále padá pod tíhou kříže

Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.' Ale otec nařídil svým služebníkům: 'Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!' A začali se veselit.
(Lukáš 15,17-18.20-22.24).

Ježíši, kříž tíží: nese s sebou břemeno porážky, selhání, ponížení. Rozumím mu, když se cítím zdrcený věcmi, šikanovaný životem a nepochopený druhými; když cítím přílišnou a znervózňující tíhu odpovědnosti a práce, když jsem sevřený v sevření úzkosti, přepadený melancholií, zatímco se mi opakuje dusivá myšlenka: tentokrát se z toho nedostaneš, tentokrát nevstaneš. Ale je to ještě horší. Uvědomuji si, že na samé dno se dostávám, když se vracím: když znovu upadám do svých chyb, do svých hříchů, když pohoršuji druhé a pak si uvědomuji, že nejsem jiný. Není nic horšího než být zklamaný sám sebou, drcený pocitem viny. Ale ty, Ježíši, jsi mnohokrát padl pod tíhou kříže, abys stál při mně, když padám. S tebou naděje nikdy nekončí a po každém pádu znovu vstáváš, protože když selžu, neunavíš se ze mě, ale přiblížíš se mi. Děkuji ti, že na mě čekáš; děkuji ti, že mnohokrát padnu a ty mi nesčetněkrát odpustíš: vždycky. Připomeň mi, že pády se mohou stát rozhodujícími okamžiky cesty, protože mě vedou k pochopení jediné věci, na které záleží: že tě potřebuji. Ježíši, vryj mi do srdce tu nejdůležitější jistotu: že skutečně vstanu, jen když mě pozvedneš, když mě osvobodíš od hříchu. Život totiž nezačíná znovu na základě mých slov, ale na základě tvého odpuštění.

VIII. zastavení

Ježíš potkává jeruzalémské ženy

*Za ním šel velký zástup lidu, i ženy, které nad ním nařikaly a plakaly.
(Lukáš 23,27).*

Ježíši, kdo tě následuje až do konce na křížové cestě? Ne mocní, kteří tě čekají na Kalvárii, ne diváci, kteří stojí opodál, ale prostí lidé, velcí v tvých očích a malí v očích světa. Jsou to ženy, kterým jsi dal naději: nemají hlas, ale nechávají se slyšet. Pomoz nám rozpoznat velikost žen, těch, které ti o Velikonocích byly věrné a blízké, ale které jsou stále zavržené, trpí urážkami a násilím. Ježíši, ženy, které potkáváš, se bijí v prsa a nařikají nad tebou. Nepláčou nad sebou, ale pláčou pro tebe, pláčou nad zlem a hříchem světa. Jejich modlitba tvořená slzami proniká k tvému srdci. A může moje modlitba plakat? Jsem já dojat před tebou, pro mě ukřižovaným, před tvou tichou a zraněnou láskou? Oplakávám své falešnosti a nestálost? Tváří v tvář tragédiím světa mé srdce zamrzá, nebo taje? Jak reaguji na válečné šílenství, na tváře dětí, které se už neumějí usmívat, na matky, které je vidí podvyživené a hladové a už ani nemají slzy, které by mohly prolít? Ty, Ježíši, jsi plakal nad Jeruzalémem, plakal jsi nad tvrdostí našich srdcí. Otřes mě uvnitř, dej mi milost plakat modlitbou a modlit se pláčem.

IX. zastavení

Ježíš zbaven šatů

*Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?'
Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.'
(Mt 25,37-40).*

Ježíši, tato slova jsi pronesl před umučením. Nyní rozumím tomuto tvému naléhání ztotožnit se s potřebnými: ty jsi byl uvězněn; ty, cizinec, vyveden z města, abys byl ukřižován; ty, nahý, svlečený z šatů; ty, nemocný a zraněný; ty, žíznivý na kříži a hladový po lásce. Dovol mi, abych tě viděl v utrpení a abych viděl utrpení v tobě, neboť ty jsi tam, v těch, kteří jsou zbaveni důstojnosti, v krístech ponížených šikanou a nespravedlností, nespravedlivými zisky na úkor druhých při všeobecné lhostejnosti. Dívám se na tebe, Ježíši, svlečeného z šatů, a chápu, že mě vyzýváš, abych se svlékl z tolika vnějškovostí. Ty totiž nehledíš na zdání, ale na srdce. A ty nechceš sterilní modlitbu, ale modlitbu plodnou v lásce. Bože obnažený, obnaž i mě! Proč je snadné mluvit, ale pak tě opravdu miluji v chudých, tvém zraněném těle? Modlím se za ty, kdo jsou zbaveni důstojnosti? Nebo se modlím jen proto, abych zakryl své potřeby a oděl se bezpečím? Ježíši, tvá pravda mě obnažuje a přivádí mě k soustředění na to, na čem záleží: na tebe, ukřižovaného a

ukřižované bratry a sestry. Dej mi, abych to nyní pochopil, abych nebyl shledán bez lásky, až před tebe předstoupím.

X. zastavení

Ježíš je přibit na kříž

*Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ Jeho šaty si rozdělili losem.
(Lukáš 23,33-34).*

Ježíši, tvé ruce a nohy jsou probodnuty hřeby, které ti trhají tělo, a právě teď, když je fyzická bolest nanejvýš mučivá, se z tvých rtů line nemožná modlitba: Odpusť tomu, kdo ni zatlouká hřeby do zápěstí. A ne jen jednou, ale mnohokrát, jak připomíná evangelium, přičemž toto sloveso vyjadřuje opakovaný úkon: říkáš: "Otče, odpusť". Tak s tebou, Ježíši, mohu i já najít odvahu zvolit si odpuštění, které osvobozuje srdce a znovu probouzí život. Pane, tobě nestačí, že nám odpouštíš, ty nás také ospravedlňuješ před Otcem: Nevědí, co činí. Ujímáš se naší obhajoby, stáváš se naším obhájcem, přimlouváš se za nás. Nyní, když jsou tvé ruce, jimiž jsi žehnal a uzdravoval, přibity a tvé nohy, jimiž jsi přinášel radostnou zvěst, už nemohou chodit, nyní nám v bezmoci zjevuješ všemohoucnost modlitby. Na vrcholu Golgoty nám zjevuješ vrchol přimluvné modlitby, která zachraňuje svět. Ježíši, kéž se modlím nejen za sebe a své blízké, ale i za ty, kdo mě nemilují a kdo mi ubližují; kéž se podle přání tvého srdce modlím za ty, kdo jsou od tebe daleko; kéž napravuji a přimlouvám se za ty, kdo tě ignorují, neznají radost z toho, že tě milují a že je jim tebou odpuštěno.

XI. zastavení

Ježíš volá ve své opuštěnosti

*Od dvanácti hodin nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“ to znamená:
„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“
(Mt 27,45-46).*

Ježíši, zde je nevyslyšená modlitba: voláš k Otci své opuštění. Ty, nebeský Bože, nehřímáš odpovědi, ale ptáš se proč. Na vrcholu utrpení cítíš svou vzdálenost od Otce a už mu ani neříkáš Otče, jako vždycky, ale Bože, skoro jako bys už nedokázal identifikovat jeho tvář. Proč tomu tak je? Aby ses ponořil do hlubin propasti naší bolesti. Udělal jsi to pro mě, abych se, když vidím jen temnotu, když prožívám zhroucení jistot a ztroskotání života, už necítil sám, ale věřil, že jsi tam se mnou: ty, Bože společenství, který prožíváš

opuštěnost, abys mě už nenechal rukojmím samoty. Když jsi vykřikl své proč, učinil jsi tak žalmem: tak jsi do modlitby vložil i tu nejkrajnější opuštěnost. To je to, co máme dělat v bouřích života: místo abychom mlčeli a drželi se v sobě, volat k tobě. Sláva tobě, Pane Ježíši, že jsi neuhnul před mou bezradností, ale zabydlel jsi ji až do samé hloubky; chvála a sláva tobě, který jsi se, obtěžkán všemi vzdálenostmi, přiblížil těm, kdo jsou od tebe nejdále. A já v temnotě svého proč nacházím tebe, Ježíši, světlo v noci. A ve volání tolika osamělých a vyloučených, utlačovaných a opuštěných vidím tebe, můj Bože: dej, ať tě poznám a miluji.

XII. zastavení

Ježíš umírá, odevzdává se Otci a dobrému lotrovi dává ráj

A dodal: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“ Odpověděl mu: „Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.“ Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha!“ A po těch slovech vydechl naposled. (Lukáš 23,42-43.46).

Ježíši, lotr v ráji! Svěřuje se ti a ty ho spolu s ním svěřuješ Otci. Bože nemožného, ty děláš z lotra světce. A nejen to: na Kalvárii měníš běh dějin. Z kříže, symbolu utrpení, děláš ikonu lásky, ze zdi smrti děláš most k životu. Proměňuješ temnotu ve světlo, odloučení ve společenství, bolest v tanec, a dokonce i hrob, konečnou stanici života, ve výchozí bod naděje. Tyto zvraty však děláš s námi, nikdy ne bez nás. Ježíši, pamatuj na mě: tato upřímná modlitba ti umožnila dělat zázraky v životě toho lotra. Neslýchaná je moc modlitby. Někdy si myslím, že moje modlitba je nevyslyšena, a místo toho je podstatné vytrvat, mít stálost, nezapomenout ti říct: Ježíši, pamatuj na mě. Pamatuj na mě a moje zlo už nebude koncem, ale novým začátkem. Pamatuj na mě: vrať mě do svého srdce, i když zabloudím, když se ztratím ve víru života. Pamatuj na mě, Ježíši, protože být tebou vzpomínán - ukazuje to dobrý lotr - znamená vstoupit do ráje. Především mi připomeň, Ježíši, že moje modlitba může změnit dějiny.

XIII. zastavení

Ježíš je sňat z kříže do Mariina náručí

Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat - i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ (Lk 2,33-35)

Maria, po tvém "ano" se Slovo stalo tělem v tvém lůně; nyní ti na klíně leží jeho zmučené tělo: to dítě, které jsi držela v náruči, je znetvořená mrtvola. Přesto nyní, v nejbolestnější okamžiku, zazáří tvá oběť: tvou duší proniká meč a tvá modlitba je nadále "ano" Bohu. Maria, jsme chudí na "ano" a bohatí na "kdyby": kdybych měl lepší rodiče, kdybych byl lépe chápán a milován, kdyby se mi lépe dařilo v kariéře, kdyby nebyl ten problém, kdybych už prostě netrpěl, kdyby mě Bůh poslouchal... Neustále se ptáme, proč se věci dějí, a těžko se nám daří žít přítomnost s láskou. Měla bys Bohu říci tolik "kdyby", ale stále říkáš "ano". Silná ve víře věříš, že bolest překročená láskou přináší ovoce spásy; že utrpení s Bohem nemá poslední slovo. A když držíš v náruči mrtvého Ježíše, znějí v tobě poslední slova, která ti řekl: Hle, tvůj syn. Matko, já jsem ten syn! Přijmi mě do své náruče a skloň se nad mými ranami. Pomoz mi říci Bohu "ano", "ano" lásce. Matko milosrdenství, žijeme v nelítostné době a potřebujeme soucit: ty, něžná a silná, daruj nám mírnost: rozvaž odpor srdce a uzly duše.

XIV. zastavení

Ježíš je uložen do hrobu Josefa z Arimatie

Když nastal večer, přišel bohatý člověk pocházející z Arimatie, jmenoval se Josef. I on byl Ježíšovým učedníkem. Došel k Pilátovi a žádal o Ježíšovo tělo. Pilát poručil, aby mu ho vydali. Josef vzal tělo, zavinul ho do čistého lněného plátna a uložil ho do své nové hrobky, kterou si dal vytesat ve skále. Před vchod do hrobky přivalil velký kámen a odešel. (Matouš 27,57-60)

Josef: jméno, které spolu s Marií stojí na úsvitu Vánoc, označuje také úsvit Velikonoc. Josef z Nazareta snil a odvážně se ujal Ježíše, aby ho zachránil před Herodem; ty, Josefe z Arimatie, vezmeš jeho tělo, aniž bys věděl, že se ti splní nemožný a nádherný sen právě tam, v hrobě, který jsi dal Kristu, když sis myslel, že už pro tebe nemůže nic udělat. Místo toho skutečně platí, že každý dar daný Bohu dostává větší odměnu. Josefe z Arimatie, jsi prorokem smělé odvahy. Jdeš k obávanému Pilátovi, abys dal svůj dar mrtvému, a prosíš ho, abys mohl Ježíšovi dát hrob, který jsi sám pro sebe vybudoval. Tvá modlitba je neúnavná a po slovech následují činy. Josefe, připomínej nám, že vytrvalá modlitba přináší ovoce a prochází i temnotou smrti, že láska nezůstává bez odpovědi, ale dává nové začátky. Tvůj hrob, který - jedinečný v dějinách - bude zdrojem života, byl nový, čerstvě vytesaný ve skále. A já, co dávám Ježíši nového o těchto Velikonocích? Trochu času, abych byl s ním? Trochu lásky k druhým? Své pohřbené strachy a trápení, které na mě Kristus čeká, abych mu je nabídl, jako jsi to udělal ty se svým hrobem? Budou to opravdu Velikonoce, když dám něco ze svého tomu, který za mě dal život: vždyť dáváním se dostává, život se nalézá, když se ztrácí, a získává, když se dává.

V pokoji, který nás činí blahoslavenými: *Zachovej nás, Pane Ježíši!*

ČTRNÁCT ZÁVĚREČNÝCH INVOKACÍJMÉNA JEŽÍŠ

Pane, modlíme se k tobě jako potřební, slabí a nemocní z evangelia, kteří tě vzývají tím nejjednodušším a nejznámějším slovem: tvým jménem.

Ježíši, tvé jméno zachraňuje, neboť ty jsi naše spása.

Ježíši, ty jsi můj život, a abych na cestě nezabloudil, potřebuji tebe, který odpouštíš a pozvedáš, který uzdravuješ mé srdce a dáváš smysl mé bolesti.

Ježíši, ty jsi vzal na sebe mé zlo a z kříže na mě neukazuješ prstem, ale objímáš mě; ty, tichý a pokorný srdcem, mě uzdravuješ z hořkosti a zášti, osvobozuješ mě od podezírání a nedůvěry.

Ježíši, dívám se na tebe na kříži a před očima se mi otevírá láska, smysl mého bytí a cíl mé cesty: pomoz mi milovat a odpouštět, překonat netrpělivost a lhostejnost, nestěžovat si.

Ježíši, na kříži žízniš, a to žízniš po mé lásce a mé modlitbě; potřebuješ ji, abys mohl uskutečnit své projekty dobra a pokoje.

Ježíši, děkuji ti za ty, kdo odpovídají na tvé pozvání a mají vytrvalost v modlitbě, odvahu věřit a vytrvalost jít vpřed v těžkostech.

Ježíši, představuji ti pastýře tvého svatého lidu: jejich modlitba udržuje stádo; dej, ať si najdou čas stát před tebou, ať přizpůsobí své srdce tvému.

Ježíši, dobrořečím ti kvůli kontemplativním osobám, jejichž modlitba, skrytá před světem a tobě milá, střeží církve a lidstvo.

Ježíši, přináším před tebe rodiny a lidi, kteří se dnes večer modlili ze svých domovů, staré lidi, zvláště ty, kteří jsou sami, nemocné, klenoty církve, kteří spojují své utrpení s tvým.

Ježíši, kéž tato přímlovná modlitba zasáhne sestry a bratry, kteří v tolika částech světa trpí pronásledováním kvůli tvému jménu; ty, kteří trpí tragédií války, a ty, kteří, čerpající sílu z tebe, nesou těžké kříže.

Ježíši, svým křížem jsi nás všechny učinil jedním: udržuj věřící ve společenství, vlévej do nich bratrské a trpělivé city, pomáhej nám spolupracovat a kráčet společně; zachovej církve a svět v míru.

Ježíši, svatý soudce, který mě voláš jménem, zbav mě unáhlených soudů, pomluv, násilných a urážlivých slov.

Ježíši, před smrtí říkáš: "Je dokonáno". Já, ve své neúplnosti, to říci nemohu, ale věřím v tebe, neboť ty jsi moje naděje, naděje církve a světa.

Ježíši, ještě jedno slovo ti chci říci a stále ti je opakovat: Děkuji ti! Děkuji ti, můj Pane a můj Bože.

Velikonoční vigílie

Pán je Bohem nemožného

Ženy jdou ke hrobu za svítání, ale v sobě si uchovávají temnotu noci. Ačkoli jsou na cestě, stále stojí na místě: jejich srdce zůstává u paty kříže. Ochromeny slzami Velkého pátku jsou paralizovány zármutkem, uzamčeny v pocitu, že už je po všem, že nad Ježíšovým příběhem už byl položen kámen. Právě tento kámen je středem jejich myšlenek. Ptají se sami sebe: "Kdo odvalí kámen od vchodu do hrobu?" (Mk 16,3). Když však dorazí na místo, šokuje je překvapivá síla Velikonoc: "Když vzhledli," říká text, "viděli, že kámen je již odvalen, ačkoli byl velmi velký" (Mk 16,4).

Zastavme se, drazí bratři a sestry, u těchto dvou momentů, které nás vedou k nebývalé velikonoční radosti: nejprve se ženy s úzkostí ptají, kdo odvalí kámen, a když pak vzhlednou, vidí, že už je odvalen.

Nejprve je tu otázka, která trápí jejich zarmoucená srdce: kdo odvalí kámen od hrobu? Ten kámen představoval konec Ježíšova příběhu, pohřbeného v noci smrti. On, život, který přišel na svět, byl zabit; on, který projevil milosrdnou Otcovu lásku, se nedočkal milosrdenství; on, který zbavil hříšníky břemene odsouzení, byl odsouzen na kříž. Kníže

pokoje, který vysvobodil cizoložnici z prudké zuřivosti kamenujících, leží pohřben za velkým kamenem. Ten kámen, nepřekonatelná překážka, byl symbolem toho, co ženy nosily v srdci, konce jejich naděje: na něm se vše roztránilo, s temným tajemstvím tragické bolesti, která zabránila naplnění jejich snů.

Bratři a sestry, to se může stát i nám. Někdy máme pocit, že u vchodu do našeho srdce byl položen těžký náhrobní kámen, který dusí život, zhasíná důvěru, vězní nás v hrobě obav a hořkosti a blokuje cestu k radosti a naději. Jsou to "balvany smrti" a setkáváme se s nimi na cestě, ve všech těch zkušenostech a situacích, které nás připravují o nadšení a sílu jít dál: V utrpeních, která se nás dotýkají, a ve smrti blízkých, která v nás zanechává nepřeklenutelné mezery; v selháních a obavách, které nám brání uskutečnit vše dobré, co je nám drahé; ve všech uzavřenostech, které omezují naše projevy velkorysosti a nedovolují nám otevřít se lásce; ve všech gumových stěnách sobectví a lhostejnosti, které odmítají závazek budovat spravedlivější a lidštější města a společnosti; ve všech touhách po míru, které jsou rozbíjeny krutostí nenávisti a zuřivostí války. Když zažíváme tato zklamání, máme pocit, že tolik snů je odsouzeno k rozbití, a i my se s úzkostí ptáme: kdo odvalí kámen z hrobu?

Avšak tytéž ženy, které měly v srdci temnotu, svědčí o něčem mimořádném: vzhledly a uviděly, že kámen už byl odvalen, i když byl velmi velký. Zde jsou Kristovy Velikonoce, zde je Boží moc: vítězství života nad smrtí, triumf světla nad temnotou, znovuzrození naděje v troskách neúspěchu. Je to Pán, Bůh nemožného, kdo odvalil kámen a začal otevírat naše srdce, takže naděje nemá konce. K němu tedy musíme i my pozvednout svůj pohled.

Nyní druhý bod. Pozvedněme svůj pohled k Ježíši: On, který na sebe vzal naše lidství, sestoupil do propastí smrti a překročil je silou svého božského života, čímž pro každého z nás otevřel nekonečnou cestu světla. Vzkříšen Otcem ve svém vlastním, našem těle s mocí Ducha Svatého otevřel novou stránku pro lidský rod. Od tohoto okamžiku, pokud se necháme uchopit Ježíšovou rukou, nemůže mít žádná zkušenost neúspěchu a bolesti, ať už nás bolí sebevíc, nemůže mít poslední slovo o smyslu a osudu našeho života. Od tohoto okamžiku, pokud se necháme uchopit Zmrtvýchvstalým, žádná porážka, žádné utrpení ani smrt nemohou zastavit naši cestu k plnosti života. Od tohoto okamžiku "my křesťané říkáme, že tyto dějiny ... mají smysl, smysl, který zahrnuje všechno, smysl, který už není kontaminován absurditou a nejasností ... smysl, který nazýváme Bůh ... K němu směřují všechny vody naší proměny; neutápějí se v propastech nicoty a absurdity ... protože jeho hrob je prázdný a on, který byl mrtvý, se ukázal jako živý" (K. RAHNER, Co je vzkříšení? Meditace o Velkém pátku a Velikonocích, Brescia 2005, 33-35).

Bratři a sestry, Ježíš je naše Pascha, ten, který nás přivádí z temnoty do světla, který se k nám navždy připoutal a zachraňuje nás z hlubin hříchu a smrti a vtahuje nás do světelného proudu odpuštění a věčného života. Pozvedněme k němu oči, přijměme Ježíše, Boha života, do svého života, obnovme dnes své "ano" jemu a žádný balvan nebude moci zadusit naše srdce, žádný hrob nebude moci uzamknout radost ze života, žádný neúspěch nás nebude moci uvrhnout do zoufalství. Pozvedněme k Němu oči a prosme Ho, aby moc Jeho vzkříšení odvalila balvany, které tísní naše duše. Pozvedněme oči k Němu, Vzkříšenému, a krácejme v jistotě, že v nejtemnějších hlubinách našich očekávání a naší smrti je již přítomen věčný život, který přišel přinést.

Sestro, bratře, ať vaše srdce v tuto svatou noc propukne v jásot! Společně zpívejme Ježíšovo vzkříšení: "Zpívejte to, všichni, řeky a pláně, pouště a hory ... zpívejte Pána života, který vstává z hrobu, jasnější než tisíc sluncí. Národy zlomené zlem a zbité nespravedlností, národy bez místa, národy mučené, zažeňte v tuto noc zpěváky zoufalství. Muž bolesti už není ve vězení, otevřel průchod ve zdi, spěchá k vám. Ať se v temnotách ozve nečekaný výkřik: On žije, on vstal z mrtvých! A vy, bratři a sestry, malí i velcí... vy v námaze života, vy, kteří se cítíte nehodni zpívat... nový plamen proniká vaše srdce, nová svěžest prostupuje váš hlas. Jsou to Velikonoce Páně, je to svátek živých" (J-Y. QUELLEC, Dieu face nord, Ottignies 1998, 85-86).

NEDELE VELIKONOČNÍ

URBI ET ORBI

Drazí bratři a sestry, požehnané Velikonoce!

Dnes se po celém světě ozývá zvěst, která před dvěma tisíci lety vyšla z Jeruzaléma: "Ukřižovaný Ježíš Nazaretský vstal z mrtvých!" (srov. Mk 16,6).

Církev znovu prožívá údiv žen, které se za úsvitu prvního dne v týdnu vydaly ke hrobu. Ježíšův hrob byl uzavřen velkým kamenem; a tak i dnes těžké, příliš těžké kameny svírají naděje lidstva: balvan války, balvan humanitárních krizí, balvan porušování lidských práv, balvan obchodování s lidmi a další. I my, podobně jako Ježíšovy učednice, se ptáme jeden druhého: "Kdo za nás odvalí tyto kameny?" (srov. Mk 16,3).

Zde je objev velikonočního rána: kámen, ten velký kámen, už byl odvalen. Údiv žen je i naším údivem: Ježíšův hrob je otevřený a prázdný! Tady to všechno začíná. Tímto prázdným hrobem prochází nová cesta, cesta, kterou nikdo jiný než Bůh sám nemůže otevřít: cesta života uprostřed smrti, cesta pokoje uprostřed války, cesta smíření uprostřed nenávisti, cesta bratrství uprostřed nepřátelství.

Bratři a sestry, Ježíš Kristus vstal z mrtvých a jedině on je schopen odvalit kameny, které uzavírají cestu k životu. On sám, živý, je tou cestou: cestou života, pokoje, smíření a bratrství. On nám otevírá lidsky nemožnou cestu, protože jen on snímá hřích světa a odpouští naše hříchy. A bez Božího odpuštění ten kámen nelze odstranit. Bez odpuštění hříchů člověk nevychází z uzavřenosti, předsudků, vzájemného podezírání, domněnek, které vždycky zbavují viny sebe a obviňují druhé. Jedině Zmrtvýchvstalý Kristus nám odpuštěním hříchů otevírá cestu k obnovenému světu.

On sám nám otevírá dveře života, ty dveře, které neustále zavíráme válkami, jež ve světě zuří. Dnes obracíme svůj pohled především ke svatému městu Jeruzalému, svědkovi tajemství Ježíšova umučení, smrti a vzkříšení, a ke všem křesťanským společenstvím ve Svaté zemi.

Mé myšlenky směřují především k obětem mnoha konfliktů, které probíhají ve světě, počínaje těmi v Izraeli a Palestině a na Ukrajině. Kéž Zmrtvýchvstalý Kristus otevře cestu pokoje pro sužované obyvatelstvo těchto oblastí. Vyzývám k dodržování zásad mezinárodního práva a doufám v plošnou výměnu všech vězňů mezi Ruskem a Ukrajinou: všichni za všechny!

Kromě toho znovu vyzývám k zajištění přístupu humanitární pomoci do Gazy a znovu naléhavě žádám o urychlené propuštění rukojmích unesených 7. října a okamžité příměří v pásmu.

Nedopustme, aby pokračující nepřátelské akce nadále vážně zasahovaly vyčerpané civilní obyvatelstvo, zejména děti. Kolik utrpení vidíme v očích dětí. Děti ve válečných zemích zapomněli, jak se usmívat... Jejich oči se nás ptají: proč? Proč tolik smrti? Proč tolik ničení? Válka je vždy absurdita, válka je vždy porážka! Nenechme válečné větry vát stále silněji nad Evropou a Středomořím. Nepodléhejme logice zbraní a zbrojení. Mír se nikdy nevybuduje zbraněmi, ale tím, že vztáhneme ruce a otevřeme srdce.

Nezapomínejme, bratři a sestry, na Sýrii, která již třináct let trpí následky dlouhé a ničivé války. Tolik mrtvých, tolik pohřešovaných, tolik chudoby a zkázy čeká na odpovědi od všech, včetně mezinárodního společenství.

Můj pohled dnes zvláštním způsobem směřuje do Libanonu, který je dlouhodobě postižen institucionální blokadou a hlubokou hospodářskou a sociální krizí, nyní ještě prohloubenou nepřátelskými akcemi na hranicích s Izraelem. Kéž Zmrtvýchvstalý Kristus potěší milovaný libanonský lid a podpoří celou zemi v jejím povolání být zemí setkávání, soužití a pluralismu.

Zvláštní myšlenku směřuji k regionu západního Balkánu, kde se podniká významný krok k integraci do evropského projektu: kéž etnické, kulturní a konfesní rozdíly nejsou příčinou rozdělení, ale stanou se zdrojem obohacení pro celou Evropu a celý svět.

Stejně tak povzbuzuji rozhovory mezi Arménií a Ázerbájdžánem, aby s podporou mezinárodního společenství pokračovaly v dialogu, vyšly vstříc vysídleným osobám, respektovaly duchovní místa různých náboženských vyznání a co nejdříve dospěly k definitivní mírové dohodě.

Kéž Zmrtvýchvstalý Kristus otevře cestu naděje pro lidi v dalších částech světa, kteří trpí násilím, konflikty, nedostatkem potravin a následky klimatických změn. Ať dopřeje útěchu obětem všech forem terorismu. Modleme se za ty, kdo přišli o život, a prosme za pokání a obrácení pachatelů těchto zločinů.

Kéž Zmrtvýchvstalý pomáhá haitskému lidu, aby násilí, které zemi drásá a zalévá krví, co nejdříve ustalo a aby země pokročila na cestě demokracie a bratrství.

Ať potěší Rohingy, postižené vážnou humanitární krizí, a otevře cestu usmíření v Myanmaru zmítaném dlouholetým vnitřním konfliktem, aby byla definitivně opuštěna veškerá logika násilí.

Ať Hospodin otevře cestu míru na africkém kontinentu, zejména pro zkoušené obyvatelstvo v Súdánu a celé oblasti Sahelu, v Africkém rohu, v oblasti Kivu v Demokratické republice Kongo a v provincii Capo Delgado v Mosambiku, a ukončí dlouhodobou situaci sucha, které postihuje rozsáhlé oblasti a způsobuje hladomor a strádání.

Kéž Zmrtvýchvstalý osvítl svým světlem migranty a ty, kdo zažívají ekonomické potíže, a nabídne jim útěchu a naději v jejich nouzi. Kéž Kristus vede všechny lidi dobré vůle, aby se sjednotili v solidaritě a společně čelili mnoha výzvám, kterým čelí ty nejchudší rodiny při hledání lepšího života a štěstí.

Bratři a sestry, v tento den, kdy slavíme život, který nám byl darován ve vzkříšení Syna, si připomeňme nekonečnou Boží lásku ke každému z nás: lásku, která překonává každou hranici a každou slabost. Jak často se však vzácným darem života pohrdá. Kolik dětí ani nespátí světlo? Kolik jich umírá hlady nebo je zbaveno základní péče či se stává obětí zneužívání a násilí? Kolik životů je předmětem obchodu s lidskými bytostmi?

V den, kdy nás Kristus vysvobodil z otroctví smrti, vyzývám ty, kdo nesou politickou odpovědnost, aby nešetřili úsilím v boji proti metle obchodu s lidmi, neúnavně pracovali na rozbití jeho vykořisťovatelských sítí a přinesli svobodu těm, kdo jsou jeho oběťmi. Kéž Hospodin potěší jejich rodiny, zejména ty, které s úzkostí očekávají zprávy o svých milovaných, a zajistí jim útěchu a naději.

Kéž světlo vzkříšení osvítl naši mysl a obrátí naše srdce, abychom si uvědomili hodnotu každého lidského života, který je třeba přijímat, chránit a milovat.

Požehnané Velikonoce všem!

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ

Regina Caeli

Draží bratři a sestry,
dobrý den a požehnané
Velikonoce!

Dnes, v pondělí
velikonočního oktávu,
nám evangelium (srov.
Mt 28,8-15) ukazuje
radost žen z Ježíšova
zmrtvýchvstání: podle
textu odcházely od
hrobu s "velkou
radostí" a "běžely to
oznámit jeho
učedníkům" (v. 8).

Tato radost, zrozená právě z živého setkání se Zmrtvýchvstalým, je překypující emocií, která je podněcuje k tomu, aby ji šířily a vyprávěly, co viděly.

Sdílení radosti je nádherná zkušenost, které se učíme už od útlého věku: vzpomeňme si na dítě, které dostane ve škole dobrou známku a nemůže se dočkat, až ji ukáže rodičům, nebo na mladého člověka, který dosáhne prvního sportovního úspěchu, nebo na rodinu, v níž se narodí dítě. Zkusme si každý z nás vzpomenout na okamžik, který byl tak šťastný, že bylo dokonce těžké ho vyjádřit slovy, ale o kterém jsme chtěli všem hned vyprávět!

Zde ženy o velikonočním ránu prožívají tuto zkušenost, ale v mnohem větší míře. Proč? Protože Ježíšovo zmrtvýchvstání není jen úžasnou zprávou nebo šťastným koncem příběhu, ale něčím, co náš život zcela změní a navždy promění! Je to vítězství života nad smrtí, to je Ježíšovo vzkříšení. Je to vítězství naděje nad sklíčeností. Ježíš prolomil temnotu hrobu a žije navždy: jeho přítomnost může naplnit světlem cokoli. S ním se každý den stává jevištěm věčné cesty, každý "dnešek" může doufat v "zítek", každý konec v nový začátek, každý okamžik se promítá za hranice času, k věčnosti.

Bratři a sestry, radost ze vzkříšení není nic vzdáleného. Je velmi blízko, je naše, protože nám byla darována v den našeho křtu. Od té doby se i my, stejně jako ony ženy, můžeme setkat se Zmrtvýchvstalým a on, stejně jako jim, nám říká: "Nebojte se!" (v. 10). Bratři a sestry, nevzdávejme se velikonoční radosti!

Jak ale tuto radost žít? Tak jako ony ženy: setkáním se Zmrtvýchvstalým, neboť on je zdrojem radosti, která nikdy nekončí. Pospíchejme ho hledat v eucharistii, v jeho odpuštění, v modlitbě a v prožívané lásce! Radost, když je sdílená, roste. Sdílejme radost Vzkříšeného.

A kéž nám Panna Maria, která se o Velikonocích radovala ze svého vzkříšeného Syna, pomáhá být jeho radostnými svědky.

NEŘESTI A CTNOSTI

Moudrost

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 20. března 2024)

Rozumná mysl hledá poznání, ale ústa hlupáků milují pošetilost. Hloupost je potěšením hlupákovi, zato rozvážný muž kráčí přímo. Ztroskotají plány bez porady, zdaří se, je-li hodně rádců. Bázeň před Hospodinem je školou moudrosti, pokora předchází slávu.
(Přísloví 15,14.21-22.33)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní katechezi věnujeme ctnosti zvané moudrost. Společně se spravedlností, statečností a mírností tvoří takzvané základní ctnosti, které nejsou výlučnou výsadou křesťanů, ale náleží k dědictví starobylé moudrosti, předávané zejména řeckými filosofy. Jedním z nejzajímavějších témat při styku a prolínání různých kultur proto byla právě inkulturace ctností.

Ve středověkých spisech nejsou ctnosti popisovány jako pouhý výčet kladných duševních vlastností. Tehdejší teologové ve světle křesťanského zjevení čerpali z klasických autorů a představovali si sedmici ctností – tři božské a čtyři základní – jako jakýsi druh žijícího organismu, v němž má každá ctnost obsadit vyvážené místo. Existují ctnosti podstatné a ctnosti přidružené, zobrazované jako piliře, sloupy a sloupky. Možná není lepšího příměru než architektura středověké katedrály, abychom vystihli myšlenku souznění ctností v člověku a jeho ustavičného směřování k dobru.

Začněme tedy od moudrosti, která není ctností bázlivého člověka, váhajícího o každém jeho skutku. Nikoli, to je chybný výklad. Není to ani pouhá obezřetnost. Přisoudit moudrosti prvenství znamená, že konání člověka spočívá v ruce jeho inteligence a svobody. Moudrý člověk je tvořivý – rozumově uvažuje, hodnotí, snaží se pochopit složitost reality a nedává se strhnout emocemi, leností, tlakem iluzí.

Ve světě, který ovládá vnější zdání, povrchní myšlenky a kde se banalizuje dobro i zlo, bude záslužné, když se navrátíme k dávné lekci o moudrosti. Svátý Tomáš ji v Aristotelových stopách nazývá „recta ratio agibilium“, „správné pravidlo jednání“. Je to schopnost řídit činy a směřovat je k dobru – z toho důvodu se také moudrost nazývá „vozatajem ctností“.

Moudrý muž či žena má schopnost volby – dokud se život odehrává v knihách, je snadný, avšak vprostřed větrů a vln každodennosti je to něco zcela jiného. Často znejistíme a nevíme, kudy se vydat. Rozvážný člověk se nerozhoduje náhodně: nejprve ví, co chce, pak zvažuje situaci, nechá si poradit a s širokým rozhledem a vnitřní svobodou se rozhodne, kterou cestou se vydá. To neznamená, že by nemohl udělat chybu, neboť jsme stále lidé, ale alespoň se vyhne velkým nežádoucím sklouznutím. Bohužel se v každém prostředí najdou tací, kteří mají tendenci odmítat problémy povrchními vtípkami nebo neustále vyvolávat kontroverze. Moudrost je naproti tomu vlastností těch, kdo jsou povoláni vládnout: vědí, že spravovat je obtížné, že existuje mnoho názorů a je třeba se je snažit sladit, že je třeba konat dobro pro všechny, nikoli jen pro někoho.

Moudrost také učí, že, jak se říká, „dokonalost je nepřitelem dobrého“. Přílišná horlivost totiž může v některých situacích způsobit katastrofu: může zničit vybudování

něčeho, co by vyžadovalo postupné utváření; může vyvolat konflikty a nedorozumění; může dokonce vyvolat násilí.

Moudrý člověk si umí vážit paměti na věci minulé, nikoli proto, že by se bál budoucnosti, ale protože ví, že tradice je dědictvím moudrosti. Život se skládá z neustálého překrývání starého a nového a vždy není dobré si myslet, že svět začal od nás, že musíme řešit problémy od nuly. Moudrý člověk je také prozíravý. Jakmile se rozhodneme pro cíl, o který budeme usilovat, musíme si opatřit všechny prostředky k jeho dosažení.

K výchově k moudrosti nám pomáhá řada úryvků z evangelia. Například: Rozvážný je ten, kdo staví svůj dům na skále, a nerozvážný, kdo ho staví na písku (srov. Mt 7,24-27). Moudré jsou družičky, které s sebou nesou olej do svých lamp, a pošetilé ty, které ho nepřinesly (srov. Mt 25,1-13). V křesťanském životě se snoubí prostota a prozíravost. Když Ježíš připravuje své učedníky na misi, doporučuje: „Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky; buďte tedy opatrní jako hadi a bezelstní jako holubice“ (Mt 10,16). Jako by tím chtěl říci, že Bůh si nás nepřeje pouze svaté, ale žádá inteligentní svatost, protože postrádáme-li moudrost, stačí mžik a sejdem z cesty!

Trpělivost

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 27. března 2024)

Láska je shovívavá, láska je dobrosrdečná, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, (Láska) všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všecko vydrží. (1 Kor 13,4a-5b.7)

Drazí bratři a sestry,
dobrý den!

Dnešní audience se měla konat na náměstí, ale kvůli dešti byla přesunuta dovnitř. Je pravda, že tu budete trochu natěsnaní, ale alespoň nezmokneme. Děkujeme vám za vaši trpělivost. Minulou neděli jsme slyšeli vyprávění o umučení Páně. Na utrpení, které snáší, Ježíš odpovídá ctností, která sice nepatří

mezi ty tradiční, ale je tak důležitá: ctností trpělivosti. Týká se snášení toho, co člověk trpí: ne náhodou má trpělivost stejný kořen jako utrpení. A právě v utrpení se objevuje trpělivost Krista, který s mírností a pokorou přijímá zatčení, facky a nespravedlivé odsouzení; před Pilátem se nevymlouvá; snáší urážky, plivání a bičování vojáky; nese tíhu

kříže; odpouští těm, kdo ho přibíjejí na dřevo, a na kříži nereaguje na provokace, ale nabízí milosrdenství. To je Ježíšova trpělivost. To vše nám říká, že Ježíšova trpělivost nespočívá ve stoickém odolávání utrpení, ale je plodem velké lásky.

Apoštol Pavel v takzvaném "Hymnu na lásku" (srov. 1 Kor 13,4-7) úzce spojuje lásku a trpělivost. Při popisu první vlastnosti lásky totiž používá slovo, které se překládá jako "velkodušný" nebo "trpělivý". Láska je velkodušná, je trpělivá. Vyjadřuje úžasnou myšlenku, která se v Bibli často vrací: Bůh se tváří v tvář naší nevěrnosti projevuje jako "pomalý k hněvu" (srov. Ex 34,6; srov. Nm 14,18): místo aby dal průchod svému znechucení nad lidským zlem a hříchem, projevuje se jako větší, připravený pokaždé začít znovu s nekonečnou trpělivostí. To je pro Pavla první rys Boží lásky, která tváří v tvář hříchu nabízí odpuštění. Ale nejen to: je to první rys každé velké lásky, která umí na zlo odpovědět dobrem, která se neuzavírá v hněvu a sklíčenosti, ale vytrvává a znovu se dává do pohybu. Trpělivost, která začíná znovu. U kořene trpělivosti je tedy láska, jak říká svatý Augustin: "Člověk je tím silnější ve snášení jakéhokoli zla, čím větší je v něm Boží láska" (De patientia, XVII).

Dalo by se tedy říci, že není lepšího svědectví o Ježíšově lásce než setkání s trpělivým křesťanem. Pomysleme však také na to, kolik matek a otců, dělníků, lékařů a sester, nemocných, kteří každý den ve skrytu obdarovávají svět svatou trpělivostí! Jak říká Písmo: "Trpělivost je lepší než síla hrdiny" (Př 16,32). Musíme však být upřímní: trpělivost nám často chybí. V běžném životě jsme netrpěliví, my všichni. Potřebujeme ji jako 'základní vitamin', abychom se udrželi v chodu, ale jsme netrpěliví - je to instinkt být netrpělivý - a na zlo odpovídáme zlem: je těžké zůstat v klidu, ovládat své instinkty, krotit špatné reakce, tlumit hádky a konflikty v rodině, v práci nebo v křesťanském společenství. Okamžitě přichází reakce; nejsme schopni být trpěliví.

Nezapomínejme však, že trpělivost není jen nutností, ale i povoláním: je-li Kristus trpělivý, křesťan je povolán být trpělivý. A to nás vyzývá, abychom šli proti proudu dnes rozšířené mentality, v níž převládá spěch a "všechno hned"; kde se místo čekání na dozrání situací tlačí na lidi a očekává se jejich okamžitá změna. Nezapomínejme, že spěch a netrpělivost jsou nepřitelem duchovního života. Proč? Bůh je láska a ten, kdo miluje, se neunaví, není podrážděný, nedává ultimáta, Bůh je trpělivý, Bůh umí čekat. Vzpomeňme si na příběh o milosrdném Otcí, který čeká na svého syna, jenž odešel z domova: trpělivě trpí, je netrpělivý jen proto, aby ho mohl obejmout, jakmile ho uvidí vrátit se (srov. lk 15,21); nebo si vzpomeňme na podobnoství o pšenici a plevelu s Pánem, který nespěchá, aby vymýtil zlo dříve, než přijde jeho čas, aby nic nebylo ztraceno (srov. Mt 13,29-30). Trpělivost nám zachrání všechno.

Ale, bratři a sestry, jak se dá posílit trpělivost? Protože je, jak učí svatý Pavel, ovocem Ducha svatého (srov. Gal 5,22), je třeba o ni požádat Ducha Kristova. On nám dává pokornou sílu trpělivosti, protože "křesťanské ctnosti přísluší nejen konat dobro, ale také umět snášet zlo" (sv. Augustin, Rozpravy, 46, 13). Zvláště v těchto dnech nám prospěje rozjímat o Ukřižovaném, abychom si osvojili trpělivost. Dobrým cvičením je také přivádět k němu ty nejproblematictější lidi a prosit o milost, abychom vůči nim uváděli do praxe ono dílo milosrdenství, které je tak dobře známé i tak opomíjené: trpělivě snášet nepříjemné lidi. A to není snadné. Zamysleme se - opakují - zda to děláme: trpělivě snášet nepříjemné lidi. Začíná to tím, že se po nás chce, abychom se na ně dívali soucitně, Božím pohledem, a uměli rozlišit jejich tváře od jejich chyb. Jsme zvyklí škatulkovat lidi

podle chyb, které dělají. To není dobré. Hledejme lidi podle jejich tváře, podle jejich srdce, a ne podle jejich chyb.

A konečně, abychom si vypěstovali trpělivost, ctnost, která dává životu dech, je dobré rozšířit svůj pohled. Například tím, že nebudeme omezovat svět na své problémy, jak nás k tomu vybízí kniha Následování Krista. Říká: "Musíte tedy pamatovat na nejtěžší utrpení druhých, abyste se naučili snášet svá vlastní, malá", a pamatovat na to, že "žádná věc, byť malá, pokud je snášena z lásky k Bohu, neprojde u Boha bez odměny" (III, 19). A opět, když se cítíme v sevření zkoušky, jak učí Job, je dobré otevřít se s nadějí Boží novosti v pevné důvěře, že on nenechá naše očekávání zklamat. Tedy trpělivost a umění snášet zlo.

A dnes tu, na této audienci, jsou dva lidé, dva otcové. Jsou to ti v první řadě: jeden Izraelec a jeden Arab. Oba v této válce ztratili své dcery a oba jsou přátelé; nehledí na nepřátelství války, ale na přátelství dvou mužů, kteří se mají rádi a kteří prošli stejnou křížovou cestou. Přemýšlejme o tomto velmi krásném svědectví těchto dvou lidí, kteří ve Svaté zemi prožili válku skrze své dcery. Drazí bratři, děkuji vám za vaše svědectví.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

9. DUBEN - SV. LIBOR

O jeho původu a mládí není potřebných zpráv. František Ekert uvádí, že se narodil vznešeným rodičům a od dětství byl horlivý ve snaze po křesťanské dokonalosti. Byl nadaný a dobře se učil. Stal se knězem, který ostatním dával dobrý příklad. Byl prý zdrženlivý, střídmy, tichý, mírný a vytrvalý v duchovním životě. Více zpráv se o něm začíná objevovat rokem 348, kdy byl zvolen na místo zemřelého sv. biskupa Pavacia v Le Mans ve Francii. Byl bdělým a horlivým pastýřem své diecéze, pokračoval ve svém vzdělávání a čerpal posilu z příkladů svatých, o nichž četl. Nikdy nechtěl zůstat v nečinnosti. Mnoho se modlil a rozjímal z Bible, často navštěvoval obce své diecéze, všude nadšeně kázal a snažil se o povznesení náboženského života lidu. Protože byl skromný a plný lásky, své příjmy využíval ve prospěch chudých i na stavbu chrámů. Dával stavět kostely, pomáhal nemocným a je uváděno, že i zázračně uzdravoval. Jeho slova padala vhod i nevhod (dle výzvy 2 Tm 4,2), domlouval i napomínal v trpělivém vyučování, ale čemu učil a co jiným prikazoval, to sám nejsvědomitěji konal. Vysvětloval a ukazoval na potřebu čistoty, zbožnosti a kající slovy i příkladem. Uměl se radovat s radujícími a plakat s plačícími a stával se velmi blízkým svěřeným duším, s nimiž se setkal. Jako

biskup působil prý 49 let. Jeho důvěrným přítelem byl světec a biskup Martin Tourský, který ho v poslední nemoci navštívil a připravil na cestu do věčnosti. V jeho náručí prý také zemřel. Někde se udává rok 397, ale mohlo to být i dřív. Ostatky Libora byly uloženy v manském chrámu a na jeho přímlovu se těm, kteří ho vzývali, začalo dostávat milostí, o které prosili. Pověst o něm se rozšířila a císař Ludvík Pobožný zatoužil získat ostatky pro Sasy, kteří byli nakloněni pověrám a surovostem, aby se na jeho přímlovu změnili. Měšťané v Le Mans se zdráhali císařskému poselstvu ostatky vydat, až je biskup uklidnil, že se světci přimlouvají nejen za obyvatele místa svého odpočinku, ale za kohokoli, kdo je na kterémkoli místě vzývá. A tak byly Liborovy ostatky v r. 836 vyzvednuty a převezeny do Paderbornu. Podle legendy byl v doprovodu páv, proto se dostal mezi jeho atributy. Za třicetileté války byly prý ostatky uloupeny a po pěti letech navráceny do Paderbornského dómu. Datum Liborovy památky se měnilo z 23. 7. na 9. 6. a nyní je v martyrologiu 9. 4. Také v Čechách byly k němu konány pobožnosti, konkrétně v roce 1676. Při Karlově opatství v Praze bylo založeno Bratrstvo sv. Libora, které mělo dost členů a zvláštní církevní výsady. Pobožnosti konali u snad zachované sochy na Karlově.

11. DUBEN - SV. STANISLAV

Jan Matejko, Morte di S. Stanislao, 1892

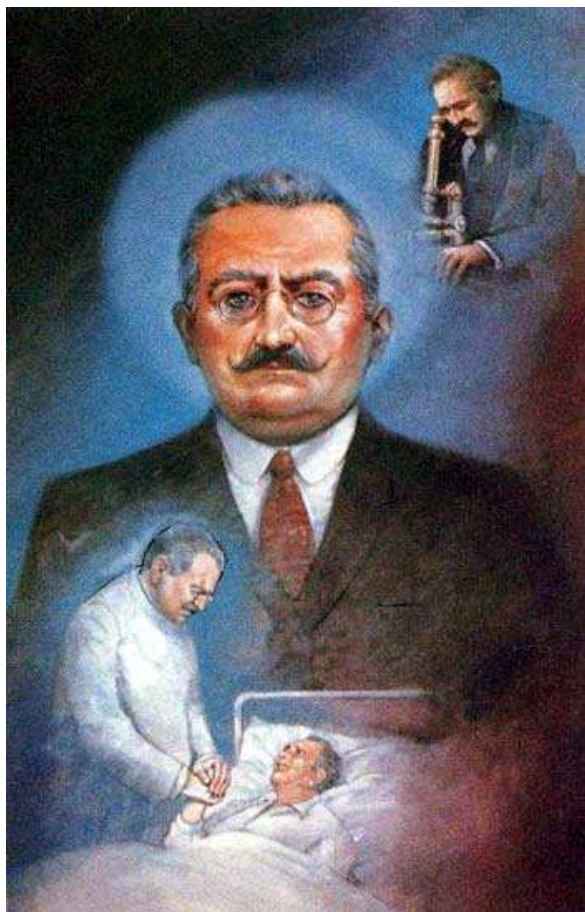
Podle tradice pocházel z obce Szczepanow v Polsku a narodil se kolem roku 1030. Své vzdělávání začínal asi u benediktinů v Krakově a pak pokračoval ve Hnězdně. Dál studoval v Liège v dnešní Belgii a pravděpodobně i v Paříži. Vrátil se až po smrti rodičů a celé velké dědictví rozdál chudým. Přijal kněžské svěcení a projevil mimořádné duchovní, mravní i rozumové schopnosti. Biskup Lambert Zula ho jmenoval

kanovníkem krakovské katedrály. Po smrti biskupa byl vybrán a potvrzen papežem Alexandrem II. na jeho místo. V roce 1072 se konalo jeho biskupské svěcení. Stanislav s podporou krále pokračoval a prohluboval pokřesťanštění Polska. Podle reformních snah v Církvi se snažil na prvním místě o duchovní obnovu kněží. Sám vedl odříkavý život a jeho sídlo se stalo útočištěm sirotků, vdov, chudiny a různě postižených. Vynikal pastýřskou neohrožeností, a to zejména vůči králi Boleslavu II., který působil velké pohoršení. Podle polského historika Kadlubka konflikt mezi biskupem a králem vznikl pro Boleslavovu nespravedlivost a krutost vůči poddaným. Stanislav ho však napomínal nejen pro ni, ale i pro zasahování do církevních věcí, a vyvrcholením konfliktu byly Stanislavovy výtky pro

nevázaný a veřejně pohoršlivý mravní život krále. Ten, ač ženatý, bral si za konkubíny další svobodné i vdané ženy. Pro jeho zatvrzelost a zhýralost jej biskup exkomunikoval. Toto vyloučení z církve bylo trestem, který jím měl pohnout k nápravě života. První královou reakcí však byla nenávist proti tomu, kdo se nebál mu říci pravdu a vlastně nejvíce usiloval o jeho dobro. Král prohlásil biskupa Stanislava za zrádce, kterého je nutno zabít, ale nikdo ochotný k takovému zločinu se nenašel. A tak rozsudek, který nad ním vynesl, šel mečem vykonat do krakovského kostela sv. Michala osobně. Pak chtěl, aby usmrčeného biskupa rozsekali a pohodili dravcům, ale marně. Nejdříve biskupa pohřbili na hřbitově u kostela sv. Michala a v roce 1088 byly jeho ostatky přeneseny do krakovské katedrály. Šlechta, která dříve neměla odvahu k Boleslavovu chování cokoliv říci, se pro jeho poslední čin spojila a přinutila ho opustit Polsko. Boleslav pak odešel do Uher a i když jsou různé zprávy o jeho zoufalství, dle historické pravdy prý zemřel r. 1081 jako kající v klášteře. Životopisci uvádí benediktinský klášter Ossiach v Korutanech. Biskup Stanislav byl za svatého prohlášen r. 1253 papežem Inocencem IV.

12. DUBEN - SV. JOSEF MOSCATI

Pochází z Beneventu v Itálii. Narodil se 25. 7. 1880 zbožnému Františkovi, který byl předsedou místního soudu, a Růženě de Luca. Tito manželé měli 9 dětí, Josef byl sedmý. Pravidelná společná modlitba byla v rodině samozřejmostí. Již v r. 1881 se rodina přestěhovala do Ancony, kde byl otec jmenován radou apelačního soudu. Stejně zaměstnání měl i v Neapoli, kam se po smrti otcových dvou bratrů všichni přestěhovali. Josef od dětství měl rád chvíle modlitby, duchovní četby a rád ze svého kapesného rozdával almužny. Když mu otec ukazoval nemocnici nevléčitelně nemocných, myslel přitom, jak později uvedl, na pomíjeječnost všech věcí. Od mládí chodíval denně k svatému přijímání. Později říkával: "Kdo přijímá denně sv. přijímání, má ohromnou sílu a dokáže překonat utrpení života i pokušení." Byl klidné, vyrovnané povahy a v mládí projevoval na svůj věk velkou moudrost. Na gymnáziu při studiu vynakládal značné úsilí pronikat k podstatě látky, to bylo i základem jeho pozdějšího vědeckého myšlení. Po maturitě, již v 17 letech,

začal studovat lékařskou fakultu v Neapoli a v prosinci téhož roku mu zemřel otec. Už když se rozhodoval pro studium lékařství, plánoval apoštolát mezi lékaři a nemocnými. K nemocným cítil útrpnost již od dětství a později chápal povolání lékaře jako alternativu kněžského povolání, jako službu potřebným, kteří trpí a tím i Bohu. Svým pohledem se při studiích kamarádům netajil. Lékařský diplom s nejlepšími výsledky obdržel v r. 1903. V

následujícím roce mu zemřel jeho bratr Albert. V roce 1906 při erupci Vesuvu obětavě zachraňoval zraněné a nemocné při evakuaci z budovy, která se bezprostředně potom, co ji s posledním opustil, zhroutila. V nemocnici se Josef osvědčil jako velmi dobrý lékař, byl vynikajícím diagnostikem a v jeho zájmu byla péče o celého člověka, nejen o tělo, ale i o duši. V roce 1908 byl jmenován asistentem, o tři roky později adjunktem, stal se vedoucím oddělení pro nevléčitelně nemocné. Poměrně brzy začal také přednášet na klinice a z oboru lékařství napsal 32 knih. Jeho vědecké práce udivují nejen odborností, ale i krásným slohem a vyjadřovacím jazykem. Navíc jsou proniknuty i náboženským obsahem a jsou v nich známky apoštolského působení. O Josefovi je psáno, že ze svého sálu učinil kovárnu vědy a byl zapáleným vědcem. Jako profesor patologické anatomie prováděl výzkum na poli biochemie. Tam, kde jeden z profesorů dal nápis: "Tu je místo, kde smrt pomáhá životu." Josef Moscati přidal kříž a nápis: "Smrti, já jsem tě přemohl." Jeho úžasné vědecké myšlení bylo stejně lidské i náboženské. Pokrok uměl spojovat s tím, co bylo již známo a nemá být opomíjeno. Snad díky jeho vztahu k eucharistii zůstával přes všechna svá postavení a hodnocení pokorným a otevřeným ke všem pacientům. Přes pracovní zatížení účastnil se denně mše svaté a též se modlil růženec. Mimo práci v nemocnici měl osobní ordinaci a zrána chodil i do chudinských čtvrtí Neapole. Nejednalo se asi jen o jedinou těžce nemocnou, které poradil nejprve povolat kněze, protože nejdříve je třeba myslet na spásu duše, potom na zdraví těla. Ač lékař těla a vědec, duši měl za důležitější než tělo a pak ošetřoval až do úplného uzdravení. Mnohé rodiny navštěvoval bezplatně a stejně tak léčil v sirotčinci v Pompejích. Velkou část příjmů vynaložil na léčení svých bezplatných pacientů, nejchudším zastrkával další peníze pod prostěradlo. Mohl žít v luxusu, ale odmítal si koupit i vlastní dům s odůvodněním, že z lásky k Bohu se musí zříci zbytečných výhod. Všechnu svou naději vkládal v Krista a říkal: "Odchodem do nebe se skončí všechny problémy. Máme naději jít tam rychle. Ježíš je naší nadějí. Vložme do Ježíše celý náš život a dosáhneme tím nebe." (Summarium, §148)

Josef byl trpělivý a pro nemocné byl povzbuzujícím andělem. Upozorňoval na hodnotu utrpení. A kde věda nemohla nic dělat, to otevřeně přiznal a vyzval k modlitbě a k důvěře Pánu, který může vyléčit i tehdy. K vlastnostem, kterými žil, patřilo přátelství a pravda. Mimořádnou péči věnoval těm, kteří se vraceli z fronty. V letech 1915 - 1918 byl ředitelem vojenské nemocnice. V té době přednášel fyziologickou chemii a pak klinickou chemii. V roce 1922 se stal docentem na klinice všeobecného lékařství. Následujícího roku se zúčastnil mezinárodního kongresu v Edinburghu a zároveň navštívil mimo Neapol i Řím, Londýn, Paříž a vykonal pouť do Lurd. Rok před smrtí se u něj objevily velké bolesti hlavy a rakovina. Říkal: "Třesu se jako pružina, ale velmi doufám v modlitbu a sebeovládání. Ve věku 47 let zemřel náhle, prý následkem výronu krve, a v posledních slovech se obracel na Boha, kterému se zcela odevzdal. Blahořečen byl v roce 1975 a v roce 1987 Janem Pavlem II. prohlášen za svatého.

15. DUBEN - SV. DAMIÁN DE VEUSTER

Narodil se 3. 1. 1840 v Tremeloo u Mechlína v Belgii jako předposlední z osmi dětí Anny Kateřiny a Františka de Veuster. V mládí pomáhal rodičům pracovat na poli, a protože byl bystrý a nadaný, učil se přitom na průmyslové škole francouzsky. Jeho touhou

bylo vstoupit do některé řehole a studovat teologii jako jeho bratr Pamfil v Lovani. Jenže již dvě sestry zvolily duchovní povolání v klášteře a s Josefem otec počítal na statku. Nakonec v 19 letech, 3. 1. 1859, mohl vstoupit do kláštera Nejsvětějších srdcí Ježíše a Marie v Lovani, kde byl jeho bratr.

Josefa zbolelo, že v řeholním společenství založeném Josefem Coudrinem mu řekli, že je na studium starý a že tam bude moci být jen bratrem, protože by potřeboval mnoho let, než by se naučil nezbytné latině. K odevzdanosti do vůle Boží zakrátko připojil svou vlámskou selskou houževnatost. Na Hromnice přijal černý hábit a jméno Damián. Nenápadně a s horlivostí se pustil do učení tak, že se každou chvíli zeptal bratra, jak se která věta řekne latinsky a zapamatoval si ji. Při práci na poli či v zahradě si opakoval latinská slovíčka a po nočním klanění sedával u lampičky nad latinskou mluvnici. Jednou

ho chtělo v zahradě několik sextánů ohromit: pokusili se mu latinsky říci, že sedláci jsou hloupí. On je však latinsky opravil - když to neumějí říci správně, týká se to jich. Pověst, že Damián ovládá latinu se rozšířila a sám superior byl nenápadným svědkem toho, jak Damián doučuje kvartána. A převedl ho pak mezi novice bohoslovce s umožněním studia.

Na podzim roku 1860 byl Damián poslán do mateřského kláštera v Paříži k slavným slibům neboli k profesi. Vedle slibu chudoby, čistoty a poslušnosti se zasvětil i pro utrpení a umírání. Přes ležící novice na hrobech mučedníků bylo přitom položeno velké černé sukno z már. Bylo jim připomenuto, že jejich otec Coudrin chtěl, aby se dovedli bez bázně dívat smrti v tvář, aby jejich srdce měla pohotovost k oběti a k utrpení, jako měl on.

Po Damiánově návratu do Lovaně měl za nějaký čas jeho bratr Pamfil odcestovat jako misionář na Sandwichské ostrovy, ale onemocněl tyfem a nebylo to možné. Damián se nabídl místo něho a jeho vysvěcení bylo dohodnuto v městě Honolulu. Potom působil jako misionář na Havaji. Při vysvěcení jednoho kostela na ostrově Maui roku 1873 se dozvěděl od biskupa o soustředování malomocných na ostrově Molokai. Následně si vyžádal, aby k nim mohl už v květnu odplout a sloužit jim. Jejich ostrov byl nazýván ostrovem hrůzy a přírodním vězením. Na něj byli dováženi nemocní leprou jako nějaký odpad a ponechání svému osudu. Dožívali ve špinavých chatrčích upletených z travin, často o hladu. Bujelo tam násilí i sexuální nevázanost. Damián se s prázdnýma rukama pustil do zápasu s katastrofálními poměry. Mezi nemocnými byly i malé děti. Všech postižených bylo asi 800 a snad polovina katolíci. Otec Damián byl jediný zdravý a prakticky tělesně zdatný. Pro všechny začal obětavě sloužit, trpělivě ošetřovat, pracovat jako lékař duší i těl. Byl tam i stavitelem, truhlářem a hrobařem. S malomocnými postavil kapli i přes 300 domků. Přivedl vodu a zakládal zahrady i pole, aby se užívali. Přinášel hmotnou i duchovní pomoc.

Aby bylo veseleji, založil i kapelu, pro kterou vyžebal hudební nástroje. Obyvatelé k němu rychle přilnuli pro jeho laskavost a lásku, kterou všude prokazoval. Později dosvědčoval, jak těžké byly začátky. Musel si zvykat na odpudivý zápach a ošetřování ran, které bývaly mnohdy plné červů. Při zaopatřování nemocných se stávalo, že nenašel místa, na kterých je chtěl pomazat. Pro zemřelé vyrobil přes 1500 rakví. Pro malomocné usilovně pracoval 16 let a pak sám umíral na nákazu. S nákazou žil posledních pět let, kdy jej choroba postupně stále více trýznila a znetvořovala. Snažil se sloužit co nejdéle a na Velikonoční pondělí ve svých 49 letech zemřel. Pohřben byl vedle svého kostela a v roce 1936 byly jeho ostatky převezeny do Belgie a uloženy v kryptě klášterního kostela v Lovani. Blahořečený byl 14. 6 1995 papežem Janem Pavlem II. a kanonizován 11. 10. 2009 papežem Benediktem XVI.

16. DUBEN - SV. BERNADETA SOUBIROUS

V době postní roku 1879 mi už zbývalo jen pár dní pozemského života. Kaplan naší řeholní komunity mě povzbuzoval, abych se rozpomněla na přísliby Panny Marie a ujišťoval, že mým údělem je nebe. Pár dní před velikonoce jsem počtvrté přijala svátost nemocných. Mohu tak potvrdit, že svátost pomazání nemocných nedává umřít, protože předtím jsem pokaždé - proti všem očekáváním - poněkud vyzdravěla. Tentokrát jsem byla přesvědčena, že ji přijímám naposled.

Cítila jsem, že blíží konec a proto jsem se chtěla soustředit jen na to, co je podstatné.

Nechala jsem si sundat všechny obrázky, co byly kolem mé postele v pokoji rozvěšené. Chtěla jsem, aby mi tam nechali pouze kříž: ten mi stačí! Ulehčení mi nepřinášely ani blížící se velikonoce.

S blížící se hodinou smrti ožívaly mé vzpomínky na dětství. Rozpomněla jsem se na mlýn Boly. Velmi dobře jsem znala, jak se zrno měnilo v mouku, aby se z ní dal upéct chléb. V tu chvíli jsem si i já připadala jako pšeničné zrno: byla jsem rozdrcena. Byla jsem rozemleta utrpením, ale také, stejně jako Kristus, pšeničné zrno padlé do země, aby odumřelo a povstalo, a tak přineslo hojný užitek. Kristus byl rozdrcen utrpením, aby se stal Chlebem života v eucharistii. Vidíte, stále se vracím k eucharistii.

O velikonoční středě sestry rozhodly, že mě posadí do křesla: měly za to, že mi tak ulehčí s dýcháním. Měly pravdu. Ale rozpad kostí mi působil strašné bolesti. Nikdy jsem nemilovala utrpení pro ně samotné, ale věděla jsem, že někteří je obětují z lásky, aby jiní nebyli utrpením deptáni a zoufalí.

Neměla jsem příliš síly k modlitbě. Naštěstí se po mém boku modlily sestry. Nechala jsem se nést. Nemohla jsem se modlit, ale mohla jsem udělat gesto: položit si kříž na mé srdce a požádat, aby jej tam pevně ukotvili,

a já se nepokusila jej odložit. S velkou úctou jsem líbala rány Ukřižovaného; vždyť v tu chvíli jsem se mu aspoň trochu podobala.

Vzývala jsem Boha, jehož jsem se vždy snažila milovat z celého srdce a ze vši síly. Prosila jsem sestry, aby se nepřestávaly modlit se mnou, ubohou hříšnicí: ach, jak málo jsem vytěžila z mimořádných milostí, které mi byly uděleny! Prosila jsem je, aby mi odpustily. Mám za to, že má poslední slova byla: „Můj Bože! Svatá Maria, Matko Boží, pros za mě, ubohou hříšnici“. Krátce před smrtí jsem ještě poprosila, aby mi dali napít a udělala jsem kříž: kterému mě tak dobře naučila svatá Panna před jedenadvaceti lety, 11. února 1858!

Zemřela jsem tedy 16. dubna 1879, ve středu v oktávu velikonočním, v den sedmnáctého zjevení. Byl to výroční den

tzv. „zázraku se svící“. Plamen svíce tehdy ožihal mé ruce, aniž mne spálil. Písmo svaté říká, že člověk nemůže vidět Boha aniž by umřel, protože jeho světlo je příliš silné. Nyní, když jsem umřela, mohu patřit na jeho jas, aniž by mě spálil.

Když jsem byla ještě dívenka, mnohokrát jsem se stěhovala. A tak tomu bylo i s mým tělem po smrti. Byla jsem pohřbena v zahradě v Nevers, v kapli sv. Josefa. Tohoto světce jsem měla velmi ráda, zvláště když zemřel můj drahý tatínek. Nyní je mé tělo vystaveno v proskleném relikviáři, v kapli konventu po straně hlavního oltáře. Všem je na očích: a mohou říci, že jsem se do Nevers přišla schovat! V řeholním životě však má poslušnost přednost před osobními ambicemi.

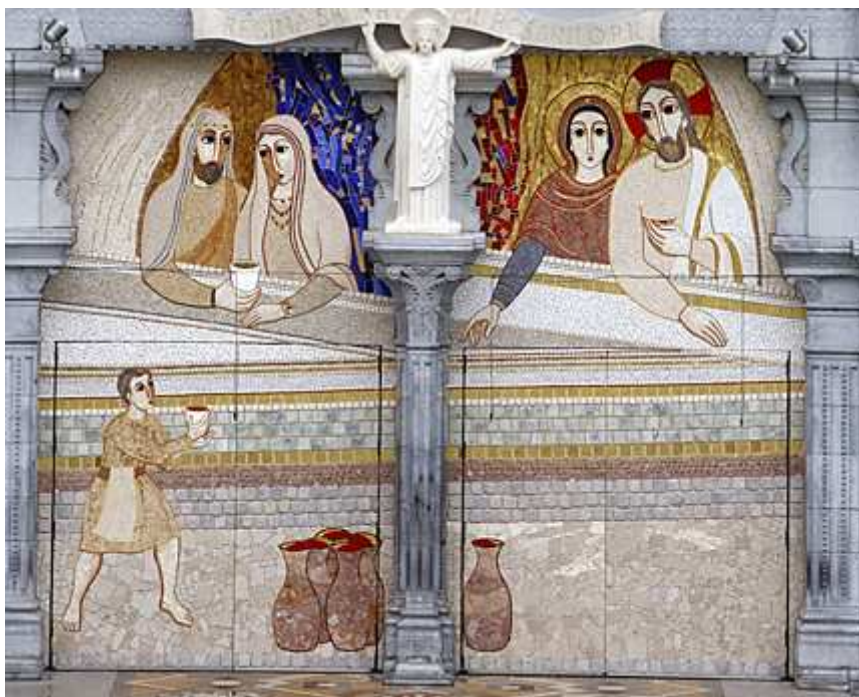
Dvakrát bylo moje tělo podrobena vědeckému zkoumání. A pokaždé konstatovali, že je neuvěřitelně zachovalé. Naposledy ho jemně pokryly voskem. Využili toho rovněž, aby mi odňaly několik kousků kostí a poslali je do Lurd, kde se nacházejí v dalším relikviáři. Proto se říká, že moje tělo se celé uchovává v Nevers a v Lurdech jsou jen relikvie.

Na druhé straně jsem trochu na rozpacích, že se mé tělo vystavuje v tak drahocenném relikviáři! Vždyť já nepoznala než chudobu, a tolik jsem si ji zamilovala. Zasazoval jsem se o to, aby moje rodina nespekulovala se zjeveními. Ale těší mě pomyslení, že bohatství mého relikviáře patří Bohu, který mi prokázal tak úžasné věci.

V roce 1925 jsem byla beatifikována a poté kanonizována, 8. prosince 1933: papež Pius IX. věnoval velkou pozornost výběru tohoto data, přál si totiž, abych byla svatořečena o slavnosti Neposkvrněného Početí Panny Marie. Při této příležitosti bylo sepsáno a zaznamenáno mnoho svědectví, která jsou dnes obsažena v tlustých svazcích. V Nevers mne poznala spousta sester, které tam byly jako postulanky či novicky. Na začátku dvacátého století ještě mnoho z nich žilo. Mně samotné by v roce beatifikace bylo teprve osmdesát! Vždyť můj nejmladší bratr zemřel před necelými šesti lety a další z mých bratří žil ještě šest let po blahorečení.

Vzpomínky na mě najdete na tolika místech. Zvlášť připomínám konvent v Nevers, kde jsem v kapitulním sále poprvé vyprávěla o zjeveních všem spolusestrám; dále pak sakristii, sesternu a křeslo, kde jsem vydechla naposled, a konečně kapli, kde se uchovává v relikviáři mé tělo.

Píší o mně v knihách, točí filmy, CD, DVD. Letošní rok se kustódi svatyně rozhodli věnovat „pouti Bernardety“: můj život se tak nezastavil u osmnáctého zjevení. Pokračovala jsem v pouti víry.

Jestli dovolíte, uvedu jedno srovnání: putování Panny Marie se nezastavilo u Betlémské jeskyně, ale pokračovalo až ke slávě jejího Nanebevzetí. Nyní dlí po boku svého Syna a při pohledu na své bratry a sestry v lidství mu říká stejně jako v Káně: „Už nemají víno“. Otec Rupnik, který vytvořil mozaiky na průčelí Růžencové baziliky to vyjádřil slovy: „Schází jim smysl, chybí jim láska“.

I já na vás myslím v nebi.

Vím, že kaplani v Lurdech čelí často dvojí otázce: „Jaké je poselství Lurd? A je platné i dnes?“ Výraz „poselství Lurd“ se mi nelíbí. Poselstvím je evangelium, živá osoba Ježíše Krista, jeho smrt, zmrtvýchvstání, seslání Ducha svatého. Nicméně, je pravda, že každá duchovní rodina klade důraz na některý z aspektů této radostné zvěsti.

Nejsem zakladatelkou žádné duchovní rodiny. Dokonce jsem nevymyslela ani malou cestu jako sestra Terezie od Dítěte Ježíše, které bylo šest let, když jsem zemřela: věřím, že bychom si dobře rozuměly. Církev se rozhodla mě beatifikovat a kanonizovat. Má za to, že bych vám mohla být prospěšná tím, čím jsem žila.

Jaká jsou tedy mocné pilíře mého křesťanského života? Nepochybně jste je odhalili jako poutníci na místech, kde jsem žila: láska k chudobě; vědomí, že jsem jen ubohou služebnicí; služba druhým; život v komunitě; obětování sebe sama. V tom všem není nic mimořádného. Stejně můžete jednat i vy. A jak kdysi říkali páni faráři na konci kázání: „A milost Boží vám pomáhej“ (doslova říkali: Dejž to nebeský Pán Bůh).

17. DUBEN - SV. KATEŘINA TEKAKWITHA

Narodila se roku 1656 ve vesnici Ossermenon, která o čtyři roky později byla přejmenovaná na Gandaouagué a po obnovení v roce 1667 dostala jméno Caugnawaga. Otec byl pohanský náčelník irokézského kmene Mohawků a matka indiánská křesťanka. Jméno "Tekakwitha" znamená "Ta, která dává věci do pořádku". Její rodiče zemřeli na morovou nákazu, když jí byly teprve 4 roky. Také jí se dotklo onemocnění, při kterém částečně oslepla, zjizvila se jí tvář, ale přežila. Staral se o ni pak děd, jeden z významných mužů kmene. Tekakwitha vzpomínala na matku a její vztah k Bohu, ale její příbuzní byli proti křesťanství zaujati. Byla vychovávána k tomu, aby svou pracovitostí a pořádkem v domě přilákala budoucího manžela. Podle místního zvyku byl k ní dán v osmi letech chlapec, aby si zvykla na společenství s hochem. Pokud se později začalo mluvit o manželství, Tekakwitha byla proti a tím vyvolala rozhořčení příbuzných, kteří se k ní začali chovat jako ke služce.

Po dlouhotrvajícím boji mezi Indiány a kolonisty přišli do Caugnawaga opět tři misionáři. Asi před 20 lety byli v původní vesnici tři jezuité zabiti. Tentokrát po porážce Indiánů dostali misionáři jedenáctiletou Tekakwithu na tři dny za služku. Pak putovali dále, ale v dívce zůstal nezapomenutelný dojem. Po letech se vrátili a duchovní otec Jakub de Lamberville tam zřídil ve vesnici stálou misii. Kvůli dědečkovi nemohla Tekakwitha chodit do chýše misionářů. Teprve po roce, v době žní 1675, se jí podařilo promluvit s misionářem a svěřit se mu s touhou po sv. křtu. Otec Jakub ji přijal na zimní privátní přípravu a o Velikonocích 5. 4. 1677, ve věku 20 let, byla pokřtěna jménem Kateřina. V duchovním životě pak velmi rychle rostla. Stala se věrnou ignaciánským cvičením s dlouhými modlitbami a horlivou křesťankou. Příbuzní vystupovali proti jejímu způsobu života hrozbami, křikem i odmítáním pokrmů zejména v neděli. Pro víru se jí dostávalo posměchu, a dokonce byla nařčena i z hříšného poměru s dědečkem. Otec Jakub jí nakonec navrhl útěk do jezuitské stanice v Sault a dal jí doporučující list. Jednalo se o nově založenou vesnici pro obrácené Indiány. Stanice byla účelovým centrem pro pokřtěné, prchající od svých kmenů, kteří se tam zároveň připravovali na návrat jako misionáři. Kateřina musela překonat vzdálenost 300 km přes lesy a bažiny, cestu však nekonala sama. Její děd se zprvu rozhodl ji stíhat, ale pak to vzdal.

Kateřina se cestou v Montrealu poprvé setkala s řeholnicemi a způsob jejich života se jí zamlouval. V Sault byli tři jezuité a doporučující dopis je vyzýval k zvláštní péči o Kateřinu. Ta se sestrou a švagrem bydlela u Indiánky Anastázie, která se později stala její duchovní matkou. Spolu se dvěma ženami se Kateřina rozhodla žít na ostrově v řece sv. Vavřince životem podobným řeholnímu. Otec Frémin ji v Sault vedl po duchovní stránce. Tehdy bylo zvykem, že novokřtěnec mohl k 1. svatému přijímání až po několika letech, ale Kateřině to zcela výjimečně bylo dovoleno již před prvními Vánocemi. Vedlo to k prohloubení jejího duchovního života. Byla velkou ctitelkou eucharistie a s velkou úctou nosila ze dřeva udělaný kříž. K jejím základním ctnostem patřila tichost, odpor ke zlu, pokora, přirozená добрota a důvěra. Boha hledala v každé situaci svého života a chtěla konat jen to, co se líbí jemu. Často praktikovala duchovní svaté přijímání a žila úctou k Matce Boží. Žila umrtveným životem, přinášejíc smírnou oběť za druhé. Mimo jiné k tomu patřilo i to, že chodila bosá ve sněhu.

V zimě se Kateřina účastnila také pravidelných lovů, při kterých se zajišťovala potrava i na léto, a to nasolením a sušením masa. Lov se prý také vyznačoval uvolněností mravů a Kateřina byla v tomto období nařčena z poměru s jedním z lovců, který zaspal, když ostatní byli v práci. Žalující se ke křivé obžalobě priznala až po smrti Kateřiny.

Po zimě v přírodě se Kateřina vrátila do misie a zapojila se do příprav na svátek Zmrtvýchvstání Páně. Její blízkou duchovní přítelkyní byla Marie Tereza Tegaigneuta, vzájemně se v duchovním životě povzbuzovaly. Písemné zprávy také uvádějí, že Kateřina složila slib čistoty, ale rozcházejí se v datu o 9 let. Nejspíše se jedno týká soukromého rozhodnutí a druhé 25. 3. 1679 veřejného slibu v kostele, byť bez řeholního charakteru. Byla označena za první irokézskou pannu a také nazvána "Lilií Mohavků".

Před zimou přišli z její vesnice a okolí další věřící. Následujících lovů se Kateřina odmítla zúčastnit. Trpěla slabostí zraku, bolestmi hlavy i žaludku, které se postupně zvětšovaly. Přesto se v duchovním životě snažila o stále větší horlivost a žít i nadále ve službě druhým. Přemáhala se a denně docházela na mši svatou až do doby, kdy už nebyla schopna vstát z lůžka. Samotu využívala ke kontemplaci a k prožívání Boží přítomnosti. V

úterý Svatého týdne jí z kostela s procesím přišli misionáři udělit svátost nemocných a její poslední svaté přijímání bylo provázeno velkým mystickým zážitkem. Její díkůčinění se pak protáhlo přes noc. Druhý den, po návratu žen z práce, upadla do agonie. Její poslední slova byla: "Ježíši, miluji tě!", a pak zemřela jako by usnula. Bylo jí 24 let a v okamžiku smrti jí dle svědků zmizely všechny jizvy z obličeje.

Její tělo bylo oproti zvyklostem pohřbeno v dřevěné truhle do země a v roce 1864 její ostatky byly přeneseny do nového kostela. Po přestěhování misie byly z bezpečnostních důvodů ve farní budově. Také v Caugnawaha je část jejích ostatků od r. 1843, kdy se jezuité vrátili do Kanady. Blahořečena byla 22. 6. 1980 při návštěvě papeže Jana Pavla II. u Indiánů. Kanonizována byla 21. 10. 2012 papežem Benediktem XVI. v Římě. V homílii svatořečení řekl: „

Kateri Tekakwitha se narodila v dnešním státě New York roku 1656 otci z kmene Mohawků a algonquinské křesťanské matce, která ji předala vnímavost pro živého Boha. Byla pokřtěna ve dvaceti letech a aby se vyhnula pronásledování utekla do misie sv. Františka Xaverského nedaleko Montrealu. Tam pracovala ve věrnosti tradicím svého lidu, třebaže nesdílela jeho náboženství, až do své smrti ve 24 letech. Kateri žila prostým životem, věrná lásce k Ježíšovi v modlitbě a denní účasti na mši. Její největší touhou bylo poznat Boha a dělat, co je Mu milé. Kateri nás udivuje, protože milost působila v jejím životě bez vnějších opor a protože měla odvahu žít povolání, jež je v její kultuře neobvyklé. Víra a kultura se v ní vzájemně obohacují! Její příklad kéž nám pomáhá žít tam, kde jsme, aniž bychom popírali to, co jsme, a milovat Ježíše! Svatá Kateri, patronka Kanady a první rodilá severoamerická světice, svěřujeme ti obnovu víry u původních národů severní Ameriky! Bůh žehnej domorodým národům!

18. DUBEN - SV. ATANÁSIA

Pochází ze vznešené rodiny na ostrově Egina. O jejím atributu - hvězdě - legenda vypráví, že velmi mladá prožila u přeslice vytržení, při němž do její hrudi vstoupila zářivá hvězda. Atanasia už v mládí toužila po řeholním životě, ale rodiče ji provdali za plukovníka. Ten padl v bitvě a ona se musela vdávat znovu. Druhého manžela se jí však cele podařilo získat pro Boha. Žili v lásce k němu, skromně a zbožně. Manžela nakonec ovlivnila tak, že odešel do kláštera, a ona, nemaje dětí, dům přeměnila v klášter. Společně s ní začaly žít stejně smýšlející paní. Byla mimořádně trpělivá, plná lásky a pokory, přesto měla nechápající nepřátele, kteří ji pomlouvali, že se přetvařuje. Dále je uváděna jako vdova, která byla nějaký čas poustevnicí a později vystavěla klášter Timia. Stala se představenou a vynikala zachováním mnišského řádu i ctnostmi. V těžké nemoci před svou smrtí napomínala a těšila své spolusestry.

19. DUBEN - SV. LEV IX., papež

Narodil se 21. 6. 1002 v Egisheimu v Alsasku ve Francii v hraběcí rodině spřízněné s císařským rodem a dostal jméno Bruno. Od pěti let byl vychováván s dalšími šlechtickými syny v katedrální škole toulského biskupa Bertolda. Jeho oblíbeným zaměstnáním byla modlitba, studium a milosrdné skutky. Při rozhodování o povolání si zvolil přípravu na kněžství. Byl jmenován toulským kanovníkem, přijal jáhenské svěcení a byl poslán ke dvoru císaře Konráda. Stal se císařovým důvěrníkem a provázel ho v roce 1025 do Itálie. V dalším roce po smrti toulského biskupa Heřmana byl ve 24 letech vybrán na jeho místo. Císař ho odrazoval od převzetí chudého biskupství, ale on právě takovému dával přednost. V Toulu jako horlivý pastýř působil biskup Bruno 22 let. Měl reformního ducha a snažil se do klášterů zavádět clunyjskou kázeň, byl neohroženým obhájcem klášterů proti panstvu. Často visitoval své farnosti a účastnil se více synod.

Po smrti papeže Damase II. bylo římské poselstvo prosit v Německu císaře o návrh nového papeže. Císař Jindřich III. svolal říšský sněm do Wormsu a tam byl biskup Bruno žádán, aby tuto hodnost přijal. Po třech dnech rozmyšlení a modliteb ji přijal pod podmínkou, že bude řádně zvolen i v Římě. Do Říma došel jako poutník s pěti přáteli, mezi nimiž byl mladý Hildebrand, pozdější Řehoř VII. Bos a v modlitbě stanul u brány do římské čtvrti Leoniny, kde byl uvítán jako apoštol. Volba byla jednomyslná a 12. 2. 1049 nastoupil Bruno jako Lev IX. na Petrův stolec.

Svůj pontifikát začal poutí na Monte Gargano k sv. Michaelovi a na Monte Cassino k sv. Benediktu. Po Bílé neděli 9. - 15. dubna uskutečnil v lateránské bazilice první reformní synodu. Nejen na této synodě usiloval o prosazení kánonů proti simonii (svatokupectví) a proti kněžským manželstvím. Lev IX. také vystupoval proti sňatkům mezi příbuznými, které se množily z majetkových důvodů u bohatých rodů.

Papež žil ve velké chudobě, odprodal i své šatstvo, lateránské služebnictvo odešlo, protože nebylo čím ho platit. Obsah církevní pokladny si odnesli Tuskulští. V Římě byla nezaměstnanost a veliká bída. Papež, který ji sdílel a žil příkladný život s apoštolskou horlivostí, byl obdivován. Úřady zbavil různé sebranky a Laterán byl jako klášter přístupný každému ubožákovi, zejména se v něm pomáhalo utiskovaným. Lev IX. býval pro svou horlivost o pozvednutí církevní kázně často na cestách. Například byl na synodě v Pávii a odtud dělal okružní cestu přes Alpy do Kolína nad Rýnem, pak do Cách a v Remeši byl posvětit baziliku nad hrobem sv. Remigia se slavným přenesením jeho ostatků, přičemž se stavil v Toulu a v Trevíru. V Remeši zdůraznil zanedbávanou zásadu starších kánonů, že nikdo nesmí přijmout církevní hodnosti, nebyl-li volen duchovenstvem a

lidem. A přítomní církevní hodnostáři tam museli říci, jakým způsobem k hodnostem přišli. Někteří tam byli pro svatokupectví sesazení. Někteří utekli a byli vyloučeni z církve jako compostelecký arcibiskup, který se protiprávně dal nazývat apostolicus. Papež pak pokračoval přes Verdun a Mety, kde světil chrámy, do Mohuče, kde se setkal s císařem Jindřichem III. V jeho přítomnosti pořádal synodu pro německé kraje. Někteří biskupové papežovy zásady ve svých diecézích uplatňovali, ale ne všichni. Císař rovněž jeho zásady schválil jen na oko a dál o ně nedbal. Po Mohuči ještě papež navštívil Alsasko a další kraje. Na cestě vyřizoval církevní záležitosti pomocí mnohých listů. Do Říma se vrátil po půl roce.

Lev IX. velmi pozvedl vážnost apoštolského stolce, který byl dál považován za zřídlo pravé církevní obnovy. V Římě se dlouho nezdržel pro nářky ubožáků na normanskou krutost. Přicházeli za ním totiž velmi zmrzačení, a tak asi snad už po měsíci odcestoval do jižní Itálie vyjednávat s normanskými náčelníky. Zajel do Kapuy, Salerno, Melfi, Beneventu a pak putoval na Monte Gargano k sv. Michaelu, ochránci Církve. Poté na synodě v Sipontě sesadil dva nehodné arcibiskupy. Vrátil se do Říma a po Velikonocích svolal velkou synodu. Na ní mimo jiné vydal nařízení, aby se duchovní i laici vyhýbali společenství se ženatými duchovními, a také svatořečil Gerarda. Na pořadu byl i Berengarův blud ohledně svátosti oltářní, kterou on nepovažoval za pravé Tělo a Krev Páně, ale jen za obraz a podobenství.

V létě 1050 byl ve Florencii a ve Fiesole, pak na synodě ve Vercelli, kde odsoudil spisy s nesprávnými názory na eucharistii. A pokračoval dál za Alpy. Po diecézích mimo Itálii cestoval i další roky, vrací se do Říma. Visitoval a napravoval, co se napravit dalo. Prvním větším neúspěchem byla jeho návštěva před Bratislavou v srpnu 1052, kde císař bojoval s Uhry a Čechové mu pomáhali. Tam se papež marně snažil sjednat mír. Uhři dostali posily a zamítli podmínky císaře.

V roce 1053 na synodě v Mantově se strhl boj mezi přáteli a nepřáteli reformy. Tam se podruhé marně snažil uklidnit rozvášněné hlavy. Kamení lítalo kolem něj, a tak synodu musel přerušit. Třetí porážku utrpěl, když se v témže roce dostal do války s Normany v jižní Itálii. Ti ho pak měli několik měsíců v zajetí, i když ho později prosili o odpuštění. Nakonec s nimi dojednal mír a je uvedeno, že porážkou získal víc, než by byl dosáhl vítězstvím. Jako vítěz by byl oslavován, ale jako poražený se stal beránkem, na nějž se sypaly nadávky a posměch. Vzpomínka na padlé ho velice trýznila a činil za ně velké pokání.

V dubnu 1054 se vrátil do Říma v předtuše blízké smrti. Vedle hrobu Řehoře Velikého si dal připravit rakev, kterou sám posvětil, nechal se zaopatřit svátostmi a skonal na lehátku před oltářem sv. Petra ve tři hodiny odpoledne. V té chvíli se prý sám rozezvučel svatopetrský zvon a lidé říkali, že zemřel světec. Církev vedl pět let a tři a půl měsíce. Zemřel v roce, kdy za účasti jeho legátů došlo k roztržce s východní církví.

20. DUBEN - SV. ANICET, papež

Pocházel ze syrské Emesy. Stal se knězem a později biskupem v Římě. Hlavou Církve byl od roku 155. Asi v roce 156 přišel do Říma smyrnecký biskup Polykarp (pam. 23.2.) a neúspěšně spolu jednali o slavení Velikonoc. Asiaté na východě je slavili 14. nisanu a nechtěli se přizpůsobit římskému zvyku.

V té době byli v Římě ještě bludaři zvaní gnostici (duchovní osvětáři), šířící směs východních náboženských názorů s okultismem, spiritismem a kouzelnictvím a podporující jasnovidectví, nabízející literaturu o divech apod. Na obrácení jejich přívrženců měla dobrý vliv osobnost Polykarpa, který byl žákem apoštola Jana.

Vedle této osobnosti připutovali za papeže Aniceta do Říma další křesťané, jimž se rovněž přičítá podíl na vanutí svěžího ducha. Učenec Hegespin, sbírající prameny k církevním dějinám, filosof Justin, vystupující s velkým zápalem na obranu církve, i filosof Tatián z Asýrie.

Císař Markus Aurelius jako přívrženec stoické filosofie si umínil převychovat křesťany s pomocí filosofa Celsa, řečníka Kornelia Fronto a cynika Cerintha. V křesťanech viděl císař vykřičené nepřátele státního pohanského náboženství, a tudíž i státu, a věděl, že jich je mnoho. Na pomoc proti nim si vzal se svými pomocníky stoickou vědu. Vědecky se snažili dokázat nemožnost křesťanského náboženství. Celsus vydal protikřesťanskou knihu "Pravdivá řeč" a popíral pravdivost Bible. Vybízal k opuštění náboženské a politické jedinečnosti a přidání se k náboženství prospěšnému pro blaho státu, který se náboženským rozdělením oslabuje. V senátě Kornelius Fronto tvrdil, že křesťany odsuzují jejich vlastní věroučné články, mravní zásady, bohoslužba i život. Dále říkal, že když touží po smrti a záhrobním životě, měli by si vlastně sami brát život a ušetřit Římany práce se soudy a popravami. Jejich Bůh, jak ukazují dějiny, jim nepomáhá, a tak je nepochopitelné, proč se ho drží. Kdyby byl, museli by být Římané už dávno potrestáni. Není Bůh, trest ani odměna, vše se děje podle nezměnitelných zákonů přírody. A dál kladl důraz na vzdělanost a rozumnost, pro které se lidé, vyznávající tyto hodnoty, nemohou stát křesťany. Zmíněné Celsovy myšlenky zapsal Origenes a Frontovu řeč Minucius. Takovými frázemi se stupňovala protikřesťanská nenávisť, živená dalšími pomluvami za pontifikátu Aniceta.

O převýchovu křesťanů se na římském fóru snažil i cynik Cerinth, nad kterým v hádce vítězil sv. Justin. Převýchova se nikterak nedařila, a tak císař chtěje zbavit stát křesťanství, začal používat násilí. V rozkazu z konce roku 165 hrozí smrtí a výše postaveným osobám event. vyhnáním všem, kdo by dále šířili náboženství nepoznatelné rozumem či se dopustili něčeho takového, že by prostý lid byl z toho naplněn pověřenou bázni před božstvem. Pak začalo krvavé pronásledování téměř v celé říši. A tak ve Smyrně na hranici zemřel sv. Polykarp, v Římě byl mezi prvními za smělost popraven sv. Justin a s ním další. Rovněž Anicet skončil mučednickou smrtí a byl pohřben ve Vatikánu.

21. DUBEN - SV. ANSELM Z AOSTY

Narodil se roku 1033 v Aostě v Piemontu v zámožné rodině. Matka Ermenberga ho velmi dobře vychovávala, ale brzy zemřela a k drsnějšímu otci Gundulfovi Anselm nepřilnul. Otcovy časté výčitky a hněv byly překážkou v synově výchově a ten v 16 letech odešel z domova přes hory do Francie a tři roky se tam bezcílně potuloval. Vyhledával zábavy, ale v srdci cítil prázdnotu a sklíčenost. Přemýšlel pak o náplni svého života a snad vědom si svého nadání rozhodl se studovat v benediktinském opatství v Beku v Normandii, kde učil věhlasně vzdělaný řeholník Lanfrank. Začal pilně studovat a tím se mu vybavily i základy, kterým ho učila zbožná matka, a dovršilo se jeho obrácení. Po smrti svého otce se navždy zřekl marností, které nabízí svět, zděděné jmění použil na dobročinné skutky a ve 27 letech přijal řeholní roucho sv. Benedikta. Jako mnich vynikal ve zbožném i asketickém životě a horlivě pokračoval ve studiu. Když byl po třech letech Lanfrank povolán za opata kláštera sv. Štěpána v Caenu, na místo převora v Beku nastoupil

Anselm. Řeholníky vedl s pokorou, trpělivostí, mírností a dobrotou. Dbal řeholních pravidel, postil se, přes den učil na škole a noční čas dělil mezi modlitbu, bádání, psaní učených knih a spánek, kterému věnoval velmi málo času. Často rozjímal před Ukřižovaným s lítostí nad tím, jak je urážen. Nenáviděl hřích a měl ve velké úctě Pannu Marii. O nemocné řeholníky otcovsky pečoval. Do jeho školy v bekském opatství přijížděli z různých krajů Francie, z Německa, z Nizozemska a z Anglie. Anselm stal se věhlasným a po příkladu sv. Augustina křesťanské pravdy doplňoval rozumovými důvody, ukazoval cestu k jejich hloubce a vědecky je uspořádal. Bohovědu spojil s učením starých řeckých mudrců a položil základ filosofické scholastické soustavy. Dle něj bylo třeba nejdříve mít pevnou víru v to, co Bůh zjevil a co učí Církev, a pak se teprve pouštět do vědy. Opíral se o zásadu: "Věřím, abych porozuměl." Spisovatelskou činností získal věhlas, takže se o něj zajímali i papežové a vladaři a mnozí ho prosili o radu. Jeho spisy byly přepisovány po celé Evropě. Za pozornost stojí i jeho prostá poučení vyvozovaná ze všedních příhod. Jeden opat si mu stěžoval na neposlušnost svých mladých svěřenců, ale Anselm mu poukázal na to, že i takový prospěšný pokrm jako je suchý chléb by malému dítěti, které potřebuje hlavně mléko, uškodil. Podobně mladí potřebují laskavost a trpělivost, bez které jim přísnost škodí. Bez lásky roste v mládeži nedůvěra a nenávisť ke všemu dobrému. Zlatník děláje zlatou nádobu musí zlato ohýbat, tvarovat a hladit, podobně vychovatel musí mít jako hlavní zásadu lásku. Jednou uviděl mladíka hrajícího si s uvázaným ptákem, kterého chvílemi pouštěl a zas přitahoval. Vyvodil z toho poučení, že podobně si zahrává s dušemi ďábel. Lidé navyklí hříchu chtějí volnost a jen se poněkud povznesou, jsou provázkem svých náruživostí taženi ďáblem zpět do nepravostí. Svobody mohou dojít, jen když s Boží milostí přetrhnou ten provázek zlých návyků. Po smrti opata Herluina v r. 1078 byl zvolen za jeho nástupce Anselm, a protože opatství bekské mělo statky i v Anglii, musel tam vícekrát cestovat a jednal i s králem Vilémem I. Po něm však

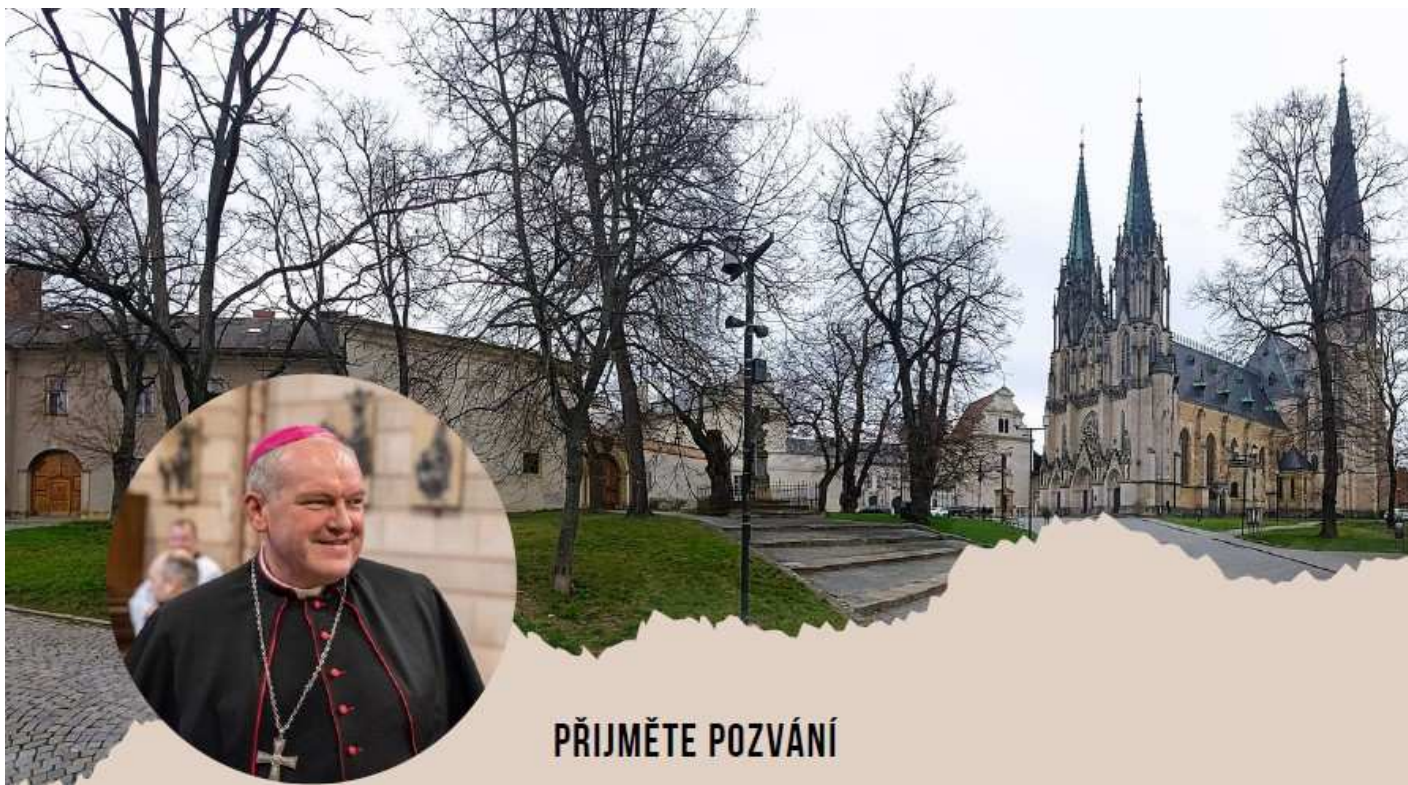
nastoupil Vilém II. zv. Ryšavec a církvi v Anglii nastaly zlé časy. Osoboval si právo obsazovat biskupství a opatství duchovními, ze kterých měl zisk, vybíral důchody pro své války a nedbal na slova papeže. Opuštěné bylo i arcibiskupství Canterbury, jehož důchody si přivlastňoval král. Ten, když vážně onemocněl, na svém dvoře přijal Anselma, kterému sliboval napravení škod, jestli se uzdraví. Anselm byl zvolen za arcibiskupa canterburského, ale vědom si budoucích soužení přijímal toto místo velice nerad. Jeho obavy, že Vilém II. bude po svém uzdravení v utiskování církve pokračovat, se naplnily. Anselma mrzelo, že někteří biskupové se neodvažovali násilnickému králi vzdorovat. Dokonce se Anselma snažili přimět k tomu, aby se dal na jejich stranu pro mír a jejich dobro. On prý jim odpověděl: "Pochopil jsem. Chcete-li, jděte k svému pánu. Já se přidržím Boha!" Snažil se být dobrým pastýřem a ve své arcidiecézi bojoval proti svatokupectví. Proti králi postupoval vytrvale, důsledně a přitom s rozmyslem a mírností. Ten jej přesto chtěl svrhnout a vyhrožoval mu, že navštíví-li Řím, nebude smět zpátky do Anglie. Anselm se po rozloučení se svým duchovenstvem přesto za papežem vypravil r. 1097. V Římě ho přijal Urban II. a slíbil mu pomoc s obhajováním práv církve v Anglii.

V Římě Anselm onemocněl a při léčení na venkově dokončil knihu "Proč se Bůh vtělil". Pak nějakou dobu, po jednání s Vilémem II., byl papežovým rádcem a pozván byl i na církevní sněm v Bari na jihu Itálie, kde se jednalo o rozkolu s Řeky. Anselm přitom obhajoval učení, že Duch svatý vychází z Otce i ze Syna. Bylo tam projednáváno i chování Viléma II., kterého chtěli biskupové vyobcovat z Církve, ale Anselm vyprosil odročení takového kroku. Obnoveny byly zákony zakazující investituru čili potvrzování církevních hodnostářů světskými panovníky. Z Bari odešel Anselm r. 1099 na sněm do Říma a odtud pak do Lyonu, protože vyjednávání s anglickým králem se protahovalo. Na podzim roku 1100 byl Vilém II. při honitbě zastřelen šípem a Anselm plakal nad jeho nekající smrtí. Novým králem se stal Jindřich I., který byl zastrašen osudem svého předchůdce a Anselma povolal z vyhnanství. Ten pak v pokoji vykonával svůj pastýřský úřad po tři léta. Jindřich I. se však nechtěl vzdát domnělého práva ustanovovat biskupy, a tím se dostal do sporu s primasem arcibiskupem Anselmem. Král po něm chtěl, aby jím ustanovené biskupy posvětil, nebo ze země odešel. Anselm šel tedy znovu do Říma za Paschalem II. I král vyslal své poselstvo, ale papež schválil arcibiskupovo jednání, čímž rozhněval Jindřicha I. a Anselm měl do Anglie znovu zakázaný vstup. Proto se opět uchýlil ke svému příteli biskupu Hugovi v Lyonu. Tam žil asketicky, konaje pokání za obrácení krále a za své osiřelé stádo. O smír s králem se zatím snažila i jeho sestra, a nakonec se král v r. 1106 sešel v Normandii s Anselmem. Odřekl se domnělého práva na investituru, chtěje jen od biskupů a opatů přísahu věrnosti, kterou měli skládat už před uvázáním v obročí. Lid se z Anselmova návratu radoval a královna Matylda ho ctěla jako světce. Král jej dokonce ustanovil za dočasného správce říše při své nepřítomnosti. Pokud mu zdraví dovolovalo, setrval Anselm ve velké horlivosti. Ke konci života již ale nebyl schopen ani sloužit mši svatou, nechával se na ni jen donášet do chrámu. Ve svatém týdnu, položen na žíněné roucho posypané popelem, zemřel ve věku 76 let.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

PŘIJMĚTE POZVÁNÍ

*na bohoslužbu
s uvedením do úřadu*

15. arcibiskupa olomouckého

MONS. JOSEFA NUZÍKA

V SOBOTU 13. DUBNA 2024 V 10.00 HODIN
V KATEDRÁLE SV. VÁCLAVA V OLOMOUCI

OD 14.00 HODIN BUDE U KATEDRÁLY PŘÍLEŽITOST
K BLAHOPŘÁNÍ A SETKÁNÍ S ARCIBISKUPEM

ODPOLEDNÍ PROGRAM

14.00 MODLITBA CHVAL V KOSTELE PANNY MARIE SNĚŽNÉ

15.00 ADORACE S POŽEHNÁNÍM V KOSTELE PANNY MARIE SNĚŽNÉ

16.00 VARHANNÍ KONCERT V KOSTELE SV. MOŘICE

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Oře sedlák na poli s párem volů. Kolem jde poslanec ze zemědělského výboru a ptá se: „Pantáto, je to pravda, že při orání hovoříte s voly?“ – „Jo, to je pravda, ale teď nemám čas, přijďte zítra!“

II.

Dlouhodobě nezaměstnaný telefonuje do kanceláře Poslanecké sněmovny: „Dobrý den. Jsem několik let nezaměstnaný a doslechl jsem se, že se uvolnilo místo poslance.“ – „Jste blázen?“ – „Ne, a to je podmínka?“

III.

Rozhovor v galerii: „Co myslíte, co znázorňuje tento obraz? Je to východ, nebo západ slunce?“ – „Rozhodně západ.“ – „A jak to víte?“ – „Znám toho malíře osobně. Ten nikdy nevstává před obědem...“

IV.

Povídají si dva novináři: „Může se Václav Klaus někdy mýlit?“ – „V principu ano. Ale prakticky se nikdy nemýlí.“ – „Odkud to víte tak přesně?“ – „Zeptal jsem se ho.“

V.

Řezník má těsně před zavíračkou a zůstalo mu jedno kuře, kterého by se před víkendem rád zbavil. Najednou doběhne chlapík a jakoby zázrakem se ptá: „Máte kuře?“ Řezník: „Ano, samozřejmě.“ A vytáhne kuře z chladničky, hodí na váhu: „Kilo a 20 deka. Může být?“ Chlapík: „A o něco větší nemáte?“ Řezník vrátí kuře do chladničky, vytáhne to samé, troška ho otočí, nenápadně přitlačí na váhu a říká: „Kilo sedmdesát. Může být?“ Chlapík: „Super! Vezmu si obě!“

VI.

Klaus se ráno holí a náhle se náhodou řízne. Manželka Lívia to vidí a vykřikne: „Pane Bože, ty krvácíš!“ Klaus se usměje: „Lívie, doma mi můžeš klidně říkat Václave.“

VII.

Baví se dva ředitelé: „Víte, kolego, že ve vaší firmě pracuje můj vnuk?“ – „Ano, vím, je to velmi vtipný člověk. Když minulý týden hrál Real Madrid, bral si volno na váš pohřeb!“

VIII.

Do drogerie vejde zákazník: „Dobrý den, pane vedoucí, máte něco proti švábům?“ Prodáváč: „Já osobně nic. Ale moje manželka, ta je přímo nesnáší!“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 7. - 14. dubna 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 7. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY KDO S DUŠÍ ZCELA ODVRÁCENOU OD HŘÍCHU, I VŠEDNÍHO, SE ZÚČASTNÍ POBOŽNOSTI KE CTI BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ, NEBO SE PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ POMODLÍ OTČE NÁŠ, VĚŘÍM V BOHA A INVOKACI: „ JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI! “ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Anežku a Josefa KOLENIČOVY, +rodinu POKLUDOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Jana KNAPA, manželku, syna, snachu, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
		TOPOLANY 18.00	za +Marii VALOVOU, manžela, syny a Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 8. dubna	SLAVNOST ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ	PODIVICE 8.00	za + Pavlu MARÁKOVOU, manžela, syna a zete
		DRYSICE 16.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PUSTIMĚŘ 18.00	za + Ludmilu a Karla ZUKALOVY a celou + rodinu
ÚTERÝ 9. dubna	ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku a + rodinu KALANDROVU
STŘEDA 10. dubna	STŘEDA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	DRYSICE 18.00	za Boží požehnání pro rodinu KUDRMANNOVU
ČTVRTEK 11. dubna	SV. STANISLAV, BISKUP A MUČEDNÍK	PODIVICE 8.00	na poděkování za všechna přijatá dobrodiní, s prosbou o požehnání pro dcery a jejich rodiny
PÁTEK 12. dubna	PÁTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Františku ŠIMKOVOU, manžela, dva syny a živou rodinu
SOBOTA 13. dubna	SV. MARTIN I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	OLOMOUC 10.00	UVEDENÍ DO ÚŘADU MONS. JOSEFA NUZÍKA 15. olomouckého arcibiskupa
NEDĚLE 14. dubna	3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	za + Františka ZAKOPALA, +rodiče, sestru Marii a duše v očistci
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		SVÁTOST KŘTU ROZÁLIE BARÁNKOVÁ	
		PUSTIMĚŘ 11.00	za + Miroslava VÁVRU, syna, rodiče a z obou strana Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU a duše v očistci

POŘAD BOHOSLUŽEB: 14. - 21. dubna 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.	
NEDELE 14. dubna	3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	za + Františka ZAKOPALA, + rodiče, sestru Marii a duše v očistci	
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany	
		SVÁTOST KŘTU ROZÁLIE BARÁNKOVÁ		
		PUSTIMĚŘ 11.00	za + Miroslava VÁVRU, syna, rodiče a z obou strana Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU a duše v očistci	
PONDĚLÍ 15. dubna	PONDĚLÍ PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Vojtěcha ADAMCE, rodiče, sourozence a živou rodinu	
ÚTERÝ 16. dubna	ÚTERÝ PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	za + Tomáše kardinála ŠPIDLÍKA, rodiče a sestru	
STŘEDA 17. dubna	STŘEDA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	DRYSICE 18.00	za živou a + rodinu POLÁCHOVU a NAVRÁTILOVU	
ČTVRTEK 18. dubna	ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování za stálou Boží pomoc a vedení	
PÁTEK 19. dubna	PÁTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Marii POHLODKOVOU, dva manžele, rodiče a Boží požehnání pro rodinu	
SOBOTA 20. dubna	SOBOTA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	SVÁTOST KŘTU BRUNO MICHAEL GAZDÍK		
		LUDGEŘOVICE: 11.00, kostel sv. Mikuláše za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu GAZDÍKOVU, MORYSOVU, MAHDALOVU, SMETANOVU, VACULOVU a LEKEŠOVU		
NEDELE 21. dubna	4. NEDĚLE VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana SMEJKALA, rodiče z obou stran, duše v očistci, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany	
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, + rodinu a duše v očistci	
		TOPOLANY 17.00	za nová kněžská a řeholní povolání	
	DEN MODLITEB ZA DUCHOVNÍ POVOLÁNÍ			

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>